

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 10 JUNI 2021

[Typ hier]

Datum verslag 18 juni 2021
Locatie Stadhuishal, fysiek
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag 1 juli 2021

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, mevrouw T. Sturkenboom, de voorzitter, mevrouw C. van Dun, de voorzitter mevrouw J. Kleinrensink, en namens het presidium: de heer P. Zwanenberg (voorzitter van het presidium), de wethouder mevrouw A. Klein en voorts de leden de heer F. Dekker (GroenLinks), de heer H. Kaplan (GroenLinks), de heer H. Bakker (D66), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer E. van der Marel (VVD), de heer D. Gilissen (VVD), de heer H. van Deún (PVV), de heer M. Sungur (DENK), en van de griffie de commissiegriffier mevrouw E. Hamelink en de (commissiesecretaris mevrouw I. Arets).

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw Kleinrensink en de wethouder de heer Van Ooijen, de wethouder mevrouw L. Voortman en voorts de leden: de heer M. Vonk (GroenLinks), mevrouw M. Deldjou Fard (Groenlinks), mevrouw A.M. Podt (D66) mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw E. Oosters (Student & Starter), mevrouw E. Hamelink (commissiegriffier) en mevrouw I. Arets (commissiegriffier).

Avondvergadering

De voorzitter mevrouw A.M. Podt, de burgemeester S. Dijkstra en voorts de leden de heer P. van Corler (GroenLinks), de heer M. Koning (D66), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw A. Petersen (SP).
Van de griffie de heer J. Schueler (commissiegriffier) en mevrouw I. Arets (commissiesecretaris).

Verslag openbare vergadering commissie mens en samenleving d.d. 10 juni 2021

1.	Opening en mededelingen	- 2 -
Heropening en mededelingen.....	- 2 -	
2.	Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten.....	- 2 -
3.	Verslagen	- 3 -
4.	Raadsvoorstel burgeragendering en burgerinitiatief en wijzigingsbesluit mandaatregeling.....	- 3 -
5.	Raadsvoorstel actieprogramma Samen stad maken Initiatief.....	- 8 -

	6.	Raadsvoorstel intrekking op de elektronische bekendmaking en kader regelgevingbeleid	- 32 -
	6.	Stafnotitie Raadsvoorstel intrekking op de elektronische bekendmaking en kader regelgevingbeleid ..	- 32 -
	7.	Raadsvoorstel pilot en structurele aanpak prikkelarme opvang	- 35 -
	8.	versterken rechten van meisjes en vrouwen in Utrecht	- 45 -
	8.1	Beantwoording schriftelijke vragen 2020, nr. 119 over laat de crisis de ongelijkheid niet vergroten..	- 45 -
	8.3	Beantwoording schriftelijke vragen nr. 27 over Laat de crisis de ongelijkheid niet vergroten deel 2.	- 45 -
50	8.4	Atriarapport gendersensitief beleid illustratieve voorbeelden	- 45 -
	9.	Raadsvoorstellen zienswijzen VRU	- 53 -
	9.1	Raadsvoorstel zienswijze VRU – voorlopige jaarstukken 2020	- 53 -
	9.2	Raadsvoorstel zienswijze VRU ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021	- 54 -

Ochtendvergadering 10 juni 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Sturkenboom, opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij kondigt een voorzitterswissel aan na het eerste inhoudelijke agendapunt, punt 4.

Mededelingen

Geen

Middagvergadering 10 juni 2021

Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Kleinrensink, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen welkom.

Mededelingen

Wethouder Van Ooijen brengt voor het voetlicht dat de commissie afgelopen week de raadsbrief heeft ontvangen voor het steunpakket Welzijn en Leefstijl. Vanuit twee fracties (D66 en de PvdA) zijn destijds aanvullende vragen gesteld. Die zijn gisteren in de raadsbrief beantwoord. Formeel is nu de procedure dat de raad acht dagen de tijd heeft om deze brief te agenderen voor een eventuele commissiebehandeling. Pas daarna zou de inwerkingtreding kunnen starten. Uiteraard respecteert het college de procedure. Maar het college wil ook vaart maken. De vraag is of het mogelijk zou kunnen zijn dat de raad voor dit weekend laat weten of er sprake is van een commissiedebat en zo niet dat het college direct na het aanstaande weekend over kan gaan tot uitvoering van het steunpakket zodat het college bijna een week wint en met de zomer net iets beter uitkomt om de subsidies terecht te laten komen waar ze bedoeld zijn.

De voorzitter vraagt de reactie van de commissie.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of en verneemt dat **de wethouder** met “voor het weekend” morgen bedoelt. Zij zal zich daarvoor inspannen in haar fractie.

De voorzitter stelt vast dat er geen andere reacties zijn en concludeert daaruit dat de commissie akkoord gaat met het voorstel van de wethouder.

Avondvergadering 10 juni 2021

Heropening en mededelingen*Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.*

De voorzitter, mevrouw Podt, heropent de vergadering en heet iedereen welkom. Zij stelt agendapunt 9 aan de orde.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de hele vergadering conform vast.

3. Verslagen

– Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 27 mei 2021, ter vaststelling.

De voorzitter neemt er nota van dat de commissie het vast te stellen verslag conform vaststelt.

4. Raadsvoorstel burgeragendering en burgerinitiatief en wijzigingsbesluit mandaatregeling

Presidium

Met de voorgestelde aanpassingen van de Verordening op de burgeragendering en het burgerinitiatief gemeenteraad Utrecht worden de procedures ten aanzien van zowel het indienen van een verzoek als de behandeling ervan verduidelijkt en aangescherpt naar aanleiding van de ervaringen die de afgelopen twee jaar zijn opgedaan. Over twee jaar zullen de instrumenten uit de verordening in brede zin worden geëvalueerd, mede in het licht van andere mogelijkheden die burgers hebben om te participeren en in contact te komen met de raad. Daarnaast worden een tweetal bevoegdheden

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in. Zij refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda (zie boven).

De commissie

De heer Dekkers (GroenLinks) ondersteunt het voorstel om een ieder geval nog twee jaar door te gaan met burgeragendering en burgerinitiatief en de regelingen op een aantal punten aan te scherpen.

Zijn fractie twijfelt wel over het schrappen ervan dat aan de bespreking in de commissie altijd een Raadsinformatiebijeenkomst voorafgaat. In de verordening is die regel bewust opgenomen. Hij schetst het motief om die regel op te nemen. Hij begrijpt het streven om de werkdruk te verminderen. Hij kan zich voorstellen dat een Raadsinformatiebijeenkomst altijd nodig is voor een goede besluitvorming en een goede oordeelsvorming. Hij verneemt graag de opvattingen van de andere fracties en van de portefeuillehouder.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat de vorige keer gesteld is dat een Raadsinformatiebijeenkomst verplicht gesteld is. Dat gaat er nu van af. Zij vraagt wat GroenLinks weerhoudt en andere partijen om alsnog een Raadsinformatiebijeenkomst te agenderen als dat kan. Die vrijheid is er.

De heer Dekkers (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Om die reden is er twijfel in de fractie. Hij vindt een waarborg voor de participatie en de ambtelijke toets net zo van belang.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is hierdoor verbaasd. Een burgeragendering kan juist bedoeld zijn voor het debat in de commissie. Zij vraagt waarom voor GroenLinks de Raadsinformatiebijeenkomst zo noodzakelijk is.

De heer Dekkers (GroenLinks) licht toe dat voor een goed debat in de commissie beeldvorming nodig is. Hij licht dit toe met hoor en wederhoor.

De heer Sungur (DENK) vraagt naar de oorsprong van de twijfel. De mogelijkheid voor een Raadsinformatiebijeenkomst is er.

De heer Dekkers (GroenLinks) herhaalt zijn argumenten. Die check of er andere meningen zijn, is nu niet ingebouwd. Hij vraagt zich af waarom het principiële punt niet meer van kracht zou zijn.

Er is geen ambtelijke toets buiten de toets voor ontvankelijkheid door de griffie. De raadsleden hebben een ambtelijk commentaar of duiding gemist bij de bespreking van de agenderingen in de afgelopen periode in de commissie. Hij vraagt of het

college kan toezeggen dat altijd bij Burgeragenderingen of burgerinitiatieven de raad voor bespreking in de commissie een ambtelijk commentaar krijgt.

De voorzitter licht toe dat een afvaardiging van het college niet aanwezig is maar wél de voorzitter van het presidium, de heer Zwanenberg.

Punt van orde

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of het wellicht logisch is om deze bespreking te houden in aanwezigheid van de wethouder participatie.

De heer Zwanenberg (voorzitter van het presidium) merkt op dat het voorstel een voorstel is vanuit het presidium en niet vanuit het college. Om die reden zit hij hier als plaatsvervangend voorzitter van de raad en van het presidium.

De heer Van der Zweth (PvdA) hoort een vraag aan het college. Hij is benieuwd of zijn standpunt gedeeld wordt in de commissie.

Mevrouw Zwinkels (CDA) lijkt het handig wanneer de commissie een reactie krijgt van het college, omdat nu ook om ambtelijke ondersteuning wordt gevraagd bij een burgerinitiatief/burgeragendering.

De heer Bakker (D66) gaat in op het punt van orde van de heer Van der Zweth. Hij vindt dat een legitieme vraag. Hij vraagt de ondersteuning van de heer Zwanenberg. Hij legt de vraag voor hoe de positie van het college te leren kennen om spijkers met koppen te kunnen slaan.

De heer Dekkers (GroenLinks) had erop gerekend dat de wethouder er zou zijn. Zij is er het volgende agendapunt. Wellicht is daar de mogelijkheid om haar opvatting te leren kennen.

De voorzitter deelt mee dat de wethouder niet aanwezig is omdat het een voorstel van het presidium betreft en niet van het college. Wel is ambtelijk gepolst of er voor de wethouder inhoudelijk gezien wellicht aanleiding zou zijn om bij de bespreking aanwezig te zijn. Gezien de inhoudelijke voorgestelde wijzigingen was dat niet het geval.

De heer Zwanenberg (presidium) deelt mee dat bij elk initiatiefvoorstel het college wensen en bedenkingen zal geven.

De voorzitter verneemt bevestiging van de commissie dat het debat kan doorgaan en dat de commissie door middel van een brief of anderszins een reactie van het college krijgt.

Vervolg van het debat

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het goed dat dit voorstel in de commissie zelf wordt besproken. Zijn fractie heeft nog twee punten:

(1) Aansluiting bij GroenLinks op het idee de automatische Raadsinformatiebijeenkomst los te laten. Daarvan is zijn fractie geen voorstander. Bewoners steken veel tijd en moeite in een dergelijk voorstel. Hij vindt het mooi om de bewoners hun positie te geven in het democratische bestel en ook om tegengeluiden te horen. Ook vanwege de werkdruk adviseert hij het college de Raadsinformatiebijeenkomst erin te houden. Wanneer de initiatiefnemer het niet nodig vindt, hoeft het zijns inziens niet. Hij is benieuwd naar het antwoord van de heer Zwanenberg.

(2) De verplichte vorm wordt nu losgelaten. Hij vindt de flexibiliteit prima. Zijn fractie vindt het nodig dat de beslispunten en de context duidelijk geformuleerd zijn zo dat de raad goed weet waartegen hij ja of nee zegt. Ook die vraag stelt hij de heer Zwanenberg.

De heer Bakker (D66) kan zich vinden in de wijzigingen; hij vindt dit een mooie versimpeling en een verscherping van de verordening. Mooi dat het over de burgeragendering gaat, het instrument.

200 Zijn fractie zou graag willen voorstellen dat hij naar aanleiding hiervan het gesprek met de commissie wil aangaan over of het stadsbestuur de burgeragendering en het brede palet aan instrumenten op een goede manier inzet, of het stadsbestuur de mensen bereikt die het wil bereiken en hoe een en ander nog meer succesvol te maken is. Hij hoopt dat de commissie daarvoor openstaat. Hij zal daarvoor het initiatief nemen. Dit staat los van het voorstel.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt naar de waardering van de heer Bakker om de Raadsinformatiebijeenkomst los te laten.

De heer Bakker (D66) zit op de koers van ChristenUnie. Het blijft mogelijk om een Raadsinformatiebijeenkomst organiseren. Hij vindt het voorstel logisch.

210 **De heer Van Deún** (PVV) licht toe dat het voor zijn fractie technische wijzigingen zijn waarmee hij kan instemmen.

Hij pakt graag de handschoen op van de heer Bakker om na te gaan hoe de participatie voor de inwoners van de stad te verbeteren is.

Ieder raadslid kan een Raadsinformatiebijeenkomst organiseren. Dat mag wat hem betreft als verplichting uit dit stuk geschrapt worden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) kan zich vinden in het voorstel. Haar fractie ziet weinig bijzonderheden. Zij las tussen de regels dat de griffie meer ruimte krijgt. Zij zou dat een prima ontwikkeling vinden. Zij vraagt de heer Zwanenberg of dat juist is en in welk opzicht.

220 Zij is het eens met de heer Van der Zweth in het licht van het loslaten van de formats dat het goed is dat het duidelijk is waarover gesproken wordt: die beslispunten.

Tegelijkertijd kan een en ander het toegankelijker maken. Zij vraagt naar meer mogelijkheden om de burgeragendering en de burgerinitiatieven toegankelijker te maken, ook voor de mensen die niet professioneel inspreken in de gemeente Utrecht.

De heer Van der Marel (VVD) kan instemmen met het voorstel. Met betrekking tot de Raadsinformatiebijeenkomst is het een en ander gezegd. Dat hoeft wat zijn fractie betreft niet verplichtend te zijn; het is mogelijk die zelf aan te vragen.

230 Hij zag het initiatief voorbijkomen dat uitgebreid voorzien was van technische informatie. Hij kan zich vinden in het niet verplichten van de Raadsinformatiebijeenkomst.

Wat hem betreft bevat een burgerinitiatief een globale raming van kosten indien dit realiseringkosten met zich meebrengt of kosten die daaruit voortvloeien. Over dekking wordt nooit gesproken. Hij vraagt de heer Zwanenberg of het mogelijk is om ambtelijk met initiatiefnemers een idee te formuleren voor een dekking.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt hoe reëel de heer Van der Marel dat initiatiefnemers ook nog eens voor een dekking gaan zorgen. Dekkingsvoorstellen zijn vaak integrale afwegingen die de raad maakt en soms ook op een ander moment.

240 **De heer Van Marel** (VVD) houdt het voor mogelijk dat het niet reëel is - het gaat om integrale afwegingen die de raad maakt. Hij adviseert van het probleem van de bewoners niet het probleem van de raad te maken.

Mevrouw Streefland kan zich vinden in de aanpassingen. Destijds was haar fractie sceptisch als het gaat om de inzet van burgeragendering en burgerinitiatief, ook als het gaat om de werkdruk van de raad. Zij is voorstander van het afhalen van de Raadsinformatiebijeenkomst als verplichting.

Zij legt de vraag voor met de heer Bakker hoe deze mogelijkheid van burgerinitiatief en burgeragendering onder de aandacht van de burgers is te brengen.

250 **De heer Sungur** (DENK) vindt dit een goed voorstel. Hij sluit zich graag aan bij de woorden van de heer Bakker en mevrouw Streefland. Hij denkt dat het goed is in gesprek te gaan over dit soort instrumenten; hoe dit soort instrumenten beter bij de Utrechters te brengen?

De heer Boudens (SP) kan zich ook vinden in het voorliggende voorstel. Ook hem was het opgevallen dat dit het onderliggende probleem niet echt aanpakt, namelijk dat Utrechters dit instrument maar weinig weten te vinden. Hij stelt als schot voor de boeg voor daarvoor actief meer reclame te maken.

260 **De heer Walenkamp** (Stadsbelang Utrecht) heeft enkele vragen en aanmerkingen. Hij vindt het aardig om burgers serieus te nemen. Het voorliggende vindt hij een goed begin.
Hij zou artikel 3 en 7 willen wijzigen in de mandaatregeling. Hij mist de ondernemers in artikel 3. In artikel 7 ziet hij 12 punten procedurele behandeling. Hij zou hieraan graag de punten 13 en 14 toevoegen: hij zou binnen redelijke termijn een eventuele afwijzing van een burgerinitiatief mogelijk willen maken.
Wat nu voorligt moet wat hem betreft stukken beter.

De voorzitter schorst de vergadering voor drie minuten en heropent die.

270 **De heer Zwanenberg** (presidium) merkt op dat dit het voorstel is van het presidium, dus van alle partijen in de raad. In een gesprek zal nagegaan worden hoe de burgeragendering een stap verder is te krijgen.
Een discussie is gevoerd over de wel of niet verplichte Raadsinformatiebijeenkomst. Hij heeft de idee gekregen dat de meeste fracties zich kunnen vinden in het voorliggende voorstel. Dat betekent dat de verplichte Raadsinformatiebijeenkomst eruit gaat. Het is mogelijk om hem er in te amenderen wanneer die wens bestaat.
De PvdA stelde een vraag over de context. Specifiek is ervoor gekozen het format weg te laten. De poging is om het mensen zo gemakkelijk mogelijk te maken.
280 Het CDA vroeg of de griffie meer ruimte krijgt. Hij antwoordt ontkennend. De relatie met de griffie wordt meer geformaliseerd en dat griffie toetst op een ontvankelijkheidsverklaring.
Er zijn goede vragen gesteld over hoe burgeragendering toegankelijker te maken. Daarvoor wordt een poging gedaan met dit voorstel. Ook om het gemakkelijker te maken voor betrokkenen.
De VVD stelde een vraag over de dekking. Hij begrijpt die vraag geredeneerd vanuit de VVD. Er kan geen gedegen onderbouwing gegeven kan worden voor een financieel voorstel. De commissie heeft de mogelijkheid dit in de raad er in te amenderen.
De heer Van der Marel (VVD) deed de suggestie ambtelijk mee te kijken wanneer burgers met een voorstel komen om na te gaan of er dekking is.

290 **De heer Zwanenberg** (presidium) vindt het goed om na te gaan of initiatiefnemers in contact kunnen treden met ambtenaren. Hij vindt het belangrijk te zeggen dat de raad geen voorstel kan verwachten zoals het college dat vaak doet bij voorstellen of dat de raad geacht wordt geen motie in te dienen als een ongedekte cheque. Stadsbelang Utrecht had heel veel opmerkingen en vond dat er veel zaken mankeerden; de heer Zwanenberg daagt Stadsbelang Utrecht uit om concrete voorstellen in te dienen bij de raadsbehandeling en dan na te gaan of er een meerderheid is in de raad die het voorstel ondersteunt. Als het gaat om ondernemers begrijpt hij de opmerking. Hij stelt voor zoveel mogelijk in gezamenlijkheid te doen.

300 **De voorzitter** legt de vraag voor of er gemiste vragen zijn.
Mevrouw Zwinkels (CDA) had de vraag gesteld over de toegankelijkheid en hoe die op een andere manier te verbeteren is dan alleen via het loslaten van de formats.
De heer Zwanenberg (presidium) antwoordt dat dat mogelijk is via een betere begeleiding. Het was eerder veel meer een vaststaand iets waaraan de burger moest voldoen. Nu wordt er naar gekeken het niet zo vast te laten zijn en meer na te gaan hoe zoveel mogelijk burgeragendering binnen te krijgen. Hij denkt dat de begeleiding daarin heel belangrijk is.

De voorzitter opent de tweede termijn.

310 **De heer Dekkers** (GroenLinks) dat dat er een foutje zit in “het vrijmaken van de 8,9 fte voor begeleiding van burgeragendering en initiatieven.” Hij denkt dat het goed is dit te verhelderen.

De heer Zwanenberg (presidium) antwoordt bevestigend. De raad ontvangt een strekt ter vervanging. Dit zijn de fte die de griffie besteedt aan alle contacten in de stad.

320 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) stelt een vervolgvraag op de toezegging van een strekt ter vervanging. Zij zou daarin graag een verbijzondering willen zien van hoeveel ruimte er wel wordt gereserveerd voor de begeleiding van de burgeragendering die tegemoet komt aan de toegankelijkheid.

De heer Zwanenberg zegt die verbijzondering toe.

De voorzitter stelt aan de orde met welke status en met hoeveel gereserveerde tijd in de raad, dit raadsvoorstel zal worden doorgestuurd naar de raad.

De heer Sungur (DENK) geeft dit raadsvoorstel de A-status mee.

De heer Bakker (D66) geeft dit raadsvoorstel de A-status mee.

330 **De heer Van der Zweth** (PvdA) geeft dit raadsvoorstel de A-status mee. Zijn fractie heeft bezwaar tegen het verplicht schrappen van de Raadsinformatiebijeenkomst, maar zal niet met een amendement komen.

De heer Van der Marel (VVD) wil hierop terugkomen en geeft dit raadsvoorstel de B-status mee.

De heer Van Deún (PVV) geeft dit raadsvoorstel de A-status mee.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) geeft dit voorstel de b-status mee. Hij heeft een aantal concrete ideeën waarover hij het hoe en wat graag wil vernemen.

De heer Sungur (DENK) vraagt meer informatie over de in het vooruitzicht gestelde moties door Stadsbelang Utrecht.

De heer Walenkamp: (Stadsbelang Utrecht) had drie onderdelen waarvan zijn fractie vindt dat het anders en beter moet: betere participatie, het serieus nemen van de burger, art 3 en 7 amendering op het onderdeel ondernemers. Hij is geïnteresseerd in hoe de andere fracties hierover denken.

De voorzitter licht toe dat de heer Walenkamp dit voor de bespreking in de raad actief kan uitvragen voor de bespreking.

Zij concludeert dat de commissie de B-status meegeeft en na afstemming met de commissie voor de bespreking in de raad 15 minuten reserveert. Een strekt ter vervanging komt naar de raad toe.

Hiermee rondt zij de bespreking af en schorst de vergadering voor een voorzitterswissel.

5. Raadsvoorstel Actieprogramma Samen stad maken Initiatief

Beleidsveld: Wijkgericht Werken en Participatie - wethouder Klein

Met het raadsvoorstel wil het college invulling geven aan motie M2019/424 Samen stad maken op de Utrechtse manier door participatie en initiatief. De motie is aangenomen op 21 november 2019 toen het Actieprogramma Samen stad maken op de Utrechtse manier is vastgesteld. Het college legt in het raadsvoorstel de ambities, de leidende principes en de agenda met actielijnen voor aan de raad om in Utrecht gewortelde initiatieven te ondersteunen, ontwikkelen en benutten. Het college wil met het vaststellen van het 'Actieprogramma Samen stad maken: Initiatief' de actielijnen, fasering en prioritering verder vormgeven in samenwerking met de partners in de stad.

De voorzitter, mevrouw Van Dun, leidt de bespreking van dit agendapunt in met te refereren aan de annotatie bij de agenda (zie boven).

De commissie

De heer Dekkers (GroenLinks) brengt voor het voetlicht dat eerder het Actieprogramma Samen Stad Maken op de Utrechtse manier besproken is en vastgesteld. De raad heeft met de moties 424 en 425 gevraagd om samen met de stad een deel 2 te maken over initiatief met daarin de verschillende buurtrechten. Dat deel 2 bespreekt de commissie nu.

In dit deel 2 zijn de buurtrechten verwerkt door voort te bouwen op de routekaart van het landelijk samenwerkingsverband actieve bewoners. Dat biedt een aantal goede aanknopingspunten voor het Actieprogramma. Toch komt dit op hem over als een soort Fremdkörper; er is bijna geen verbinding gemaakt met mensen die in Utrecht betrokken zijn bij buurtrechten, soms in samenwerking met het LSA en soms ook met anderen zoals de stichting buurtbudget monitoring en buurtbudgetten uit Amsterdam. Hij noemt in dit verband enkele concrete organisaties.

Wat hem betreft zit de kern van het probleem in de laatste zin van de samenvatting: "Wanneer in deze teksten het woord staat, bedoelen we daarmee de gemeente. We hopen samen tot een Actieprogramma te komen waar ook de stad achter staat." Hij merkt op dat dit een stuk van de gemeente is en niet van de stad.

De ActieAgenda is niet samen met de stad gemaakt terwijl dat wel de oproep was van de moties 424 en 425. Hij vindt dat een gemiste kans.

Hij noemt de agenda Ruim Baan voor Initiatief en vraagt het college wat daarvan gerealiseerd is en wat nog niet, en waartegen de gemeente is aangelopen. Door initiatiefnemers in de stad zijn de Utrechtse principes voor Samen Stad Maken gepresenteerd en eerder ook het Stadsmakerakkoord. Hoe is voort te bouwen op deze voorstellen vanuit stad? Die vragen mist hij in dit deel 2.

GroenLinks wil graag verder met Samen Stad Maken, zowel als het gaat om participatie als om initiatief, maar nu echt samen met de stad.

390 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) merkt op dat heer Dekkers allerlei principes en ideeën noemt die initiatiefnemers eerder hebben aangedragen bij de gemeente. Dat zit nu niet in het voorstel. Zij vraagt of de heer Dekkers vindt dat dit voorstel samen met de initiatiefnemers geschreven had moeten worden.

De heer Dekkers (GroenLinks) antwoordt dat hij zijn betoog begon met dat dit een gemiste kans is. Daarom komt GroenLinks met het voorstel om te starten met het samen opzetten van een regiegroep Samen Stad Maken met mensen vanuit de wereld van participatie en initiatief die samen met ambtenaren vanuit de gemeente inhoudelijk en procesmatig richting gaan geven aan dit Actieprogramma, zowel met participatie en initiatieven die er voortdurend op toezien dat zowel ervaren als nieuwe mensen betrokken worden. Hij krijgt daarop graag reactie van de andere fracties en van het college. Dit is de gemiste kans die hersteld moet worden. Hij vervolgt zijn betoog.

Hij weet niet of die definitie handig is: "Initiatiefnemers met primair een lokaal belang". Het moet volgens hem gaan om initiatiefnemers die in Utrecht geworteld zijn, in Utrecht wonen of werken en het initiatief moet gaan over iets dat speelt in Utrecht. Hij begrijpt de uitsluiting niet van de landelijke belangenorganisaties. Een initiatief dat zich inzet voor iets dat lokaal is, een veilig fietspad, een buurtbudget in Zuilen, of het aanpakken van slechte woonomstandigheden van arbeidsmigranten in Kanaleneiland, vallen onder initiatiefnemers. Hij legt de vraag voor of ze geen initiatiefnemers meer zijn wanneer ze lid zijn van de Fietzersbod, LSA of FNV. Zeker ook ondernemers kunnen initiatiefnemers zijn. Een onderscheidend criterium is volgens hem alleen of in organisaties die in Utrecht geworteld zijn en/of ze een Utrechtse maatschappelijke waarde dienen. Hij vraagt of de wethouder bereid is dit in het voorliggende aan te passen.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de heer Dekkers onderscheid maakt tussen bewonersgroepen en belangenorganisaties. Hij vraagt of de heer Dekkers het met hem eens is dat belangenorganisaties hun weg weten te vinden en hun positie weten te claimen. De fietzersbond wordt genoemd als een partij die heel vaak betrokken is en die zich echt kan laten horen. Hij vraagt of de heer Dekkers met hem deelt dat het goed is om de bewoners diezelfde positie te geven als die van de fietzersbond.

De heer Dekkers (GroenLinks) antwoordt bevestigend dat die partijen hun weg weten te vinden, zowel landelijk als plaatselijk. Hij zou het vreemd vinden als een initiatief, bijvoorbeeld de verbetering van de woonomstandigheden in een wijk van een groep mensen, niet gezien wordt als een Utrechts initiatief. Hij pleit ervoor dat ook als zodanig te ondersteunen.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat dan gesproken wordt over een goede samenwerking met de partners in de stad. Die samenwerking moet er zijn. Nu de bewoners een kleinere plek geven, lijkt hem heel onverstandig.

De heer Dekkers (GroenLinks) vervolgt zijn bijdrage met in te gaan op de onduidelijkheid van de indeling aan de hand van de routekaart. Hij noemt in dat verband "collectieve plek beheren". De tekst suggereert dat het hier alleen gaat over het overnemen van taken door de gemeente. Bij zelfbeheer van groene speeltuinen, een buurthuis of sportdocumentatie, gaat het vaak daarover. Vaak gaat het ook om initiatieven die iets nieuws willen opzetten of iets anders willen dan tot nu toe gebeurt en daarvoor een fysieke plek nodig hebben. Hij vraagt de wethouder of het klopt dat ook dit initiatief onder deze categorie valt. De initiatiefnemers lopen er vaak tegenaan dat ze een betaalbare fysieke plek zoeken voor hun activiteiten. Dat is iets anders dan

het overnemen van een bestaande plek. Daarbij hoort een ander perspectief. De gemeente zoekt samen met de initiatiefnemers naar geschikte en betaalbare locaties en de gemeente beheert het eigen vastgoed op basis van maatschappelijke waarden. Hij vraagt of de wethouder dit perspectief wil toevoegen.

Bij een aanbieder van diensten - het tweede punt - gaat het niet altijd om een bewonersbod. Soms willen initiatiefnemers iets anders doen dan de gemeente nu zelf doet of subsidieert. Een belangrijk dilemma en perspectief op dit punt mist hij. Initiatieven lopen er vaak tegenaan dat zij een dienst met goede kwaliteit kunnen leveren, maar dat zij de kwaliteit op een andere manier borgen dan grote gevestigde organisaties doen. Hij noemt een voorbeeld. Het perspectief dat hij wil toevoegen is dat de gemeente zich inzet om kwaliteitseisen zodanig te formuleren dat de initiatieven die wel de gevraagde kwaliteit kunnen verzekeren op een niet-traditionele manier, niet uitgesloten worden. Hij vraagt of de wethouder dit wil aanvullen in het voorliggende.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) valt het op, luisterend naar het betoog van de heer Dekkers, dat initiatieven moeilijk worden gemaakt door alle regels. Zij vraagt of GroenLinks het met Student & Starter eens is dat minder regels kunnen helpen. Het bewonersbod wordt bijvoorbeeld “verduidelijkt” maar niet “vergemakkelijkt”. Zij vraagt hoe GroenLinks dit ziet.

De heer Dekkers (GroenLinks) is niet zozeer voor het zomaar afschaffen van allerlei regels. Regels hebben vaak een doel, bijvoorbeeld een doel om kwaliteit te waarborgen of soms een doel om overlast te voorkomen. Zijn fractie is er wel voorstander van dat de manier waarop de regels geformuleerd worden, een onnodige belemmering gaan vormen voor initiatieven. Dat speelt bij kwaliteit een rol.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vraagt hoe GroenLinks het duidt dat letterlijk in de tekst staat dat er initiatieven zijn die niet altijd goede plannenschrijvers hebben en dat daarmee hele goede initiatieven worden gemist.

De heer Dekkers (GroenLinks) is het daarmee volstrekt eens. De gemeente moet in die zin initiatiefnemers vooral ondersteunen. Dat is echt iets anders dan ervoor zorgen dat er goede goed begrijpelijke regels zijn zonder het doel daarmee te missen. Hij vervolgt zijn bijdrage.

Hij gaat in op “het project”. Hij vindt dat een vreemde omschrijving. Wanneer hij het goed begrijpt worden daarmee alle initiatieven bedoeld die niet vallen onder de andere drie categorieën. Hij zou als formulering liever “een eigen initiatief” kiezen. Misschien moet dit de eerste categorie zijn en zijn de andere vormen bijzondere vormen daarvan. Lang niet alle initiatieven zijn te typeren als een project. Bij veel initiatieven is een heldere omschrijving van het doel eerder het resultaat dan de start van een initiatief.

Mevrouw Zwinkels (CDA) hoopt dat het stadsbestuur niet alle initiatieven nog een keer gaat categoriseren en onder allerlei termen en regels gaat scharen. Zij vraagt of de heer Dekkers het met haar eens is dat het stadsbestuur dit moet loslaten en moet zeggen wat het startpunt is voor de initiatiefnemer, waar hij/zij met het initiatief terecht kan en dat hoe het genoemd wordt intern binnen de organisatie voor de initiatiefnemer niets uitmaakt.

De heer Dekkers (GroenLinks) is het eens met het gebruik van de algemene term “initiatief”. In dit Actieprogramma gaat het bestuur in op een aantal bijzondere vormen van initiatieven omdat ze extra eigen consequenties hebben. Hij kan zich daarbij iets voorstellen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat een project zo breed is dat het ruimte biedt; zij vraagt wat de heer Dekkers nu anders wil dan in het voorliggende staat beschreven.

De heer Dekkers (GroenLinks) zet uiteen dat project een redelijk strikte omschrijving is. Bij een project weet het bestuur van tevoren wat hij doet, en is een “eigen initiatief” een veel ruimere omschrijving en zijn niet bij alle initiatieven bij het begin goed te omschrijven waarop zij uit zijn.

Hij mist het perspectief hoe initiatiefnemers elkaar kunnen ondersteunen bij de categorie “een eigen initiatief of project”. Enkele jaren geleden organiseerden initiatiefnemers samen met ondernemers initiatievencafés. Er zijn nog steeds leernetwerken binnen de stad, zoals het overleg van buurthuizen in zelfbeheer, speeltuinen in zelfbeheer, het ABCD-leernetwerk, en de transitomotor. GroenLinks stelt voor als perspectief toe te voegen “samen met initiatiefnemers in de stad, initieert en faciliteert de gemeente leernetwerken en onderlinge ondersteuning van initiatiefnemers”. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Zijn fractie ondersteunt de oproep die tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst is gedaan om het gesprek over zeggenschap niet naar achteren te schuiven maar juist naar voren te trekken. Hij stelt voor dat gesprek in het najaar te laten plaatsvinden en in die gesprekken verschillende voorstellen te formuleren die bij de start van het volgende collegebesluit over te nemen zijn. GroenLinks stelt voor het agendapunt 6 naar voren te trekken en hij verneemt graag de reactie van de wethouder.

GroenLinks mist bij het eerste punt de evaluatie van het bewonersbod en een analyse van afgeweken initiatieven in het kader van het Initiatievenfonds. Hij vraagt of de wethouder die punten wil toevoegen.

Met betrekking tot punt 2 vraagt hij de wethouder waarom de nadruk is gelegd op zakelijke partijen. Ervaringen met de Social Impact Factory zijn niet door iedereen even positief beoordeeld. Hij vraagt of het mogelijk slim zou zijn meer te benadrukken zakelijke en maatschappelijke partners van de gemeente te vragen dat ze samenwerken met initiatiefnemers en initiatieven mogelijk maken.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat de participatie niet goed gaat in Utrecht. Het college slaagt daar stelselmatig niet in om bewoners te betrekken of ruimte te bieden voor hun ideeën. Hij zag in het afgelopen jaar stelselmatig voorbeelden daarvan. Hij noemt voorbeelden van waar het misgelopen is.

Als het wel lukt dan is het met steun van de raad en ondanks de houding van het college.

Zijn voorbeelden vindt hij het bewijs van dat het niet goed gaat. De grote participatie-agenda van twee jaar terug ging over waar de gemeente het voortouw neemt en niet over waar bewoners het op doen. Dat is niet zijn definitie van participatie. Participatie begint voor hem in de stad. Hij vindt het onbegrijpelijk dat de raad moest doorvragen om het raadsvoorstel te krijgen waarover de commissie nu spreekt.

Als het gaat om dit raadsvoorstel wordt bij zelfbeheer en projecten onafhankelijke ondersteuning geboden. Wat de PvdA betreft moet dat breder worden aangeboden; dus ook wanneer bewoners diensten aanbieden, of wanneer ze een eigen visie maken. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat dit beschikbaar moet komen voor alle initiatieven als daaraan behoefte is.

Hij vindt dat het contact met de gemeente gemakkelijker moet worden. Hij leest de intentie in het voorstel, maar de vraag is hoe dit te veranderen. Een voorbeeld van initiatief moet steeds opnieuw zijn verhaal houden bij een nieuwe ambtenaar. Hij

noemt dat “de bekende schotten” en “van het kastje naar de muur”. Zijn fractie denkt dat een vaste contactpersoon bij de gemeente hierbij kan helpen. De contactpersoon zoekt dan de juiste personen bij elkaar en beslecht de schotten. Hij vraagt of het college dit kan opnemen in het voorstel.

De vraag is welke positie bewoners krijgen wanneer ze zelf met een ontwerp of een visie komen. Hij vindt dat het vaag blijft. Hij vraagt wat er gaat veranderen wanneer in de toekomst bewoners zelf een voorstel doen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is blij dat de heer Van der Zweth spreekt over de vaste contactpersoon. Ook dat heeft zij in haar inbreng staan. Zij is benieuwd of hij het met haar eens is dat dat niet alleen gedaan moet worden in het geval mensen tegen schotten aanlopen, maar dat de gemeente dat überhaupt zou moeten willen.

De heer Van der Zweth (PvdA) is dat met haar eens. Wanneer de bewoners daar-aan behoefte hebben moet het gedaan worden. Wanneer voorzien wordt dat het door de beleidsterreinen heen loopt en dat er mogelijk schotten komen, moet de gemeente dat doen en aanbieden. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.

De heer Bakker (D66) vraagt hoe de PvdA dit zelf graag wil; de heer Van der Zweth spreekt over visie, ontwerp van bewoners, hij begrijpt het punt van de heer Van der Zweth goed. Hij ziet het ook af en toe spaak lopen. Maar soms is er sprake van een politieke realiteit. De vraag is nu hoe is te doorbreken dat de raad hierover steeds moet spreken.

De heer Dekkers (GroenLinks) doet de suggestie of het mogelijk is wanneer veel eerder in het proces gesproken wordt over hoe het traject is in te passen in besluitvorming in het geval mensen met een initiatief voor een visie komen.

De heer Van der Zweth (PvdA) beantwoordt de inbreng van de heer Bakker. Hij zet uiteen het vaag te vinden in het stuk; de intentie wordt beschreven, maar er wordt niet beschreven hoe het college dat wil doen. Hij vindt de vraag van de heer Bakker terecht. Hij raadt hem aan die vraag ook aan het college te stellen.

Hij noemt de visie Hoogstraat in een ver verleden. Daar hadden bewoners zelf een voorstel opgesteld en ingediend bij raad en college en dat kreeg een vervolg. Een recenter voorbeeld is Omgevingsvisie Lunetten voor een burgertop waar mensen zelf input ophaalden en hebben gepresenteerd en daarmee onderdeel uitmaakten van de Omgevingsvisie. Hij merkt op dat dit goed ging bij de voorgaande colleges. Het antwoord op de vraag van de heer Bakker is zijn suggestie naar dat soort manieren te gaan kijken. De raad kan dan van tevoren zeggen dat het kan en daarna de mensen ook die positie geven. Het Ledig Erf is een voorbeeld waarbij zes voorstellen worden voorgelegd, waarbij één met grote meerderheid wordt gekozen en het college kiest een andere, dan doet het college zijns inziens de bewoners tekort. Hij vindt dat dat echt anders moet. Hiermee heeft hij ook de vraag van de heer Dekkers beantwoord.

De heer Dekkers (GroenLinks) heeft het antwoord gemist op de vraag of hij zijn suggestie onderschrijft. Zij suggestie was of in het geval mensen aan de slag willen met een eigen plan, vroegtijdig met hen te bespreken hoe dat in te passen is in besluitvorming.

De heer Van der Zweth (PvdA) antwoordt bevestigend. Hij vindt de visie Hoogstraat en Lunetten uit het verleden daarvan voorbeelden. Hij vervolgt.

Hij verneemt graag wat het college anders gaat doen en wat het college van de suggesties vindt.

Hij vindt het voorstel een belangrijke stap vooruit. Het valt of staat met de cultuurverandering om ook gebruik te willen maken van de kennis en kunde van de bewoners

in de stad. Voor de PvdA is dat van belang. Wat hem betreft moet het bestuur open staan voor de agenda van onderop. Juist bewoners weten bij uitstek wat er speelt en wat er nodig is. Wat hem betreft moet de gemeente openstaan voor die ideeën.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is er positief over dat er nu wel een stuk voorligt en dat gesproken wordt over een open uitnodiging en een open houding vanuit de gemeente. Daarop wordt ook positief gereageerd vanuit stad.

590 Ze denkt dat in Utrecht een grote omloopsnelheid is van mensen die verhuizen in wijken en buurten. Daar verliest het stadsbestuur nog wel eens de binding in die wijken. Dat zou wat haar fractie betreft het fundament moeten zijn voor de participatie en de sociale infrastructuur die daar is. Zij merkt dat steeds vaker mensen zich het decor voelen van de participatie in plaats van dat ze ervaren dat hun krachten benut worden. Het CDA denkt dat mensen niet alleen willen participeren omdat ze een budget willen bij de gemeente, maar ook omdat ze op zoek zijn naar de ontmoeting en de binding met hun burens om zich minder anoniem en eenzaam te voelen in hun stad. Dat is het perspectief waarvanuit het CDA wil starten. Zij mist dat nog in dit stuk. Zij willen voorzichtigheid met zakelijke benaderingen zoals “objectieve participatie” en “informatie positie”. Zij smeekt het

600 college het niet teveel die kant op te laten gaan.

GroenLinks sneed het punt van zeggenschap al aan. Zij kan daar van harte bij aansluiten. Zij vindt dat de coöperatieve gedachte meer naar voren mag komen. Hetzelfde geldt voor de democratische vernieuwing; dat wordt als laatste punt op de allerlaatste pagina een keer genoemd. Zij vindt het zonde. Waarschijnlijk zal het CDA hierop een voorstel doen.

Ook een andere manier van werken mag nadrukkelijker naar voren komen wat haar betreft. Zij is ook benieuwd naar de reflectie van de wethouder daarop: hoe zal de gemeente het werk anders gaan doen om wat meer ruimte te geven.

610 Zij is er benieuwd naar hoe de aansluiting wordt gemaakt met andere bestaande initiatieven, zoals Utrecht zijn we Samen, Utrecht 900 jaar. Zij vindt dat hele mooie manieren om op die manier de actualiteit aan te grijpen.

De opvatting van het CDA over de wijkraden en de bezuinigingen die daarop hebben plaatsgevonden zijn genoegzaam bekend. Haar fractie is benieuwd hoe het gaat met de bestaande platforms. Ze heeft een nieuw platform gezien “Voor je Stadsie”. Zij is benieuwd hoe dit zich gaat verhouden tot de wijkplatforms die de wethouder heeft ingesteld.

620 Ten aanzien van het buurtgericht werken is haar fractie benieuwd of in dit plan per buurt bepaalde specifieke ambities zijn te formuleren met mensen uit hun eigen buurt zodat net iets meer creativiteit vanuit stad is toe te voegen en daarop is voort te bouwen.

Zij is benieuwd hoe het staat met de wijkadviseurs die eerder zijn aangesteld. Haar fractie was blij met die benadering. Alleen de identiteit van de wijkadviseurs werd niet prijs gegeven. De gemeente moet wat haar betreft een gezicht hebben naar de wijk. Haar fractie ziet graag dat de wethouder daarin de raad een update geeft en dat mensen weten bij wie ze terecht kunnen in hun buurt.

Niet iedere initiatiefnemer zit te wachten op veel vergaderingen, vooral de kleinere initiatieven die gewoon praktisch aan de slag willen. Zij doet de suggestie in de komende tijd in de gaten te houden hoe dit als gemeente beter te kunnen faciliteren.

630 Haar fractie krijgt nog vaak over het Initiatievenfonds en de wijkbureaus dat mensen het nog niet helemaal transparant vinden waarom een initiatief wel of niet wordt ge-

financierd en zij zou daarover graag meer terugkoppeling zien naar de stad. Zij is benieuwd wat de wethouder daarover kan toezeggen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) was ook benieuwd naar het laatste deel van de bijdrage van mevrouw Zwinkels. Ook haar fractie verneemt ontevredenheid als het gaat over de mate van kunnen participeren, duidelijkheid over of een initiatief wordt toegekend. Vaak is een afwijzing onbevredigend. Soms is de reden van afwijzing wel transparant, maar de afwijzing op zich is soms ingewikkeld of pijnlijk. Zij vraagt of mevrouw Zwinkels dit herkent. Of zegt zij dat het al aan de voorkant misgaat?

640 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) deelt met mevrouw Streefland dat het vaak mensen zijn die spreken over afgewezen initiatieven. Mensen die een initiatief toegewezen krijgen zijn blij en gaan aan de slag. Dat is zij met haar eens. Voor haar zit het ook in de geruchten die de ronde doen in de stad dat een reguliere taak van de gemeente, zoals de herinrichting van een straat, gefinancierd wordt vanuit het Initiatievenfonds. Daarmee wankelt de geloofwaardigheid van het Initiatievenfonds. Zij wil dat wegne-
men, zij wil dat transparanter te hebben. Dan gaat het over de voorkant. Zij pleit ervoor dat de gemeente met een meer proactieve houding de stad ingaat. Gemeente en burgers kunnen samen een plan maken en wanneer het past in de ambities en de ideeën voor de wijk of buurt, kunnen burgers en de gemeente daar-
van gezamenlijk werk maken. Dan worden de mensen niet belast met het moeten
650 voldoen aan ambtelijke systemen. Dat is de voorkant en die zoekt zij. Dat mag gericht op de initiatiefnemer georganiseerd worden.

De heer Bakker (D66) is het met de woorden en de ambities van mevrouw Zwinkels eens. Zijns inziens is het Initiatievenfonds best al laagdrempelig georganiseerd. Hij vraagt wat mevrouw Zwinkels nu nog daarin concreet wil veranderen. Of heeft hij haar niet goed begrepen: dit nog laagdrempeliger te gaan doen zonder straks niet meer te weten waar het geld heen gaat.

De heer Dekkers (GroenLinks) vroeg in zijn bijdrage daar ook om. Volgens hem is al eerder toegezegd dat samen met de stad eens een keer een evaluatie gemaakt zou worden van waarom bepaalde initiatieven worden afgewezen; dit aan de hand van
660 casussen. Hij is nieuwsgierig naar het antwoord van de wethouder hoe het daarmee staat. Is dit gebeurd of gaat het alsnog plaatsvinden?

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt het fijn dat de heer Bakker zich kan aansluiten in de door haar gekozen bewoordingen. Partijen willen allebei meer transparantie zien. Zij stelt niet voor dat het meer achter de schermen gaat en dat de raad dan niet meer weet waar het geld heen gaat. Voor de hele kleine budgetten kan dit nog wel op; dat het Wijkbureau dat bijvoorbeeld regelt vanuit het Initiatievenfonds voor de inwoner. Dan hoeft daarvoor niet een heel circus opgetuigd te worden. Zij wil juist de transparantie zien. Zij gelooft erin - en dat sluit aan op de woorden van de heer Dekker -
670 dat wanneer de gemeente meer terugkoppeling geeft over welke initiatieven er zijn gerealiseerd, en welke initiatieven het niet hebben gehaald, dat mensen beter inzien aan de voorkant wanneer zij kansrijk zijn bij bijvoorbeeld het Initiatievenfonds en dat de initiatiefnemers ook weten waar hij of zij aan beginnen. Zij hoort vaak om zich heen dat bij de gemeente niets te halen valt. Zij wil moedeloosheid bij burgers voorkomen. Om die reden doet zij deze oproep en zij hoopt op steun van D66.

De heer Bakker (D66) vindt dit deel 2 een mooie aanvulling. Hij legt de vraag voor of het bestuur nu compleet is in beide aspecten. Zijn fractie vindt het actieplan prettig leesbaar. Dit actieplan krijgt op hoofdlijnen de steun van zijn fractie, ook als het gaat om de aanpak in de tijd.

680 In de Raadsinformatiebijeenkomst spraken de aanwezigen over goede onderwerpen. Een van de deelnemers zei dat dit het gesprek vaker gevoerd zou moeten worden, met de raad, met het college, met ambtenaren en initiatiefnemers. Dat lijkt een mooie ambitie om op door te pakken.

Niet in het actieplan staan de corona-initiatieven. In het afgelopen jaar was te zien hoe waardevol die zijn en hoe onmisbaar. Dat moet gekoesterd worden en gestimuleerd wat hem betreft om daarvan te leren. Hij diende samen met negen andere partijen motie 213 in “behoud van de corona-initiatieven”. Hij las daarover wel iets terug; graag verneemt hij van de wethouder wanneer en hoe het college de raad hierover uitgebreider en met meer inhoud informeert.

690 Als het gaat om het startpunt in het denken bij dit Actieprogramma sluit hij zich aan bij andere fracties die hierover spraken. Zijn fractie zou altijd beginnen met het versterken en verbreden van de lokale democratie, als uitgangspunt. Het vergroten van eigenaarschap en zeggenschap. Dat is Samen de Stad, of in ieder geval samen de buurt maken. Hij ziet dat graag aangepast in het Actieprogramma als fundamenteel vertrekpunt van het denken.

Het volgende punt gaat over initiatieven die starten. Wanneer mensen een nieuw initiatief opzetten, weten ze vaak niet waar ze moeten beginnen en ze raken gauw verdwaalt in het rijke ondersteuningsaanbod zoals iemand hem vertelde. Hij vond dat mooi verwoord. Hij zou het goed vinden wanneer de gemeente daar actiever op stuurt. Hij stelt zich voor dat alle raadsleden wel initiatiefnemers spreken die soms ontmoedigd zijn na een gesprek met het Wijkbureau. De overheid kan wat hem betreft een meer meedenkende en een meer enthousiasmerende rol vervullen. Dit is een terugkerend probleem.

700 Hij zou graag iets meer vernemen over het Groene Golf Team. Hij wil in het Actieprogramma teruglezen hoe daarvan meer gebruik gemaakt gaat worden: ontschotten, niet de muren of de silo's zoals vaker genoemd worden, leidend laten zijn. Wat hem betreft moet het initiatief vanuit stad leidend zijn. Hij noemt het voorbeeld van de heer Van der Zweth over lunchmaatjes in de Raadsinformatiebijeenkomst. Hij geeft weer met welke organisatie hij hierover contact heeft gehad waarbij de initiatiefnemer lange tijd met lege handen zat en waarbij het nu goed gaat.

710 **De heer Van der Zweth** (PvdA) is het helemaal eens met de woorden van de heer Bakker. Helemaal ontschotten is lastig. Hij vraagt of de heer Bakker het met zijn fractie eens is dat juist de vaste contactpersoon een groot deel van hét antwoord is op de problemen die de heer Bakker constateert.

De heer Bakker (D66) antwoordt dat dit de eerste stap is. De tweede stap zou ook zoiets moeten zijn als een iets minder een nette manier van communiceren en dat een ambtenaar keihard gaat voor een initiatief om ervoor te zorgen dat het gaat lukken. Hij pleit voor doorzettingsmacht in dat opzicht.

720 **De heer Van der Zweth** (PvdA) is het eens met hoe de heer Bakker dat omschrijft. Dat kan juist goed in de combinatie met een vast contactpersoon zodat bekend is bij wie iemand moet zijn en dat in de rolbeschrijving wordt aangegeven de boer op te gaan en zich niet te laten afleiden en die mensen te gaan helpen, of terugkomen met een nee wanneer het niet mogelijk is.

De heer Bakker (D66) is het daarover eens.

De heer Dekkers (GroenLinks) is het eens over het belang van een contactpersoon en doorzettende ambtenaren. Hij vraagt of de heer Bakker het met hem eens is dat ook het gebruik maken van de kracht van de stad hierbij kan helpen. In het verleden

730 waren er Initiatievencafés waar ook andere initiatiefnemers geholpen konden worden wanneer zij vastliepen of wanneer zij startten. Hij vraagt of dat iets is om weer opnieuw op te pakken.

De heer Bakker (D66) is het daar absoluut mee eens. Hij weet niet waarom dit is gestopt. Hij kan zich voorstellen dat corona er iets mee te maken heeft. De gemeente heeft een initiatievennetwerk waarbij de stad wordt uitgenodigd. Het lijkt hem buitengewoon zinnig om startende initiatieven te helpen.

740 Hij vervolgt zijn bijdrage met in te gaan op buurtrechten, het bewonersbod. Hij vindt het heel fijn dat die hierin zijn opgenomen. Hij zou het mooi vinden wanneer het stadsbestuur in de komende jaren daarmee verder gaat. Hij schat in dat dat een gedeelde wens is in de raad. Het zou wat hem betreft nog wel iets concreter kunnen als het gaat om de activiteiten. Hij hoorde dit ook terug van de LSA in de Raadsinformatiebijeenkomst. Het bewonersbod komt in de stad niet echt verder. De nieuwe biedingen blijven uit. Ook bestaande initiatieven vinden het lastig om verder te gaan. De heer Dekkers noemde al de casus van de Nieuwe Jutter. Daarbij is te zien dat fundamenteel anders gekeken moet worden naar de waarde die bewonersinitiatieven leveren en dan dus ook de eigen standaarden, in dat geval kwaliteitstandaarden, anders bekeken moeten worden en dat de maatschappelijke waarde die geleverd wordt op een andere manier beoordeeld moet worden. Hij zou de wethouder daarover nog graag horen.

750 Over het specifieke Right to Bid levert zijn collega mevrouw Bijsterbosch inbreng bij het vastgoedbeleid. Hij miste de Asset Based Community Development. Hij noemt in dat verband de Kracht van Zuilen.

Op het punt van diversiteit en inclusie merkt hij op dat die één van de doelen zijn van Samen Stad Maken. In zijn beleving wordt daaraan gewerkt. Een van de deelnemers aan de Raadsinformatiebijeenkomst zei dat het heel erg blank was. Dat geldt ook voor de initiatiefnemers die de weg naar de gemeente goed kennen. Op zich heeft hij daarmee niet zoveel problemen. Voor D66 is het wel belangrijk juist in de buurten waar het nog niet zo goed gaat met de diversiteit en waar de kansenongelijkheid hoog is, initiatieven helpen om tot wasdom te komen. In de Raadsinformatiebijeenkomst waren daarvoor enkele goede suggesties. Hij legt de vraag voor hoe de 760 doorbraak te krijgen op de plekken waar die doorbraak het hardst nodig is. Hij legt de vraag voor bij de wethouder.

Mevrouw Zwinkels (CDA) deelt de ambitie om gezamenlijk na te gaan hoe tot inclusievere participatie is te komen en dat alle groepen in de samenleving kunnen meedoen. Zij heeft moeite met de woorden “niet goed”. Daarmee lijkt het erop alsof D66 de initiatieven afstraft die minder divers zijn. Zij vraagt of de heer Bakker het met haar eens is dat dat iets anders geformuleerd moet worden.

770 **De heer Bakker** (D66) antwoordt bevestigend. Hij vindt het heel goed dat er partijen zijn die de weg weten te vinden en die zich goed kunnen organiseren. Maar kijkend naar bijvoorbeeld Overvecht, geven bewoners aan dat het soms uit de eigen situatie niet zo gemakkelijk is wanneer mensen de eindjes al aan elkaar moeten knopen, om dan ook nog even een initiatief te nemen. En aan de andere kant blijft het voorbeeld dat de mensen zeggen niet zoveel met de overheid te hebben. De vraag is dan hoe snel het Initiatievenfonds dan gebeld wordt. Hij denkt dat er dan iets anders nodig is via de gemeente, via het Wijkbureau, of via een sociaal makelaar, om op een andere manier een wijk, Kanaleneiland werd genoemd in de Raadsinformatiebijeenkomst, te benaderen, op een andere manier te stimuleren en uit te lokken en mensen in die wijk anders te helpen dan nu gebeurt.

Hij zag in de afgelopen tijd chagrijn. Hij refereert aan de inbreng van zijn collega's in de commissie. Hij stelt voor drie dingen te gaan doen die daarbij kunnen helpen:

780 (1) als stadsbestuur de Utrechtse principes die de ondertekenaars van het stadsakkoord integraal op te nemen in het Actieprogramma: als principes waarop het bestuur wil gaan bouwen. Hij noemt de initiatieven van 030 en pleit ervoor ze te omarmen en als startpunt te benutten.

(2) hij vond de suggestie vanuit de transitomotor heel goed: weer te beginnen met een doe- en leertraject waarin de uitvoering van het Actieprogramma van 5 of 10 initiatieven nauw worden gevolgd door een initiatiefnemer/ambtenaar of misschien iemand vanuit het college én een van de raadsleden. Hij stelt voor de selectie en het traject te maken samen met de initiatiefnemers. Misschien sluit dat aan bij het idee van de heer Dekkers van GroenLinks.

790 (3) over één jaar bestaat Utrecht 900 jaar. Hij vraagt de wethouder of zij in Utrecht 900 jaar de zichtbaarheid van initiatieven optimaal maakt zoals destijds bij de opening van het Jaarbeursplein. De initiatiefnemers hebben dat verdiend en de stad heeft het nodig.

De heer Van der Marel (VVD) sluit zich aan bij de goede vragen die al gesteld zijn. En hij sluit met vragen aan bij onderwerpen die al aan de orde kwamen.

Hij kan zich iets voorstellen bij dat het programma geen blauwdruk is voor de toekomst. Hij vond het programma niet erg concreet. Hij begrijpt dat met de nuancering.

800 Als het gaat om de financiën, vraagt hij zich wel af of elke euro wel doelmatig besteed is. De perspectieven die het college laat zien, vindt hij goed zolang het geen uitgestelde teleurstellingen worden.

Kijkend naar de beslispunten, vraagt hij zich af wat het stadsbestuur nu feitelijk gaat besluiten. Hij somt op dat het bestuur gaat besluiten ergens klaar voor te staan, dat het bestuur iets belangrijk vindt en verder dat het bestuur gaat werken. Hij nodigt de wethouder uit de raad op de hoogte te houden, omdat het om Work in Progress gaat. Hij noemt het tijdschema dat is genoemd in het voorstel. Hij vraagt de wethouder per actiepunt de raad op de hoogte te houden.

Hij geeft de wethouder een drietal punten mee:

810 (1) Hij ziet graag een krachtige ICT ondersteuning voor dit programma. Een website met duidelijke criteria waaraan de initiatieven moeten voldoen met tips and tricks and tools om de initiatieven te laten slagen met daarbij best practices genoemd en misschien ook wel met worst practices en met de weg naar hulp en ondersteuning en een geldmeter. Wat is toegezegd en waarvoor? Hoeveel is er nog te besteden dit jaar? Dat zou zo maar stimulerend kunnen werken.

De heer Bakker (D66) vraagt of de heer Van der Marel het met zijn fractie eens is dat de website Voor je Stadsie wat dat betreft een hele mooie basis dient en nog iets meer vleugels zou mogen krijgen.

De heer Van der Marel (VVD) antwoordt bevestigend. Elk initiatief dat bijdraagt aan wat hij wil, ondersteunt hij.

820 **De heer Bakker** (D66) is terughoudend als het gaat om initiatieven voor nieuwe websites. Hij pleit ervoor dat zo min mogelijk te doen. De VVD bleek daar op te hinten.

De heer Van der Marel (VVD) begrijpt dat. Hij hoorde van zijn collega's dat initiatieven afgewezen worden en dat niet altijd duidelijk is waarom. Het hoeft wat hem betreft geen nieuwe website te zijn, maar het zou fijn zijn wanneer mensen kunnen beschikken over criteria en wanneer ze kunnen terugvallen op succesvolle en mislukte aanvragen. Hij vervolgt zijn bijdrage.

(2) Hij mist de rol van de bestaande ondernemers in het voorliggende plan. En dat terwijl juist zij weten hoe te ondernemen, zij netwerken hebben en die onderhouden. Wanneer hij leest dat de LSA Routekaart expliciet het belang van een gelijk speelveld benoemt in relatie tot commerciële aanbieders, denkt hij dat er een tegenstelling wordt gecreëerd die er wat hem betreft niet is en die er wat zijn fractie betreft ook niet mag komen. Het gaat hem niet om de sociale ondernemers. Hij zou de wethouder willen vragen ondernemers in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij de initiatieven uit de samenleving.

(3) de heer Van der Marel sluit zich aan bij de woorden van de heer Dekkers van GroenLinks en de heer Bakker van D66: het verdiepen van het vraagstuk van zeggenschap. Hij denkt dat er een meerderheid is om dat actiepunt naar voren te trekken. Volgens hem begint alles met het concreet maken van de zeggenschap en met de verduidelijking van waarop de bewoners in Utrecht kunnen rekenen als het gaat om zeggenschap. Hij adviseert de wethouder daarmee te beginnen.

De heer Boudens (SP) juicht het toe dat de gemeente wijkgericht opereert en initiatieven van allerlei aard ondersteunt. In theorie is dit fantastisch. Zijn fractie heeft ook een aantal zorgpunten. Hij beperkt zich tot één actielijn en het zogeheten leidend principe.

Over de actielijn is al veel gezegd; het verdiepen van de participatie. Hij kan zich aansluiten bij wat daarover is gezegd.

De gemeente stelt voor vanaf november 2022 na te denken over de democratische vernieuwing. Dat roept vragen op over of de wethouder niet iets eerder daarover kan nadenken en met concrete punten kan komen ter vernieuwing van de participatie. Het naar voren schuiven zoals voorgesteld door enkele andere fracties, lijkt hem een prima idee. Op zijn minst ziet hij dit graag vóór de verkiezingen zodat dit niet aankomt op de opvolger van dit college.

Zijn tweede punt is het leidend principe met betrekking tot de financieringsmethode. Hij heeft nog nooit het neoliberale gedachtengoed zo compact weergegeven gezien als in dit leidend principe: “wel beter, niet meer geld”. Met deze slagzin wordt uitdrukking gegeven aan het sentiment dat harder gewerkt moet worden voor minder beloning als logisch gevolg daarvan. Sinds de jaren ‘80 doen de natie en de stad dit al. In zijn beleving zit de samenleving in dat opzicht tegen grenzen aan. Hij pleit ervoor dit leidend principe te schrappen. Hij voegt inhoudelijk ook niet veel toe. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Hij schetst wat zijn fractie anders zou willen. Wanneer het bestuur de mond vol heeft van participatie, zeggenschap en samen maken we stad, zou hij zeggen dan ook de wijken, de wijkcomités en de buurtverenigingen de beslissingsmacht te geven, het management en de middelen. Hij pleit ervoor de wijken lump sum te subsidiëren, ze het vertrouwen te geven om initiatieven die bij hun wijk passen te financieren en het los te laten. Op die manier wordt geen geld aan bureaucratie besteed en besteedt het stadsbestuur zijn middelen doelmatig. Ook daarop krijgt hij graag de reactie van de wethouder. Hiermee rondt hij zijn betoog af.

Mevrouw Zwinkels(CDA) kan zich aansluiten bij de opvatting van de heer Boudens over die zin. Ook zij vond die vreemd.

Ten aanzien van het tweede punt lump sum geld geven, voorziet zij het ontstaan van een mogelijke oneerlijke verdeling in een wijk of buurt. Zij denkt dan aan mensen die minder mondig zijn. Ze kan zich voorstellen dat daarvoor een stukje bescherming ingebouwd moet worden. Zij vraagt naar de reden van zijn suggestie.

De heer Boudens (SP) probeert de bureaucratische machine te voorkomen.

Daardoor worden mensen afgeschrikt. Hij is het ermee eens dat het geld niet naar diegenen moet gaan met de grootste mond. Wanneer lump sum gefinancierd wordt, hoeft dat niet het geval te zijn. De idee is het gelijkmatig uit te smeren over de stad en dat alle wijken daarmee aan de slag kunnen.

De heer Sungur (DENK) reageert op de inbreng van mevrouw Zwinkels. Volgens hem wordt momenteel het geld al niet altijd eerlijk verdeeld over alle wijkbewoners. Daarom vindt hij juist het voorbeeld van de SP in dat opzicht de moeite waard om te beproeven. Hij sluit zich daarom van harte aan bij die vraag richting het college.

De heer Bakker (D66) gaat in op “wel beter niet meer geld”. De gemeente zegt zelf dat als leidend principe te hebben dat zij het beter wil doen, maar dat zij ook realistisch is: dat zij nu niet meer geld heeft. Kijkende naar de afgelopen begroting, staat het water de gemeente aan de lippen. Hij verneemt graag van de SP welk voorstel de fractie heeft om ergens anders geld weg te halen. Hij benadrukt dat dit de realiteit is van de begroting.

De heer Boudens (SP) gaat het meer om het onderliggende principe: er hoeft wat hem betreft geen geld bij. Hij adviseert het bestuur dan niets te zeggen dat het het beter wil doen. Dan zal meer gewerkt worden voor minder beloning. Hij kan zich voorstellen dat het stadsbestuur tevreden is met de huidige kwaliteit en dat het daaraan vast wil houden, of dat het de verantwoordelijkheid neemt wanneer het bestuur het beter wil. Hij adviseert het college dan er geld bij te doen.

De heer Bakker (D66) merkt op dat uit het actieplan blijkt dat het beter kan zonder er extra geld bij te doen. Hij vindt het fijn dat er een realitycheck in zit. Hij merkt op dat niet alles kan op hetzelfde moment binnen de bestaande begroting.

De heer Van der Marel (VVD) merkt op dat er beperkt positieve ervaring is met pilots met buurtbudgetten. Hij vindt het maar de vraag of het geld doelmatig besteed wordt. Wanneer het geld naar een buurt gaat of naar een wijk, wil dat niet automatisch zeggen dat het geld doelmatig besteed wordt. Dit geeft wel het dilemma aan. Pratend over verregaande zeggenschap en democratisering, is het de kunst van het loslaten. Hij is benieuwd naar de voorstellen van de wethouder in dat licht. Wat hem betreft wordt het inderdaad zo snel mogelijk naar voren gehaald. Hij noemt het de roze olifant in de kamer.

De heer Boudens (SP) erkent het mogelijke risico. Hij blijft ervan overtuigd dat de wijken en de buurten beter weten welke initiatieven bij hun omgeving passen dan de gemeente of een ambtenaar dat kan beoordelen. Dan zal er personele inzet moeten zijn om dat te beoordelen. Hij vindt dat niet een doelmatige besteding van middelen. Het participatievraagstuk en het verdiepen daarvan; hij stelt voor iets beters te maken dan wat er nu voorligt op dit punt.

De heer Sungur (DENK) is blij dat het is opgepakt. Hij vermoedt dat zijn fractie dit gaat steunen. Hij maakt nog een aantal opmerkingen.

Zijn fractie heeft het gelezen als een Actieprogramma dat bij veel dilemma's nogal abstract blijft, wanneer het gaat om oplossingen. Als voorbeeld noemt hij “niet alle gemeentelijke medewerkers hebben een open houding [in het verwelkomen] van initiatiefnemers”. Het stadsbestuur steunt de ambtenaren om een open houding te ontwikkelen. Hij is dan benieuwd naar hoe dat gaat gebeuren. Hij mist die concrete informatie op veel terreinen.

De gemeente stelt dat het Actieprogramma kan worden gezien als een voorstel voor de agenda voor de komende anderhalf jaar. De gemeente wil deze agenda samen

met verschillende mensen en groepen in de stad verder uitwerken. Zowel met ervaren initiatiefnemers als bewoners voor wie initiatief nieuw is. Vooral dat laatste grijpt zijn fractie aan. Wat zijn fractie in deze stad ziet is een grote ongelijkheid in participatie van groepen Utrechters; althans als het gaat om wat er met de participatie gebeurt in het effect ervan op het beleid. Daar waar de Fietzersbond al haar wensen via invloed op het college realiseert, lukt het de Overvechters ondanks 4000 handtekeningen maar niet om de komst van een prostitutiezone in de wijk tegen te houden. Zoals in het Actieprogramma is aangegeven als dilemma, wekt participatie vaak de verdenking op dat vooral gelijkgestemden worden gevraagd te participeren waarbij dan mogelijke tegenstanders niet worden betrokken. Hij noemt als voorbeeld de participatie rondom het Ledig Erf waarbij omwonenden nadrukkelijk voor een variant hebben gekozen terwijl het college toch vervolgens een andere variant kiest. Dit bemoeilijkt zijns inziens inclusieve en objectieve participatie en dit wekt de indruk dat advies alleen welkom is wanneer het aansluit bij de visie van het college. Hij vraagt wat de wethouder concreet gaat doen om deze verdenking weg te nemen.

930
940
Uit onderzoek blijkt dat vooral praktisch opgeleiden en mensen met een migratie-achtergrond achterblijven wanneer het gaat om participatie. Dit hangt mogelijk voor een deel ook samen met het dilemma dat de gemeente schetst, namelijk dat goede of sympathieke initiatieven niet altijd de beste plannenschrijvers hebben. Hij vraagt of de wethouder bereid is om extra acties in te zetten gericht op het vergroten van de participatie van Utrechters met een migratie achtergrond en praktisch opgeleiden.

De gemeente stelt zich de ambitie dat iedereen initiatief kan nemen. Voor mensen voor wie dit niet vanzelfsprekend is, zorgt de gemeente voor extra ondersteuning en aanmoediging, zo is geschreven. Hoe gaat de wethouder dit in concreto doen? Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat in de vervolgstappen nadrukkelijk zal worden gekeken naar hoe het proces te vergemakkelijken is om te komen tot een initiatief voor mensen met een beperking, zoals doven, blinden, of andere vormen van beperking. Zijn fractie hecht er zeer aan dat dit gebeurt.

950
Hij haalt een onderwerp aan dat ook is ingebracht door de PvdA en D66. Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst gaf lunchmaatjes aan zich graag te willen uitbreiden over de hele stad en daarbij de hulp van de gemeente goed te kunnen gebruiken. Of het nu gaat om dit initiatief of om een ander, vindt zijn fractie het belangrijk dat kinderen van ouders die minder te besteden hebben volwaardig en gezond kunnen meedoen en zo vroeg mogelijk een gezonde leefstijl weten aan te houden. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen het maximaal mogelijke aan ondersteuning te geven en een dergelijk initiatief breed uit te rollen, beginnend in de wijken waar de armoedecijfers het hoogst liggen. Hij noemt hiermee in verband Overvecht, Kanaleneiland, Hoograven. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

960

Mevrouw Streefland (ChristenUie) houdt haar bijdrage kort. Wat haar bijblijft van de gesprekken in de stad met onder meer voormalig actieven in de wijkraad, vraagt zij in hoeverre dit Actieprogramma zal gaan leiden tot nog beter contact als dat nodig zou zijn, en houding van de gemeente naar inwoners en naar initiatieven. In haar visie zit daar de kern: heel veel mooie dingen zijn op te schrijven.

970
Uiteindelijk gaat het om de versterking van de democratie en het vergroten van het vertrouwen in de stad tussen de gemeente en de inwoners. Dat is mogelijk door bijvoorbeeld een vast contactpersoon, eerder in het traject, minder complexe regels, simpeler formulieren of betere online monitoring. Zoals mevrouw Zwinkels als zei,

verhuizen inwoners vaak. Ook is bekend dat er veel interne verhuizingen zijn in de organisatie van de gemeente van ambtenaren. De crux gaat hier zijn: die positieve verbinders zijn nodig, die toppers in de gemeente die enthousiast worden van de mogelijkheid om iets op te lossen en niet terugdeinzen voor de problemen die op hun pad komen. De gemeente heeft die goede ondertitelaars nodig. Daar zit wat haar betreft de crux om het stabiel goed te krijgen voor de toekomst. Het valt of staat met de mensen die dit uiteindelijk gaan doen. Zij vraagt de wethouder of zij vooral daarop kan inzetten met een zoektocht naar de goede mensen die enthousiast worden over het programma en het handen en voeten willen geven.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vindt het goed te merken dat veel energie zit in dit onderwerp als Samen Stad Maken. Dat was ook te merken bij de Raadsinformatiebijeenkomst.

Zij schrok wel van het taaljargon in participatieland. Juist voor initiatiefnemers voor wie het niet vanzelfsprekend is om zelf een initiatief te starten of juist met elkaar een stad te maken, iets te kunnen betekenen in hun eigen buurt, begint het met taalgebruik. Wanneer zij dit document, leest zij in de inleiding dat het gericht is op de initiatiefnemers. Zij begrijpt de termen als hoogopgeleide, toch bekruipt haar het gevoel waarover precies gesproken wordt. Zij vraagt de wethouder of dit het enige document is dat uitgereikt gaat worden aan de stad. Of komt hierop een factsheet? Aansluitend op wat de heer Sungur zei van DENK, merkt zij op dat zij denkt dat het heel belangrijk is te communiceren in verschillende talen zo dat bewoners met een bi-culturele achtergrond bereikt worden, of de laagopgeleiden of mensen in de stad die echt iets willen doen.

Wanneer gesproken wordt over taaljargon moet het omgedraaid worden. Niet iedereen is dat jargon machtig. Sommige plannenschrijvers zijn niet de beste; zij vindt het jammer dat dergelijke initiatieven het dan niet halen. Juist bij de doeners zit energie in de stad. Die willen direct de handschoenen oppakken. Zij adviseert het college mee te gaan met de initiatiefnemers in hun wereld. Ze pleit voor vertrouwen. En zij pleit ervoor de betekenis te zien van kleine initiatieven. Bovendien pleit zij voor minder onnodige regels. *Het bewonersbod vergemakkelijken* is daarvan wat haar betreft er één van. Zij verneemt graag van de wethouder of dit niet alleen te verduidelijken zoals in het stuk is opgenomen, maar ook het te vergemakkelijken. Een andere manier om het gemakkelijker te maken voor initiatiefnemers zijn korte lijntjes tussen het Initiatievenfonds en alle afdelingen van de gemeente. D66 sprak over het Groene Golfteam. Dat team doet nu al hele goede dingen. Maar het is nog niet duidelijk met de uitbreiding van het Actieprogramma hoe dat er verder uit gaat zien. Ze wil voorkomen dat initiatiefnemers van het kastje naar de muur worden gestuurd.

De mensen die de gemeente nu ziet, zijn vaak al bekenden van de gemeente. Haar fractie is blij dat de budgetten genoemd blijven worden en dat het stadsbestuur hiermee blijft doorgaan. Zij mist de rol van digitale participatie in dit stuk. Zij vraagt de wethouder digitale participatie mee te nemen in het Actieprogramma Samen Stad Maken. Haar fractie is van mening dat een grote groep mensen te bereiken is via de digitale weg, groter dan nu bereikt wordt.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) vindt dit een belangrijk onderwerp: de burger serieus te nemen in de stad. Gehoord de beraadslagingen vindt hij wat voorligt een gemiste kans. De participatieladder bestaat uit negen stappen. Het blijft zijns

1030 inziens steken bij de onderste treden: het informeren en het consulteren van een paar specifieke groepen ad hoc en dat terwijl er veel mensen zijn in de stad die graag structureel hun bijdrage willen leveren. Hij noemt als voorbeeld de wijkraden en zijn ervaring als voorzitter van het Wijkplatform Overvecht. Dit college heeft de serieuze bijdrage van het Wijkplatform afgekappt en de serieuze financiering. Hij vraagt of het college bereid is de Wijkplatforms weer serieus te nemen als wijkraden en ze ook de macht te geven zoals vroeger, door binnen vier weken te reageren op een advies. Hij vertelt over zijn positieve ervaringen in het Wijkplatform waarbij het platform ook beschikte over meer geld dan nu. Wanneer het college daartoe niet bereid is, vraagt hij hoe het college het dan anders en beter gaat doen. Zoals D66 aangaf met Asset Based Community Development, zegt hij dat het kernwoord daarin Asset is: terug naar de bron.

De voorzitter schorst de vergadering tot 12.00 uur en heropent die dan.

De beantwoording in de eerste termijn

1040 **Wethouder Klein** vindt het fijn over dit Actieprogramma deel 2 nu te kunnen spreken. Zij brengt voor het voetlicht dat in een veranderende samenleving de relatie tussen de overheid en inwoners verandert. Zowel de gemeente als de bewoners zijn steeds op zoek naar de beste manier van samenwerken en naar de onderlinge rolverdeling tussen overheid en inwoners. Die zijn blijvend in verandering. De vraag van de raad aan het college om Samen Stad Maken uit te werken op het punt van initiatief, vindt de wethouder een hele belangrijke stap in het continu verbeteren en door ontwikkelen van de werkwijze rondom initiatieven. Daarin is een heel belangrijk uitgangspunt voor het college dat iedereen in de stad moet kunnen meedenken en meedoen, ook op het gebied van initiatief. Het college staat klaar om te ondersteunen en te faciliteren of ook anderszins verder te helpen daar waar

1050 initiatieven het publiek belang dienen. Dat is de manier waarop het college ziet dat de stad echt van en voor iedereen wordt en dat mensen ook betrokken zijn. Heel veel vragen zijn gesteld in de richting van de wethouder hoe zij dat wil doen, hoe het college het wil doen. Deze ActieAgenda is vooral bedoeld om echt een stap verder te komen en niet zozeer in abstracto met elkaar te spreken over het geheel van participatie en initiatief maar om ook echt te kijken naar hoe gezamenlijk een stap verder is te komen. Dat is ook de reden waarom in het raadsvoorstel niet een alles-of-niets-voorstel gedaan is.

Het college heeft het gemakkelijker gemaakt om dingen te wijzigen of in een andere volgorde te doen. Het college wil graag laten zien hoe het denkt dingen te kunnen bereiken. Dit vergt veel capaciteit. Wanneer zij alles zou gaan doen wat aan haar gevraagd wordt, ook nu in deze commissie, dan weet zij zeker dat niets de eindstreep haalt. Daarom vindt zij het zo belangrijk daarover eerlijk te zijn, ook in de verwachtingen. Steeds zal de inzet zijn om gezamenlijk te kijken naar hoe de schaarse middelen zo goed mogelijk te verdelen zijn zo dat partijen verder komen. Het Actieprogramma is dus een agenda om verder uit te werken. Het geeft richting en stelt vragen. Het college heeft ook kritisch naar zichzelf gekeken en gezegd dat het dilemma's ziet die niet onmiddellijk opgelost zijn, maar wel zijn vast te pakken. Het college heeft ook perspectieven geschetst hoe daarin verder te kunnen gaan zonder daarbij alle antwoorden te geven. Dat doet het stadsbestuur samen met de

1070 stad. Zij vindt dat het aan de raad is om te bepalen wat de raad wil en in welke volgorde. Dat ligt momenteel voor. Het college wil dat stapsgewijs samen met

bewoners en ondernemers vormgeven. Zij zegt nadrukkelijk dat het college een open houding heeft richting aanvullingen of aanpassingen vanuit de raad. Zij nodigt de raad uit daarover goed na te denken.

Zij beantwoordt de inbreng van de fractie van GroenLinks. De grootste vraag aan het begin was volgens haar naar een regiegroep. Daar zitten op zich aanknopingspunten. Zij vindt dan wel belangrijk preciezer te begrijpen hoe dat in zijn werk zal gaan, wie dat gaan doen, of dat meer toegespitst is op bepaalde initiatieven of dat het over alles gaat. Het zal veel tijd vragen van mensen. De vraag is of dat de manier is

1080 waarop mensen hun tijd willen gebruiken. Mensen willen vaak betrokken zijn vooral door dingen te doen en niet alleen te spreken. De vraag aan de raad is of dit de lijnen zijn waarlangs het stadsbestuur met de stad aan de slag gaat. In heel veel verschillende stadia hebben partijen contact met elkaar gehad als raad en college en met de stad. Feitelijk gaat het om dagelijks contact. Zij stelt dat dit geen eindpunt is maar een belangrijke stap om verder te komen samen met de initiatiefnemers.

Zij kan zich voorstellen dat per actielijn gekeken wordt wie het stadsbestuur wil betrekken. Daar is ook te kijken of de gedachte vanuit een regiegroep vorm kan krijgen.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of de wethouder het startpunt niet een beetje ongemakkelijk vindt in de nadagen van het college; het college zit in de laatste zes maanden. Had dit niet een eerder voorstel moeten zijn, in de eerste zes maanden.

1090

Wethouder Klein ervaart dit alles behalve als de nadagen van het college. Ze kan zich voorstellen dat de raad deze periode ook niet ervaart als nadagen van de gemeenteraad. Ook de voorgangers van dit college waren hiermee bezig, en zij weet zeker dat ook de opvolgers van dit college hiermee bezig gaan. Feit is dat het college niet alles tegelijk kan. Dat maakt fasering noodzakelijk. Dit is niet het startpunt. Dit is om op een goede manier gezamenlijk verder te komen. Daarom staat zij volledig achter dit Actieprogramma.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt of de wethouder bereid is een vorm van een regiegroep in te stellen die echt over het hele programma van participatie en initiatief gaat. Hij mist de aansturing van het Actieprogramma tot nog toe. Volgens hem is die aansturing echt nodig om ook in de afzonderlijke actiepunten het goed te gaan doen.

1100

Wethouder Klein herhaalt dat ze dan graag wil weten hoe dat er uit gaat zien. Alleen maar een regiegroep op schrift benoemen, maakt het verschil niet. Mogelijk heeft de heer Dekkers een hele concrete voorstelling daarvan. Zij is dan daarin geïnteresseerd. Zij kan zich voorstellen dat heel veel mensen liever met een concrete actie aan de slag gaan. Zij herhaalt haar stellingname.

Zij vervolgt met verder in te gaan op de inbreng van GroenLinks en noemt het “primair een lokaal belang” zoals door deze fractie aangekaart. De reden waarom zij niet spreekt over “lokaal geworteld”, is omdat er dan ingewikkelde juridische aanbestedingsregels gaan spelen. Het college heeft geprobeerd te benadrukken dat dit investeerders uit een ver buitenland zijn met een plan en dat het college daaraan evenveel aandacht gaat besteden als een plan van mensen in de nabijheid. Het voorstel is gericht op bewoners. Het college wil die bewoners in eerste instantie verder helpen. Het college sluit niemand uit.

1110

De fractie van GroenLinks heeft gesproken over het bewonersbod. Zij bevestigt het eens te zijn met de stellingname van de fractie daarop. Dit is in de praktijk vaak ingewikkeld. Dat is precies de reden om daaraan te blijven werken in de actielijn. Zij neemt de suggestie van de heer Dekkers graag over. Ze denkt dat het goed is om hierbij het Makelpunt goed in gedachten te houden in het licht van de specifieke

1120 vraag in deze context over de fysieke plek én de commissie die hieraan parallel gaat

over de maatschappelijke waarde van vastgoed. Zo werkt het college op verschillende manieren toe om ervoor te zorgen dat mensen die fysieke plek kunnen hebben.

Gevraagd is wanneer het nodig is om initiatieven een beetje op te delen. De wethouder zet uiteen dat dat vooral te maken heeft met het meer kunnen bieden van maatwerk en dat het stadsbestuur in die zin beter kan helpen. Zij heeft niet het gevoel dat wanneer dat een project genoemd wordt, daarmee allerlei zaken wegvallen. Zij verzekert de commissie dat dat niet de insteek is van het college. Als het gaat om buurthuizen in zelfbeheer, de speeltuinen in zelfbeheer, het ABCD-leernetwerk, zijn dat zaken waar hard aan gewerkt wordt. Dat doet de gemeente, maar ook vanuit “Voor je Stadsie” en voor de vrijwilligersorganisaties gebeurt daar ontzettend veel. De vraag die de fractie van GroenLinks stelde over zeggenschap beantwoordt de wethouder met dat het college dit in actielijn 6 voorstelde. Wanneer het stadsbestuur actielijn 6 eerder gaat doen, verneemt zij heel graag welke andere actielijnen er dan naar achteren gaan. Zij doet de suggestie ook te kunnen kijken naar in hoeverre een start te maken is met een stadsgesprek over zeggenschap. De capaciteit is maar één keer tegelijk in te zetten. De insteek van het college is dat daarop veel energie zit om die eerder te doen en het dan eerder te kunnen laten rusten en daarna meer tijd te hebben voor actielijn 6.

De heer Bakker (D66) merkt op dat ook twee zaken uit elkaar te halen zijn. Hij kan zich het vooruitschuiven in de tijd voorstellen bij wat in *de zeggenschap* staat en *verantwoordelijkheden* met rigoreuze voorstellen. Hij hoorde ook wel gedeeld worden in de commissie dat er een behoefte zit als het gaat om de aanvliegroute en met welke bril dit wordt bekeken; in die democratische vernieuwing/versterking en eigenaarschap/zeggenschap leidend te laten zijn. Dat is mogelijk niet eens een actielijn maar het startpunt van het denken. Dat kan volgens hem beide.

De heer Van der Marel (VVD) geeft een aanvullende inbreng. Hij ziet geen schotten tussen de actielijnen. Wat hem betreft is actielijn 6 zo overkoepelend dat die bij actielijn 2 past en zeer sterk bij actielijn 5. Hij zou willen voorstellen dit in het denken nu al mee te nemen met een begin van een invulling.

Wethouder Klein is het eens met de heer Van der Marel dat zaken heel veel verband met elkaar houden. Dat is ook het gevaar: met alles tegelijk bezig te zijn zonder zaken tot een afronding te brengen of tot een tijdelijke afronding. Zij zal met een open houding kijken naar voorstellen vanuit de raad.

De fractie van GroenLinks vroeg ook naar de evaluatie van het bewonersbod. Haar collega wethouder Van Ooijen heeft daarover gecommuniceerd in het kader van de communicatie over de Nieuwe Jutter. Zij kan zich voorstellen dat het interessant is daar specifiek naar te kijken.

Het punt over de zakelijke partijen gaat vooral over het stimuleren van de onderlinge samenwerking en ook veel partijen die actief verbinding leggen tussen social return en initiatieven. Dat is de reden om ook daar de zakelijke partijen te noemen.

De fractie van de PvdA stelde een belangrijke vraag die ook breder leeft en waarbij de wethouder zich persoonlijk veel kan voorstellen: de vraag naar de ondersteuning en de vaste contactpersoon op een manier te organiseren waardoor de burger altijd kan bellen en te woord te staan is. De wethouder begrijpt heel goed waarom dat belangrijk is. Zij benadrukt dat dat budgettaire consequenties heeft. De raad en het college moeten dan vantevoren goed de vraag van de raad weten hoe dit gezamenlijk te kunnen wegen en hoeveel het bestuur bereid is daarvoor geld uit te trekken. Er zijn initiatiefnemers die een dergelijke voorziening niet nodig hebben. Dat maakt dat

- 1170 het belangrijk is hierop goed te focussen zodat er geen onnodige financiële kosten gemaakt worden.
- De heer Van der Zweth** (PvdA) is het eens met dit laatste. Dit is wel een voorziening die standaard wordt aangeboden. Hij durft te bestrijden dat dat budgettaire impact gaat hebben. Soms moeten nu initiatieven wel 10 à 12 keer hetzelfde verhaal vertellen aan verschillende ambtenaren. Daar zit al heel veel tijd in en daarop is ook winst te behalen. Een goede organisatie hiervan, is vooral van belang. Hij hoort graag dat de wethouder deze ambitie wil oppakken.
- Wethouder Klein** noemt actielijn 1 (evalueren en optimaliseren). De wethouder erkent de tijdwinst doordat mensen niet hun verhaal hoeft te herhalen. Het blijft dan belangrijk het in actielijn 1 goed te regelen. Er zijn mensen die vanuit het initiatieven-netwerk een dergelijk aanspreekpunt hebben en het is dan belangrijk na te gaan hoe dat al voldoet of juist breder nodig is.
- 1180 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de wethouder met een vast contactpersoon aan de slag gaat. Gaat het college vaste contactpersonen zoeken binnen de organisatie?
- Wethouder Klein** zou een voorstel van de raad op zich prettig vinden hoe dit hierin terug te willen zien zo dat het voldoet aan de wens die er is vanuit de raad. Zij stelt voor dat samenspel op die manier te doen. Zij vervolgt haar beantwoording.
- 1190 De fractie van de PvdA vroeg wat er gaat veranderen. Verschillende vragen zijn gesteld over de uitkomst van deze ActieAgenda. Zodra deze actielijnen gedaan worden als consequentie van een besluit van de raad (op welke manier en in welke volgorde) is dát de verandering hoe het stadsbestuur hiermee aan de slag is. Zij dankt voor de zaken die zij in dit kader heeft genoemd.
- De wethouder vindt het fijn te vernemen dat vanuit de fractie van het CDA duidelijk wordt benadrukt dat de betrokkenheid bij elkaar en bij de gemeente een hele belangrijke factor is die zich niet alleen maar uit in hele formele buurtrechten. De wethouder is blij dat *Utrecht zijn we Samen* en *Utrecht 900 jaar* genoemd worden. Daar worden mensen uitgenodigd om initiatieven te nemen. Ze wil ook heel graag op deze plek de raadsleden en iedereen die luistert oproepen om ook goed te kijken hoe dit
- 1200 gezamenlijk vleugels te geven. Daarvoor is budget beschikbaar gesteld.
- Ingaand op de vragen over de Wijkplatforms zet de wethouder uiteen dat het college ieder halfjaar een voortgangsrapportage stuurt over Samen Stad Maken. Voor het reces komt de derde halfjaarlijkse voortgangsrapportage naar de raad. Daarbij zal het ook gaan over de platforms.
- Op 2 maart reageerde het college schriftelijk op de vragen naar de wijkadviseurs. Daarmee blijft het college bezig.
- Met betrekking tot het Initiatievenfonds, de evaluatie en de vraag hoeveel er wordt toegekend en wat niet wordt toegekend is schriftelijk beantwoord op 29 april 2021. Zij vindt het goed te zeggen dat specifiek voor kinderen en jongeren extra succesvolle
- 1210 campagnes gevoerd zijn. Daarmee blijft het college doorgaan. Het college wil deze zomer specifieke campagnes voeren in buurten en wijken waar minder initiatieven genomen worden vanuit het Initiatievenfonds.
- Zij is het zeer eens met de fractie van het CDA dat het ook heel erg belangrijk is om aan de slag te zijn en op die manier te zien wat partijen met elkaar doen.
- De fractie van D66 heeft gevraagd de corona-initiatieven te behouden. Het college heeft daarover op 11 november 2020 een raadsbrief gestuurd. Zij doet de suggestie die brief er op na te lezen.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het de wethouder bekend is dat diverse burgers in de wijken in de afgelopen 20 jaar een bijdrage hebben geleverd bij het beoordelen van het recht tot initiatief, nu het Initiatievenfonds. Hij vraagt of de wethouder bereid is de negen serieus actief functionerende wijkplatforms een bijdrage te vragen in bijvoorbeeld de voorbereiding van 2 juni 2022 en naar hij hoopt ook op andere wijze als het gaat om het serieus nemen van algemene initiatieven die vroeger in de wijkraden vorm kregen.

Wethouder Klein antwoordt te overwegen dat het goed is in dit gezelschap te herhalen steeds te hebben gezegd veel bewondering te hebben voor alle energie die mensen eerder in de wijkraden aan de stad gegeven hebben en dat nu ook doen ofwel via de wijkplatforms of op andere manieren. Zij vindt het een leuk idee na te gaan of er vanuit de wijkplatforms initiatieven te nemen zijn voor Utrecht 900. Zij kan mensen alleen daartoe uitnodigen. Mogelijk dat de heer Walenkamp nog goede contacten heeft om mensen daarop te wijzen. Dat is zeker ook voor de wijkplatforms beschikbaar, zoals voor iedereen. Hierbij zijn de betrokkenen van harte uitgenodigd. De wethouder vervolgt haar beantwoording.

Bij de fractie van D66 maakt de wethouder een bruggetje naar de fractie van de ChristenUnie en zij bevestigt dat het ook gaat over de manier waarop op zaken gereageerd wordt en de suggestie die gedaan is. Zij kan daar volmondig ja op zeggen. Het college wil er vooral op inzetten dat juist die houding heel belangrijk is in deze aanpak.

Richting de fractie van D66 benadrukt de wethouder dat in de afgelopen jaren zaken verbeterd zijn. Zij schetst de vorderingen die gemaakt zijn in het kader van het Initiatievenfonds.

De fractie van D66 vroeg naar het bewonersbod en de buurtrechten. De wethouder zet uiteen dat er vorderingen gemaakt zijn met Asset Based Community Development. Zij vindt het een goed idee na te gaan hoe dat ook weer in de actielijn meer te benadrukken is. Die proeftuinen zijn vaak opgepakt door de sociaal makelaarsorganisatie DOCK vanuit de ABCD benadering en die worden in het dagelijkse werk toegepast. Zij vindt het interessant na te gaan hoe dat nog breder te doen is. Dat zou het college kunnen toepassen op het inclusiever maken. Dat kan in de actielijn over Sociale Inclusie een belangrijke plek krijgen.

De fractie van D66 en DENK stelden de vraag aan de orde hoe ervoor te zorgen dat iedereen bereikt wordt. De wens om iedereen te bereiken is niet de oplossing. De door de raad georganiseerde Raadsinformatiebijeenkomst was zeer uitnodigend. Het liefst had de raad gezien dat iedereen daar aanwezig was en dan is dat niet het geval. Dat geldt voor de gemeente hetzelfde. Het blijft nagaan hoe dit wel gaat lukken. Dat is precies wat hierin staat.

Het punt dat de heer Bakker aan het einde van zijn inbreng noemde had betrekking op de Utrechtse principes en op meer samen dingen doen en leren. De wethouder vindt het interessant om na te gaan hoe dat mogelijk in combinatie met de inbreng van GroenLinks vorm kan krijgen. Ze brengt in herinnering dat een aantal jaren geleden het best lastig was om gemotiveerde mensen te vinden voor een dergelijk leertraject met mensen uit de stad en met de gemeenteraad en het college. Daarom is het van belang goed na te gaan hoe dit vorm te geven. Het zou jammer zijn wanneer mensen als eerste vraag zouden stellen wat ze in die bijeenkomst doen.

De heer Bakker noemde de opening van het Jaarbeursplein met What is the City But the People. Ook de wethouder vond dat heel mooi. Zij zag dat veel mensen met tranen in hun ogen stonden. Die opening heeft heel veel goed gedaan. Dat event

kwam voort uit een kunstopdracht: BAK samen met het Centraal Museum. Zij durft niet te zeggen of de interesse bestaat dit nog een keer te doen. Hier kunnen initiatieven zeker naar kijken vanuit het beschikbare budget voor Utrecht 900. Zij vindt een top down beslissing niet passen bij de gekozen insteek dat het voor en door Utrechters is. Wanneer mensen getipt worden kan dit snel gaan.

Samen030 heeft nog zaken toegevoegd: de wijkbrede initiatieven. Zij vindt het fijn dat dat op deze manier gaat. Hierin zitten heel veel interessante zaken en er zijn voldoende aanknopingspunten. En er zitten nog enkele zaken in om uit te zoeken. Dat kan wel een plek krijgen in de actielijnen die zijn voorgesteld. Dat geldt ook voor de punten die vanuit de transitie-monitor zijn genoemd.

Zij vervolgt met in te gaan op de inbreng van de fractie van de VVD. Zij dankt de fractie voor de focus op het raadsvoorstel. De vraag is wat besloten wordt. De wethouder bevestigt dat dat de actielijnen zijn. Daarbij geldt de uitnodiging na te gaan wat eventueel anders moet of niet moet of meer moet. Zij stelt voor op initiatieven niet een afzonderlijke terugkoppeling te geven maar een terugkoppeling in het geheel van Samen Stad Maken iedere zes maanden. Zij antwoordt bevestigend richting de VVD.

Met betrekking tot de website heeft de gemeente op haar website een prettig leesbare onderdeel over initiatieven. Daarnaast noemt zij de website Voor je Stadsie. Het is een belangrijk instrument waar dingen te vinden zijn wanneer mensen nieuw zijn, of in de stad of in de wereld van initiatieven.

De wethouder heeft hier de oproep gehoord het vraagstuk van zeggenschap eerder te doen. Daarover hebben raad en college gesproken.

De heer Van der Marel (VVD) vraagt aandacht voor zijn vraag naar het betrekken van “echte” ondernemers bij de initiatieven.

Wethouder Klein herinnert zich dat de heer Van der Marel de indruk had dat het ging om een tegenstelling. Zij beantwoordde zojuist richting GroenLinks dat juist ook de zakelijke initiatieven de combinatie vaak is met social return. Zij bevestigt en benadrukt dat dit Actieprogramma voor bewoners en ondernemers is.

De fractie van de SP noemde de democratische vernieuwing. De wethouder heeft daarop gereageerd. Het leidende principe *Wel beter, niet meer geld* is omdat de wethouder het belangrijk vindt realistische verwachtingen te wekken. Zij herhaalt haar stellingname ter zake.

Zij vindt “laat het Los” een interessante. Dat is zeker de basishouding die nodig is. Tegelijkertijd gaat het om overheidsgeld en zal het stadsbestuur moeten streven naar een bepaalde rechtmatigheid. Daarbij is het ook relevant dat het algemeen belang gediend wordt op een eerlijke en faire manier. Daarvoor moet aandacht bestaan wanneer al het geld aan de wijken wordt gegeven met de opdracht het uit te zoeken.

De heer Boudens (SP) gaat in op het leidende principe. De wethouder wil realistische verwachtingen scheppen. Hij vraagt zich af hoe het beter kan. Hij begrijpt dat het bestuur niet alles kan doen en dat de middelen beperkt zijn. Hij begrijpt niet zo goed wat het toevoegt. Ook als het gaat om de onderbouwing, leest hij alleen over dat de personele capaciteit beperkt is. Hij vraagt een concreet verbeterpunt.

Wethouder Klein merkt op dat de leidende principes overkoepelend zijn. Die worden uitgewerkt in de actielijnen. Wanneer het college die zou weglaten, is het heel belangrijk dat het bestuur weet hoe uiteindelijk de vork in de steel zit. Zaken misschien anders doen, zoals zojuist in het gesprek met de heer Van der Zweth gezegd.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van de fractie van DENK. Zij bevestigt het belang van houding en het begrip van hoe elkaar over en weer te kunnen helpen. Zij vindt intervisie een goed middel om ervaringen met elkaar te delen. Zij denkt dat het van belang is dat het college laat zien dat dat gesteund wordt in het geval mensen die intervisie willen aangaan.

1320 De basis van het Samen Stad Maken en participatie is juist om ervoor te zorgen dat het breder is en verschillende groepen in de gelegenheid stellen. Zij heeft het meegemaakt dat mensen die eerder niet actief waren in de wijkraad nu wel actief zijn in een Wijkplatform en die nu echt toegevoegde waarde hebben zich heel duidelijk laten zien en zich inzetten. Zij gaat in het kader van actielijn 5 in op het belang van sleutelfiguren in een wijk.

Een belangrijke opmerking vanuit de fractie van DENK is wat de fractie heeft gezegd over zoveel mogelijk bevorderen van gelijke kansen; de wethouder wil alles doen wat in haar mogelijkheden ligt, en niet alleen vanuit deze portefeuille maar ook vanuit de portefeuille onderwijs, maar ook in samenwerking met haar collega's Eerenberg en Voortman om het maximale te doen zodat de ongelijkheid minder wordt en niet meer. 1330 Zij verzekert de fractie van Student & Starter dat het college blijft werken aan het taalgebruik. Zij heeft de oproep goed gehoord ervoor te moeten zorgen dat de berichtgeving in de taal van de doelgroep blijft.

Het Initiatievenfonds is heel laagdrempelig. Daar hoeven aanvragers zich niet in bochten te wringen als het om normale bedragen gaat. Bij een bewonersbod gaat het soms wel over veel geld. Dan blijft het van belang om na te gaan hoe dat te vergemakkelijken.

De fractie van Student & Starter stelde de vraag hoe mensen te laten voelen dat ze serieus genomen worden. Het college streeft dat na. De wethouder hoopt dat dat ook 1340 zo gezien wordt, juist vanuit de wijkplatforms en dat initiatieven heel erg openstaan voor de wijkplatforms. Zij hoopt van harte dat Stadsbelang Utrecht wil helpen om ervoor te zorgen dat er initiatieven zijn straks voor Utrecht 900 ook vanuit de wijkplatforms. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat een paar punten zijn blijven hangen. De wijkraden hadden vergaande bevoegdheden. Het college gaf de gelegenheid aan de wijkraden om een paar keer per jaar een wijkraadpleging te houden, een onderzoek. Dat kostte buitengewoon weinig. De wethouder refereerde er al aan in eerdere andere beantwoordingen. Hij pleit ervoor een beter budget te geven aan 1350 de wijkplatforms zodat ze onderzoek kunnen doen om serieus de problemen aan te pakken. Dat zal een verlichting zijn van de personele belasting en het college neemt de burgers serieus. Hij vraagt de wethouder of zij bereid is daartoe actie te ondernemen.

Wethouder Klein zet uiteen dat dit het tweede deel is van Samen Stad Maken. Dit gaat specifiek over initiatief. Zij is dan benieuwd waar de directe link hiermee is. Wijkplatforms hoorde bij het vorige deel. Dat is vastgesteld door de gemeenteraad. Zij benadrukt bij dit deel dat het initiatief breed voor iedereen is. Dat kunnen wijkplatforms zijn, ook andere groepen. Het is open voor iedereen. Aan de voorkant wordt niet gezegd wat het budget is voor wie en wat die ermee moet doen. Wanneer 1360 initiatieven worden genomen vanuit stad en ook vanuit het Initiatievenfonds, wordt daarvoor geld vrijgemaakt en zijn er mogelijkheden.

De voorzitter stelt aan de orde of er gemiste vragen zijn.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) noemt drie punten:

(1) voor de plannenschrijvers die het niet redden, de mogelijkheid om mondeling assessment te doen.

(2) the challenges zoals bij het Sportakkoord.

(3) digitale participatie, dat het haar fractie mist in het Actieprogramma.

1370 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) had gevraagd naar die andere manier van werken bij de gemeentelijke organisatie; wat gaat daar veranderen om meer ruimte te geven aan de bewonersinitiatieven?

Zij had gevraagd niet alleen naar de wijkplatforms maar ook naar het platform Voor je Stadsie en hoe die zich tot elkaar verhouden richting de bewonersinitiatieven.

Zij had gevraagd of per buurt een bepaalde originele ambitie op te nemen is waarin de inwoners van de buurt kunnen meedenken in het kader van buurtgericht werken.

1380 **De heer Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat de wethouder heeft gezegd dat dit een voorstel is en dat anderen perspectieven of punten kunnen toevoegen. Hij deed een aantal heel concrete suggesties voor perspectieven. Daarop heeft hij nog niet gehoord hoe die verwerkt worden. Hij had ook voorgesteld als een soort eerste ambitie op te nemen in Samen Stad Maken ook echt te doen samen met de stad. Ook daarop kreeg hij nog geen reactie gekregen. Hij zit met de vraag hoe hiermee verder te gaan.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de wethouder in de beantwoording van zijn vragen stelde niet te willen vooruitlopen op de ActieAgenda. Zijn vragen waren concreet. Zijn vragen betroffen onafhankelijke ondersteuning of die bij meer soorten initiatieven is toe te passen.

1390 Hij vroeg wat de gemeente anders gaat doen wanneer bewoners met een visie of een ontwerp komen.

De beantwoording

Wethouder Klein beantwoordt de vragen van Student & Starter. Zij merkt op dat dit deels zaken zijn waarvan zij wil voorstellen ervoor te zorgen dat die een plek krijgen in de actielijn. Zij nodigt de fractie van Student & Starter uit ervoor te zorgen dat hij daarin komt. Zij benadrukt dat dit iets is om gezamenlijk te doen, en ook met de stad. Het zijn volgens haar hele sympathieke zaken die ook niet vreemd zouden zijn en behoorlijk in lijn met hoe het college werkt, maar die mogen nog wel extra nadruk krijgen. Zij is benieuwd naar de eventuele voorstellen.

1400 De wethouder had gedacht al iets over de andere manier van werken te hebben gezegd. Zij refereert aan actielijn 1 en herhaalt haar desbetreffende antwoord. Die Wijkplatforms en Voor je Stadsie kunnen naast elkaar en kunnen ook soms met elkaar. Het is ook mogelijk om op elkaar voort te bouwen. Ook bij de Wijkplatforms zijn zaken niet voorgeschreven; het moet aansluiten bij wat mensen prettig ervaren. De wethouder verneemt graag waar in het Actieprogramma het buurtgerichte meer nadruk kan krijgen. Die is dan expliciet te maken via de bestuurlijke bespreking. De fractie van GroenLinks deed verschillende suggesties. De wethouder vindt het van belang dat de raad zelf voorstellen kan doen. Om die reden gaf het college dit raadsvoorstel deze vorm. De wethouder gaf positieve reacties op de suggesties die
1410 gedaan werden. Dat kan explicieter.

Op de vraag van de PvdA over de onafhankelijke ondersteuning, zet de wethouder uiteen dat ze die heeft samengenomen met “de vaste contactpersoon”. Dat is uiteindelijk vooral ervoor zorgen dat die menskracht beschikbaar is. In die zin zag zij die parallel. Zij kan zich voorstellen dat het goed werkt wanneer wordt nagegaan of te leveren is wanneer er behoefte is aan ondersteuning en dat wordt nagegaan wat daarvoor gedaan moet worden.

1420 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vraagt of hij mag samenvatten dat de wethouder zegt dat het college dat gaat doen, en breder dan opgenomen is in de ActieAgenda en dat die mogelijkheid van onafhankelijke ondersteuning er is indien gewenst wanneer bewoners diensten aanbieden of een eigen visie leveren.

De wethouder antwoordt daarover gezegd te hebben *de vaste contactpersoon* inhoudelijk heel goed te kunnen begrijpen. Maar dat zij het wel belangrijk vindt gezamenlijk te onderzoeken wat dat betekent, ook financieel. Wanneer dit in de ActieAgenda wordt opgenomen, is naar de vormgeving te kijken. Zij is er zeer voorstander van te onderzoeken of dit opgenomen moet worden in de ActieAgenda. Zij hoopt dat dit wordt voorgesteld.

1430 **De heer Van der Zweth** (PvdA) komt graag met een voorstel. Hij zou het mooi vinden spijkers met koppen te slaan en een en ander goed vast te zetten in die agenda. Hij vraagt de wethouder of zij de raad kan informeren over de mogelijke financiële impact of die organisatorische, zo dat die informatie is mee te wegen in de motie, en daadwerkelijk het vervolg is op te nemen in het raadsvoorstel.

Wethouder Klein zegt het liefst de uitwerking te hebben en die te hebben bijgevoegd. Het ligt er ook aan wanneer de raadsbehandeling plaatsvindt. Wanneer die voor de zomer plaatsvindt heeft zij niet de informatie die nodig is om dit zo concreet te kunnen opnemen. Zij voorziet wél de mogelijkheid gedurende de voortgang van dit proces dingen te herschikken.

1440 **De heer Dekkers** (GroenLinks) vraagt hoe hiermee verder te gaan. In zijn beleving is een reeks concrete suggesties gedaan. Hij wil voorkomen in de tweede termijn al die suggesties te moeten herhalen. Hij wil ook voorkomen dat geamendeerd gaat worden. Hij stelt voor in de tussentijd nog technisch overleg te hebben waarin is na te gaan welke punten in een strekt ter vervanging worden verwerkt. Dan blijven er veel minder amendementen over om te bespreken in de raadsbijeenkomst zelf.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt de vaste contactpersoon heel erg belangrijk voor haar fractie. Zij hoort de wethouder daarop verschillende antwoorden geven. Zij wil helderheid over het voorstel van het college op dat punt; komt dat voorstel er of niet? Anders komen er toch amendementen op dat punt.

1450 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) vindt het voorstel van de heer Dekkers lastig. Het gaat over Samen Stad Maken, de raad mag initiatief tonen. Dat is volgens haar de strekking. Dat betekent volgens haar het op die manier te moeten doen. Zij ziet op dit moment niet heel veel ruimte vanuit het college om keuzes te maken voor het een of het ander. Zij denkt dat het CDA gelijk heeft.

De voorzitter legt de vraag voor of andere fracties behoefte hebben aan een extra technische bijeenkomst en verneemt daarop een ontkennend antwoord.

Wethouder Klein beantwoordt de vraag van mevrouw Zwinkels. Zij kan zich inhoudelijk veel voorstellen bij een vaste contactpersoon. Zij adviseert de raad voor te stellen dit op te pakken in actielijn 1.

1460 **De heer Dekkers** (GroenLinks) wil zijn punten uit de eerste termijn niet nog een keer gaan aanhalen en daarmee spreektijd voor zijn collega's in de fractie wegpraten. Hij zal de concrete punten die hij eerder aan de orde stelde de wethouder doen toekomen. Hij verwacht daarop concrete reacties van de wethouder of zijn reacties wel of niet in de stukken verwerkt worden.

Punt van orde

De heer Sungur (DENK) richt zich tot de heer Dekkers en doet de suggestie moties en amendementen in te dienen. Hij vraagt of hij de heer Dekkers goed begrijpt.

1470 **De heer Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat dat mogelijk is. Hij verwacht dan heel veel moties en amendementen die eigenlijk niet nodig zijn omdat veel zaken in dezelfde lijn zijn gezegd door de woordvoerders.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat zij de crux ziet op samenwerken. Zij merkt op dat veel gezegd is dat collectief is. Zij voelt er voor om na te gaan welke punten dat zijn om gezamenlijk moties en amendementen te formuleren zodat er geen 50 te verwachten zijn.

De heer Bakker (D66) kan zich aansluiten bij het voorstel van mevrouw Streefland.

De voorzitter concludeert dat fracties onderling met elkaar in gesprek gaan buiten deze vergadering om.

1480 *Tweede termijn*

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het een prima voorstel. Hij neemt daarop een voorschot in deze tweede termijn.

Zijn fractie zal kijken naar een voorstel voor een vaste contactpersoon, misschien in combinatie met de onafhankelijke ondersteuning. Hij hoorde daarover veel andere fracties iets zeggen. Hij zoekt daar graag de samenwerking.

1490 **De heer Bakker** (D66) overweegt ook een aantal moties en amendementen: waar te beginnen met eigenaarschap/zeggenschap, hij sluit zich aan bij de heer Van der Zweth, hij noemt de diversiteit en hoe de startende initiatieven te helpen op plekken waar dat het hardst nodig is. Daarover praat hij graag verder

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) denkt aan een drietal moties:

(1) challenges opnemen in het Actieprogramma

(2) digitale participatie.

(3) mondelinge vormen om een plan te maken en in te dienen.

Zij kijkt graag mee met het punt van de PvdA over het vaste contactpersoon.

1500 **De heer Van der Marel** (VVD) sluit zich aan bij het voorstel van D66 met betrekking tot de actielijn zeggenschap om na te gaan of daar een versnelling mogelijk is. Hij kan zich aansluiten bij de vraag van veel sprekers ervoor te zorgen dat er vaste contactpersonen, vaste werkwijzen zijn. Hij ziet graag het voorstel van de PvdA tegemoet.

Mevrouw Zwinkels (CDA) zal een aantal voorstellen doen. Zij hoopt dat één en ander te combineren is. Zij noemt de vaste contactpersoon. Haar fractie gaat voorstellen doen rondom het Initiatievenfonds, de wijkenadviseurs. Zij zal de brieven waar naar verwezen is, er op naslaan. Dit was voor haar een onbevredigende beantwoording.

1510 Zij wil ook het platform Voor je Stadsie meer optimaliseren zodat het platform goed vindbaar is. Zij kijkt uit naar andere suggesties rondom zeggenschap. Ook haar fractie wil daarmee aan de slag met daarbij de democratische vernieuwing. Zij noemt de buurtgerichte ideeën en ambities waarover zij eerder sprak. Ook daarover zal het CDA een voorstel indienen.

De voorzitter beëindigt hiermee de tweede termijn. Zij recapituleert de gedane toezegging:

- De wethouder zal in de rapportages Samen Stad Maken het onderdeel initiatief meenemen. Zij levert de raad iedere zes maanden een terugkoppeling over de voortgang.

1520 De voorzitter concludeert dat dit voorstel met de B-status doorgeleid wordt naar de raad. Na ampel overleg met de commissie concludeert zij dat de commissie 90 minuten uittrekt voor de bespreking in de raad.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten voor een voorzitterswissel.

6. Raadsvoorstel intrekking op de elektronische bekendmaking en kader regelgevingbeleid.

6.1 Stafnotitie Raadsvoorstel intrekking op de elektronische bekendmaking en kader regelgevingbeleid.

1530 Beleidsveld: Juridische Zaken - wethouder Klein

De Verordening op de elektronische bekendmaking uit 2013 wordt grotendeels overbodig door de per 1 juli 2021 inwerkingtredende Wet elektronische publicaties. Daarmee vervallen ook de eerder aangewezen locaties voor terinzagelegging van raadsstukken. Het college stelt voor om, net als voor collegestukken, het Stadskantoor aan te wijzen als locatie waar wettelijk voorgeschreven terinzageleggingen van stukken van de gemeenteraad fysiek ter inzage worden gelegd. Daarnaast wordt voorgesteld het kader Regelgevingsbeleid en juridisch kwaliteitskader verordeningen uit 2003 in te trekken omdat dit kader verouderd is en de kwaliteit van Utrechtse regelingen inmiddels op andere wijze is geborgd (er wordt gewerkt met de VNG-publicatie 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever).

1540 **De voorzitter** mevrouw Kleinrensink, leidt de bespreking in, met te refereren aan de annotatie bij de agenda. (zie boven)

De commissie

De heer Kaplan (GroenLinks) vindt het raadsvoorstel helder en duidelijk. GroenLinks stemt daarmee in. Hij vindt het belangrijk dat stukken nog steeds fysiek in te zien zijn. Hij overweegt dat alleen het stadskantoor daarvoor onvoldoende is als plek. Het zou wat hem betreft beter zijn wanneer ook plannen in te zien zijn op het Wijkbureau en het stadhuis. Hij vraagt de wethouder te overwegen deze mogelijkheid om stukken in te zien in de toekomst op deze manier uit te breiden.

1550

De heer Gilissen (VVD) maakt bij dit voorstel een aantal opmerkingen. Zijn fractie begrijpt de redenering die hieraan ten grondslag ligt. Hij zal toelichten waar het wat hem betreft schuurt.

Ten eerste sluit hij zich aan bij de opmerking van de heer Kaplan. De fysieke mogelijkheid bestaat uit een ter beschikking gestelde device waar de bezoeker met hulp van de medewerker het stuk kan inzien. Wanneer dat de vorm is, vraagt hij zich af waarom alleen het stadskantoor gekozen is als locatie. Het zou niet moeilijk zijn ook in het Werkservicecentrum De Meern een stand alone computer ter beschikking te stellen. Hij vraagt of de wethouder mogelijkheden ziet het Wijkservicecentrum

- 1560 Vleuten De Meern aan te wijzen als een locatie waar mensen begeleid stukken kunnen inzien. Dat vraagt ook iets van de organisatie zelf. Hij vindt het schrappen van de lokale bepalingen over de kwaliteit van stukken lastig. Hij is er niet op voorhand op tegen maar hij wil hierover graag van gedachten wisselen met de wethouder en met zijn collega's. De VVD vindt het wel degelijk belangrijk een aantal uitgangspunten als raad als kader mee te kunnen geven, zoals *gebruikelijk en in eenvoudige taal*. Waar wordt dat vastgelegd? Biedt de landelijke regelgeving voldoende kaders om ervoor te zorgen dat de Utrechtse regelgeving ook in begrijpelijk niveau B1 wordt opgesteld.
- 1570 Ten tweede vindt de VVD het belangrijk dat voor alle regelingen geldt dat de raad op gezette momenten, na vijf of na tien jaar, evalueert en dat er ook een automatisme ontstaat dat de raad zichzelf uitdaagt om na een bepaalde periode na te gaan of iets actueel is, of het geschrapt kan worden, welke de veranderende inzichten zijn. Dit soort zaken ziet zijn fractie graag vastgelegd. Hij zoekt met de wethouder en met de collega's naar de goede plek om dit goed vast te leggen.

- De heer Bakker** (D66) kan zich op hoofdlijnen aansluiten bij de vorige twee sprekers. Waar voor hem een zorg ligt, is dat vanaf 1 juni 2021 de kennisgevingen niet meer in de twee plaatselijke kranten terechtkomen en dat verwezen wordt naar de twee websites. Het college zegt zelf dat dat een extra drempel is voor minder taalvaardige bewoners. Hij vraagt het college of het de toezegging kan doen om als goede dienstverlening vanuit de overheid de belangrijkste ruimtelijke plannen met een korte kennisgeving in de krant te zetten en te verwijzen naar de genoemde websites of naar een nummer waar mensen naar toe kunnen bellen als ze minder digitaal vaardig zijn. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- 1580

- Mevrouw Zwinkels** (CDA) kan zich aansluiten bij de inbreng van de VVD over het Wijkservicecentrum in Vleuten De Meern. Het lijkt haar een goed idee de stukken minstens ook daar ter inzage te leggen. Zij sluit zich aan bij de inbreng van D66 over de vindbaarheid om eventueel een zienswijze in te dienen. Dat mensen weten waar ze terecht kunnen. Alle kanalen moeten gebruikt worden om de mensen naar de juiste plek te verwijzen.
- 1590

- Wethouder Klein** gaat in op de inbreng van GroenLinks en bevestigt dat het belangrijk is stukken ook fysiek aan te blijven bieden. De vraag is waarom dan niet ook op de wijkbureaus en op het stadhuis. Mensen hoeven geen afspraak te maken wanneer ze stukken willen inzien en ze kunnen hun vraag stellen en direct antwoord krijgen. Richting de heer Gilissen licht de wethouder toe dat wanneer mensen dat willen, ze een print kunnen krijgen. Dat betekent dat iemand voortdurend voor deze functie beschikbaar is. Wanneer dit op heel veel plekken ingericht gaat worden, is de combinatie andere werkzaamheden en deze werkzaamheden lastiger en het college merkt dat in de praktijk bijna niemand die behoefte heeft. De wethouder overweegt dat dat heel veel oorzaken kan hebben. Van belang is goed na te gaan wat het bestuur wil. De wethouder noemt een aantal cijfers hiermee in verband: een werkplek met een stand alone computer en alles wat daarbij komt kijken en de toegang naar de websites is eenmalig 15.000 euro. Structureel voor de kosten van de medewerker is 17.000 euro. Die is er soms niet en is er een back-up nodig dan gaat het om 140.000 euro. Dan is er nog voor te kiezen dit op een andere manier te doen zo dat mensen wel een afspraak moeten maken.
- 1600

1610 Daarop kan de wethouder niet direct een antwoord geven. Zij vindt het goed dat de raad dit weet. Het is ook mogelijk een evaluatie te houden of hieraan behoefte is vanuit de stad om dit ook op andere plekken te doen. Dit is de reden om dit fysiek beschikbaar te stellen op het stadskantoor en niet op meerdere plekken.

De heer Gilissen (VVD) noemt de argumentatie van het college in het voorstel over de kostenreductie bij het terugbrengen van het aantal plekken. Hij vindt het dan vreemd wanneer nu gezegd wordt wanneer de raad meer wil dan extra geld gaat kosten. De gemeente Utrecht is nu al verplicht om een voorziening in stand te houden. Hij gaat er vanuit dat daarvoor geld beschikbaar is, al wordt er niet veel gebruik van gemaakt. Volgens hem is de vraag mensen te helpen bij het kunnen doorzoeken van stukken zelf en in zijn beleving wordt dat breed gevoeld in de raad. Hij zou het college willen vragen de raad mee te nemen in het zo dichtbij mogelijk organiseren. Dan vindt hij één locatie een beetje karig. Tegelijkertijd vraagt hij zich af of het altijd vrij toegankelijk moet zijn. Hij zou het prettig vinden wanneer dit gerealiseerd kan worden op meer locaties.

Mevrouw Zwinkels (CDA) sluit zich aan bij de inbreng van de VVD. Zij is ook benieuwd naar de voordelen van het stadskantoor ten opzichte van het stadhuis. **Wethouder Klein** bevestigt dat het niet alleen hoeft op de manier zoals het nu gaat. Daar kan naar gekeken worden. Feit is dat er nu heel weinig gebruik van gemaakt wordt. De vraag is dan of het de investering waard is.

1630 De vraag van het CDA over de keuze voor het stadskantoor heeft te maken met de medewerker die daar al werkzaam is. De bereikbaarheid van het stadskantoor is net iets gemakkelijker voor mensen die niet te voet of op de fiets zijn. De afwegingen spelen mee.

De heer Kaplan (GroenLinks) merkt op dat wanneer de voorziening wordt geleverd op afspraak, die niet zoveel geld hoeft te kosten.

Wethouder Klein antwoordt dat zodra dit op meer plekken wordt aangeboden, brengt dat wel kosten met zich mee. Het is wel mogelijk om na te gaan hoe deze voorziening aan te bieden.

1640 Zij beantwoordt de vraag van D66, namelijk over de ruimtelijke plannen, of in ieder geval of in de krant verwezen kan blijven worden naar de website en naar een telefoonnummer. Dat doet het college in ieder geval in deze overgangsfase. Dat geldt alleen voor de ruimtelijke plannen. Alle andere publicaties gaan op de digitale manier. Het college gaat ook na of Twitter en Facebook als kanalen te gebruiken zijn. Ook de huis-aan-huis wijkgerichte brieven blijven uitgedeeld worden zoals nu. Ook daarbij kan de wethouder zich voorstellen dat het bestuur iets langer de overgangsfase hanteert. De wethouder denkt wel dat het goed is te beseffen dat de manier die nu gekozen is straks in heel Nederland uitgerold wordt. Zij heeft navraag laten doen hoe dit in andere steden gebeurt. Zij heeft begrepen dat in de collega griffier-steden dit niet meer wordt voortgezet zoals dat vroeger was.

1650 De VVD vroeg ook naar enkele andere zaken, ook over die begrijpelijke en duidelijke taal. Dat is altijd een eis voor wetgeving die op lokaal niveau gemaakt wordt, ook landelijk. Zij kan zich voorstellen dat lokaal daarin nog iets te zeggen heeft. Zij zou moeten nagaan hoe dat handen en voeten te geven en hoe een dergelijke evaluatie er uit zou kunnen zien. Zij kan zich voorstellen hierop schriftelijk terug te komen om na te gaan hoe dit vorm te geven is. Zij vindt het dan fijn specifieker te vernemen van de raad welke vragen nog niet gesteld zijn zo dat zij die ook kan meenemen in haar schriftelijke reactie.

1660 **De heer Gilissen** (VVD) vraagt of vóór 1 juli iets geregeld moet worden. Hij ziet twee aspecten aan het raadsvoorstel: het ene ziet op de elektronische publicatie. Hij kan zich voorstellen dat de keus te maken is om twee locaties aan te wijzen en dat over een jaar te evalueren en dan verder terug te gaan. Dat zou zijn voorkeur zijn. Hij denkt dan aan de oostzijde en de westzijde van de stad. Dan is over een jaar of over twee jaar na te gaan in welke mate gebruik gemaakt wordt van de voorziening. Dit zou voor hem een acceptabele tussenstap zijn. Het tweede deel gaat veel meer over de kwaliteit van de regelgeving. Daarop zit in mindere mate een deadline. Hij kan zich voorstellen dat het bestuur daar vóór 1 juli uit kan komen.

De voorzitter vraagt of duidelijkheid te geven is over de datum.

1670 **Wethouder Klein** dankt de VVD voor het aanbod de zaken die haast hebben alvast te doen en de andere wat later. Zij denkt dat het goed is in haar brief de consequenties daarvan te schetsen wanneer het twee plekken gaan worden. Zij noemt de mogelijkheid te maken combinaties. Zij stelt zich voor in haar brief ook de keuzemogelijkheden te schetsen. Zij zal deze brief in de maand juni de commissie doen toekomen. **De voorzitter** concludeert dat deze brief is toegezegd vóór de laatste raad vóór het reces.

De voorzitter opent de tweede termijn.

1680 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt de wethouder in haar brief ook terug te komen op de vindbaarheid en hoe mensen er op te attenderen dat iets ter inzage ligt.

De heer Kaplan (GroenLinks) vraagt rekening te houden met mensen die ver van het centrum wonen als het gaat om de vindplekken. Hij noemt De Meern en Vleuten en Leidsche Rijn. Ook voor hen moet de fysieke inzagemogelijkheid toegankelijk zijn.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt de B-status meekrijgt naar de raad.

1690 **De heer Gilissen** (VVD) vindt dat te reserveren tijd voor de bespreking in de raad afhangt van de inhoud van de brief die is toegezegd. Hij pleit voor twee locaties. De bespreking in de raad kan wat hem betreft kort.

Mevrouw Zwinkels (CDA) stelt voor voor de bespreking 10 minuten te reserveren. Mogelijk zal zij een aanvullend voorstel leveren, afhankelijk van de brief en van het voorstel van de heer Gilissen.

De voorzitter concludeert dat het voorstel is 10 minuten spreektijd in de raad. Een brief met informatie is toegezegd. Mocht de commissie daar nog specifieke onderwerpen in laten verwerken, kan zij dat aangeven buiten deze vergadering.

1700 Zij schorst de vergadering om 13.34 uur tot 14.00 uur.

7. Raadsvoorstel pilot en structurele aanpak prikkelarme opvang

Beleidsveld: Maatschappelijke Ondersteuning - wethouder Van Ooijen

In het raadsvoorstel stelt het college voor om een structurele regionale aanpak te ontwikkelen voor stelsel overstijgende, prikkelarme opvangvoorzieningen. Daarnaast stelt het college voor om in Utrecht een pilot te starten waarmee maximaal 25 prikkelarme zorgplekken op tijdelijke locaties worden gerealiseerd voor moeilijk

plaatsbare dak- en thuislozen. Hiermee wordt overlast beperkt en wordt de zorg voor betreffende personen verbeterd. Het is de bedoeling om dit pilot (financieel) onder te brengen in het living lab Eerst een (t)huis.

- 1710 **De voorzitter**, mevrouw Kleinrensink, leidt dit agendapunt in. Zij refereert bij haar inleiding aan de annotatie bij de agenda (zie boven). Dit onderwerp zal in twee termijnen worden besproken.

De commissie

De heer Vonk (GroenLinks) ondersteunt dit voorstel van harte. Ook hij ziet de groep mensen voor wie de huidige voorzieningen niet toereikend zijn maar die wel op een andere manier een woonplek nodig hebben met daarbij een vorm van ondersteuning in een prikkelarme omgeving. Voor zijn fractie was dit pilot, een living lab, eerst een thuis.

- 1720 Hij brengt onder de aandacht dat Utrecht al aardig bekend is met deze vorm van opvang of wonen. Hij geeft daarvan een voorbeeld in Lunetten met een vorm van activering voor bewoners. Voor deze groep is volgens zijn fractie activering een enorme plus. Hij zou de wethouder willen vragen om bij de uitvoering van het pilot *activering en dagbesteding* te realiseren waar mogelijk.

Die en dergelijke voorzieningen liggen aan de randen van de stad. De kans is niet groot dat voor volgend project er een mogelijkheid is ondanks dat het voor GroenLinks wenselijk is om een prikkelarme woonvorm in een zo prikkelarm mogelijke omgeving te realiseren. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen op zoek te gaan naar die prikkelarme omgevingen. Hij begrijpt dat het moeilijk is een groeiende stad.

- 1730 **De heer Gilissen** (VVD) noemt een van de beslispunten in dit voorstel dat nu eerst een visie wordt ontwikkeld over de prikkelarme opvang, ook in overleg met de regio (de MOBW-opvang zal in de toekomst grotendeels regionaal worden georganiseerd). Hij vraagt hoe GroenLinks aankijkt tegen het breder leggen van de zoekopdracht dan alleen de gemeente Utrecht zelf en ook te kijken naar locaties in De Bilt, Nieuwegein, IJsselstein voor deze doelgroep.

De heer Vonk (GroenLinks) kan zich daarin goed vinden. Zoals al eerder in een raadsbrief is aangegeven is dit ook iets dat bij een stad hoort, ook een stad als Utrecht, waar ook deze mensen kunnen wonen. Hij zou dit niet alleen willen positioneren buiten de gemeentegrenzen en ook daarbinnen. Hij ondersteunt desalniettemin de vraag van de heer Gilissen.

- 1740 **De heer Gilissen** (VVD) reageerde op het betoog van de heer Vonk. De locatie moet voldoen aan het criterium prikkelarm. Hij is het eens dat er goed aan gedaan zou worden om ook de regio in deze fase erbij te betrekken. Hij roept op vooral te kijken naar locaties direct over de gemeentegrens die mogelijk geschikt zijn voor deze opvang.

De heer Vonk (GroenLinks) is het daarmee eens. Hij wil over het andere gedeelte terugkomen in het volgende stuk; namelijk dat het niet allemaal prikkelarm kan. Wanneer het niet lukt voor alle 25 opvangplekken, is het wat hem betreft ook geen ramp. Hij noemt als voorbeeld de Skaeve Huse. Daar ging het proces goed en was het contact goed geregeld. Dit is in de participatie geregeld. GroenLinks wenst de stap erna, de structuur, goed in stand te houden. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder. Het kan mooi naast elkaar bestaan, weet hij uit eigen ervaring. Over de locaties sprekend, gaat hij in op de tijdelijkheid zoals in het pilot opgenomen. Zijn fractie heeft er moeite mee alleen op zoek te gaan naar tijdelijke locaties. Hierover stelde hij al eerder vragen met betrekking tot de Skaeve Huse. In meerdere

1750

1760

raadsbrieven spreekt het college zich uit over dat prikkelarme woonvormen onderdeel horen te zijn van een stad als Utrecht. De eerste brief die hij hierover kon terugvinden stamt uit 2012. Destijds werd al vier jaar gezocht naar een locatie voor de Skaeve Huse. In die brief kwam naar voren dat het lastig was vanwege de locatieprofielen, maar ook dat het niet altijd in een buurt gewenst was. Uiteindelijk werd in 2017 de huidige locatie aan het Kanaalzichthof in gebruik genomen na bijna negen jaar zoeken. Tevens mogen ze daar maar tot 2028 blijven. Dat betekent dat mensen die daar wonen vanaf het begin weten dat ze uiteindelijk daar weg moeten. Dat draagt niet per se bij aan het prikkelarme *rust en regelmaat* die het college in deze woonvormen probeert te realiseren.

1770

Zijn fractie begrijpt de keuze voor een tijdelijke locatie wanneer die beschikbaar is en dat het bestuur die kans pakt. Hij hoorde de zorgorganisaties hierover ook hun wensen uitspreken. Het is zijns inziens meer dan nodig dat er permanent locaties komen voor prikkelarme woonvormen. Hij ziet graag een beslispunt toegevoegd in het raadsvoorstel bij de zoektocht naar geschikte locaties; dat er tenminste één locatie gezocht wordt die permanent te bestemmen is voor prikkelarme woonvormen in de gemeente Utrecht met daaronder de eerder genoemde argumenten.

1780

Mevrouw Podt (D66) deelt met GroenLinks dat voortdurend moeten verhuizen niet prikkelarm is. Zij denkt wel dat het bestuur pragmatisch moet blijven kijken naar wat in de praktijk mogelijk is in de groeiende stad. Zij vraagt of GroenLinks het met D66 eens is dat het goed zou zijn om in ieder geval in de komende tijd eens goed onder de loep te nemen wat de voor- en nadelen zijn van het gegeven dat het in de tijdelijkheid zit. Misschien valt dat voor sommige mensen ook mee. Zij pleit ervoor op die manier te kijken en de wethouder niet direct voor het blok te zetten met de opdracht een permanente locatie te regelen. Het zou dan goed kunnen dat die er dan niet komt.

De heer Vonk (GroenLinks) lijkt het in ieder geval goed om het effect na te gaan. Medewerkers gaven hem aan dat de tijdelijkheid druk gaf voor bewoners. Nu zit dit helemaal niet in het raadsvoorstel. Hij zou een zoektocht naar een permanente locatie willen toevoegen. Het is dan mogelijk dat zij er niet komt, maar dan is met dit raadsvoorstel in ieder geval het zoeken gewaarborgd.

1790

Mevrouw Assen (PvdA) valt de heer Vonk hierin bij en onderschrijft zijn stellingname. Zij begrijpt de zorg van mevrouw Podt. Desondanks vindt zij dat dit een doel moet blijven en dat dit geformuleerd moet blijven worden als dat het bestuur daar naar streeft vanwege de voordelen die het biedt.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat dit een van de punten is die afgelopen dinsdag ook aan de orde kwamen. Hij hoorde heel duidelijk van de betrokken organisaties zelf dat de nood nu zo hoog is dat ze snel een locatie willen. In de afweging *zorgvuldig en lange termijn* dan wel *snel en meer basale randvoorwaarden*, kiezen de instellingen zelf voor het laatste. Dat zou voor zijn fractie ook de keuze zijn.

Hij vraagt of de heer Vonk het met hem eens is dat tijdelijkheid ook altijd geldt voor een aantal jaren. Ook de definitie van tijdelijkheid is voor hem bepalend.

1800

De heer Vonk (GroenLinks) gaf aan in zijn bijdrage dat hij de oproep van de organisaties ook heeft gehoord: zo snel mogelijk die 25 plekken. Voor zijn fractie is dit ook een voorziening waardoor iedereen een plek heeft in de stad, een stad voor iedereen. Daarbij hoort wat hem betreft ook dat de bewoners uiteindelijk op een vaste plek kunnen blijven, zoals bewoners doorgaans. Het gaat om een woning.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) onderschrijft de woorden van mevrouw Assen. Het wordt nu geschetst alsof er twee keuzemogelijkheden zijn. De sporen

kunnen gelijktijdig lopen wat haar betreft. De voornaamste inzet is nu om *tijdelijk en snel* te realiseren. Daar ligt de urgentie en de behoefte zeker vanuit de hulpverleners. In dit raadsvoorstel is op te nemen dat de zoektocht naar een permanente locatie is te starten. De gemeente is nog steeds aan het groeien. Wanneer de 500.000-ste inwoner zich in de stad heeft gevestigd, gaan dan nog de tijdelijke plekken van 25

1810

genoeg zijn. Dan pleit zij ervoor iets verder te kijken.
De heer Gilissen (VVD) leest dat in het eerste beslispunt: de structurele aanpak ontwikkelen voor de prikkelarme locaties. Hij vraagt of dat betekent dat een volledig opgetuigde zoektocht in de stad en in de regio, het zoeken is naar vaste plekken voor de prikkelarme locaties.

De heer Vonk (GroenLinks) reageert op de inbreng van de heer Gilissen met aan te geven dat hij daarin vooral las dat gezocht werd naar tijdelijke locaties. Om die reden stelde hij zijn vraag ook te zoeken naar permanente. Ook de huidige locaties zouden daaraan kunnen voldoen. Die zouden ook een optie kunnen zijn voor zijn fractie om permanent te worden.

1820

Hij benadrukt zijn standpunt op het punt van *de stad voor iedereen*.

De heer Gilissen (VVD) vraagt of GroenLinks de huidige Skaeve Huse locatie permanent wil maken.

De heer Vonk (GroenLinks) antwoordt dat die wens recentelijk door de Tussenvoorziening is uitgesproken. Wanneer dat mogelijk is, is hij daarvan voorstander.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat dit in Leeuwenstein ligt. Daar wordt stevig gebouwd. De omgeving waar ze ooit geplaatst zijn, zal over een aantal jaren er heel anders uitzien. De VVD zou daarvan geen voorstander zijn.

1830

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vindt dit onderwerp op zichzelf schrijnend maar wel heel belangrijk. Er zijn mensen in de stad die dergelijke problemen ervaren hebben dat ze zo'n plek nodig hebben voor zichzelf en voor de omgeving. Voor haar fractie staat voorop dat het bestuur van de stad een belangrijke opdracht heeft om de mensen in de stad helpen bij het persoonlijk herstel. Zij is blij dat de commissie dit vandaag bespreekt.

Zij brengt drie punten in:

(1) Het herstel voor deze groep duurt vaak lang, de begeleiding vraagt lange adem. Zij vraagt de wethouder wat dat betekent voor de tijdelijkheid van deze of andere opvang. Hoe ziet de wethouder dit? Wat is er voor deze groep binnen de hele stad nodig voor vervolgstappen om daarvan een duurzamere plek te maken. Dan misschien niet over het voorliggende raadsvoorstel, maar wel over andere plekken.

1840

(2) De regionale visie lijkt haar fractie heel erg belangrijk. Tegelijkertijd ziet zij daar een risico. In Utrecht weten partijen elkaar heel goed te vinden in de zorg en begeleiding aan deze groep. Zij zijn cruciaal. Zij vraagt of deze belangrijke partijen dan ook in de regio werkzaam zijn. Dat zou enorm helpen wanneer de visie op die manier te verstevigen is. Zij hoort graag het antwoord van de wethouder op de vraag wat dan nu precies de regio is en hoe groot de kans is op een goede visie, op een voorstel daaruit. Zij heeft daarin alle vertrouwen maar stelt deze vraag als check.

(3) Een prikkelarm dak boven het hoofd hebben noemt mevrouw Streefland een pré. Daarmee is niet alles opgelost. Dat kwam eerder ook naar voren. Zij legt de vraag voor hoe voor een goede dagbesteding te kunnen zorgen wanneer die plek er gaat komen of in de toekomst weer een nieuwe. Bij huisvesting op een braakliggend terrein moet voor een goede dagbesteding een oplossing gezocht worden. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

1850

Mevrouw Podt (D66) merkt op dat *Utrecht voor iedereen* pas echt vorm krijgt wanneer het stadsbestuur op een goede manier zorg draagt voor mensen die om welke reden dan ook tijdelijk of langer moeilijker passen in een gewone buurt of in de maatschappelijke opvang. Zij dankt het college voor dit voorstel. Dit is een goede en slimme manier om te kijken naar wat mogelijk is. Haar fractie zal graag voor dit voorstel stemmen. Dat neemt niet weg dat ze nog een aantal zaken wil meegeven aan het college.

Zij verneemt graag de reflectie van de wethouder op de lastige spagaat als het gaat om de tijdelijke invulling. Ze wil vooral ook vragen of hij de voor- en nadelen van de tijdelijkheid expliciet wil meenemen als onderdeel van de evaluatie binnen het pilot.

D66 is ook heel blij dat in het voorstel expliciet aandacht wordt geschonken aan de inzet en de bekostiging vanuit verschillende potjes en terreinen. Juist voor mensen met heel veel verschillende problemen, zit dat vaak danig in de weg. Haar fractie kan zich voorstellen dat het pilot daarom leerzaam kan zijn voor andere opgaven in het sociaal domein.

Het viel haar op dat de focus in het raadsvoorstel nadrukkelijk gericht was op de domeinen binnen de gemeente: de Wmo vooral, versus die daarbuiten (justitie en de zorgverzekering), maar dat de eigen domeinen een klein beetje buiten beschouwing bleven. Zij miste Werk & Inkomen in de lessen en de aanpak. En dat terwijl zij zich voor kan stellen dat de bijstand en schulden ook voor deze mensen een relevant onderdeel zijn van de hele aanpak. Ook daarop krijgt zij graag de reflectie van de wethouder.

Aanvullend gaat zij in op de dagbesteding en refereert zij aan wat daarover eerder is gezegd. Zij denkt dat het goed is de groep mensen die in deze opvang is, niet eendeloos te laten groeien. Iemand die een beetje apart gedrag vertoont hoeft wat haar betreft niet direct naar een sociale voorziening. D66 vindt de opvang midden in het gewone leven heel erg belangrijk. Daarvoor is een aantal zaken nodig. Er moet voor gezorgd worden dat de hulpverlening er vroeg bij is om te voorkomen dat mensen multiprobleemcasussen worden en dat het stadsbestuur investeert in de doorstroom van mensen. Daar komt wat haar betreft de dagbesteding om de hoek kijken.

Daarover vond haar fractie weinig terug, zowel over de voor- als de achterkant. Zij krijgt graag de toezegging dat het college dit meeneemt in de aanpak en dat de raad daarover in de toekomst wordt geïnformeerd.

De heer Gilissen (VVD) sluit met zijn inbreng aan bij de eerdere interruptiedebatjes. Hij kan op zich de lijn ondersteunen dat er snel een uitkomst moet komen voor deze prikkelarme opvanglocaties. Hij kan zich goed vinden in de randvoorwaarden die het college daarbij formuleert. Tegelijkertijd hecht zijn fractie er zeer aan dat het wat de VVD betreft een regionale opgave is en dat Utrecht daarmee een eerste start kan maken door de zoeklocatie niet te beperken tot alleen binnen de gemeente Utrecht, ook vanwege de ontwikkelingen die gaande zijn in dit domein (maatschappelijke opvang en beschermd wonen). De organisaties die goede ervaringen opdoen, mogen wat hem betreft de gelegenheid krijgen daarin een rol te spelen. Zijn fractie kan zich in grote lijnen vinden in dit voorstel wanneer hij het mag lezen als dat het stadsbestuur een structurele aanpak gaat ontwikkelen voor deze prikkelarme locaties, samen met de regio en dat dan geformuleerd als opgave snel overgaat naar de realisatie van de 25 plekken.

Mevrouw Assen (PvdA) brengt voor het voetlicht dat in gesprekken met aanbieders van deze opvang dat de behoefte heel groot is. De nood is hoog en daarmee de urgentie. Op dit moment kunnen mensen met een veelvoud aan problemen nergens terecht, met alle gevolgen van dien: verergering van de problematiek en maatschappelijke kosten. De PvdA vindt dat het de morele en sociale plicht is van het stadsbestuur deze mensen fatsoenlijk en menswaardig op te vangen en daarvoor proeft zij veel draagvlak in de raad.

De maatschappelijke kosten- en batenanalyse laat zien dat het ook financieel gunstig is; maar dat geeft voor de PvdA niet de doorslag.

Het voorstel behelst een korte en lange termijn richting en mevrouw Assen benadrukt “richting” omdat zij het nog niet ziet als Dé Oplossing. Daar wringt voor haar fractie de schoen. Daarover zal zij nog terugkomen bij de commissie.

Met betrekking tot de korte termijn zal een pilot worden uitgevoerd met maximaal 25 prikkelarme opvangplekken. Daarover is haar fractie positief. Zij geeft het college nog een paar punten mee:

(1) Betrek het netwerk daar nog bij dat rond deze mensen al bestaat, ook als het gaat om net die ene hulpverlener die nog aan boord is.

(2) Behoud de ketensamenwerking ook met het oog op tijdelijk verblijf in een dergelijke opvangplek.

(3) Onder het kopje “participatie” staat het anders geformuleerd dan eerder in het voorstel. Onder het kopje “vervolg” staat “Buurtbewoners worden in een vroeg stadium geïnformeerd over de plannen op de eventuele locatie en krijgen ruimte om informatie op te vragen en uit te wisselen met de gemeente met betrokken partijen. De communicatie wordt uiterst zorgvuldig ingericht.” Zo ziet de PvdA het graag. Zij vraagt of die formulering ook kan terugkomen bij participatie. Daar staat het minder concreet.

(4) Met betrekking tot de MKB-analyse vraagt mevrouw Assen hoe die benut wordt om preventief meer te doen. Welke lessen worden getrokken op het gebied van preventie? Zij noemt een voorbeeld daarvan. Zij vraagt een toelichting van de wethouder als het gaat om de persoonsgerichte benadering in de tekst.

De prikkelarme opvang levert het Rijk een besparing van kosten op zo laat het MKB zien. Zij vraagt of de besparing terugkomt bij de gemeente. Kan het college daarover het gesprek aangaan met het Rijk? Dit ziet zij in het sociaal domein wel vaker.

Terugkomend op de oplossing ziet zij vooral dat die vooruitgeschoven wordt. In het voorstel staat “halverwege de volgende collegeperiode kan dan een voldragen voorstel voor een structurele aanpak worden gedaan”. Zij vraagt waarom dat niet eerder kan. Zij leest “het structureel inrichten van blijvend prikkelarme voorzieningen in de stad of in de regio ziet [het college] niet als haalbaar.” Zij vindt dat nogal een uitspraak voor een stad die zij graag ziet als inclusief. Zij vraagt hoe dat mogelijk is. Vandaag bespreekt de commissie ook de RSU (Ruimtelijke Strategie Utrecht) waarin op papier veel ruimte is voor maatschappelijke voorzieningen. Maar wat is dat dan in de praktijk waard, zo vraagt mevrouw Assen zich af. Zij roept de wethouder op te blijven zoeken naar permanente plekken. De plekken van Skaeve Huse staan ook al onder druk, en nu moeten er 25 bij. Het stadsbestuur moet wat haar betreft nu alles op alles zetten en niet pas halverwege de volgende collegeperiode.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) heeft de kern van haar bijdrage in de interruptie ingebracht. Zij vindt dit in eerste instantie een goed voorstel en zal daar vóór stemmen. Zij woont zelf in de buurt van de boerderij in Lunetten. Zij wordt altijd

vrolijk als ze langs de boerderij rijdt. Mogelijk geeft een dergelijke voorziening daar geen overlast juist vanwege de locatie. De urgentie blijkt wel uit de inhoud van deze discussie. Niet alleen voor de kwetsbare doelgroep zelf maar ook voor de hulpverleners. Dit is steviger aan te zetten in het raadsvoorstel wat haar betreft.

Zij doet de oproep een voorbeeld te nemen aan Finland. In heel Europa neemt daar de dakloosheid het meest af. Daar wordt permanent ingezet op duurzaam wonen. Dat betekent niet alleen een woonplek creëren maar ook aandacht voor dagbesteding en participatie.

1960

De heer Van Steeg (CDA) staat in principe positief tegenover dit voorstel. Hij las het verslag van de afgelopen bijeenkomst op maandag. Te zien is dat de behoefte groot is. Hij heeft begrip voor de tijdelijkheid in eerste instantie. In de analyse wordt een financiële afweging gemaakt; de vraag is of dit stadsbestuur dat realiseert. Vaker is gezien dat wanneer dit goed georganiseerd wordt en de juiste mensen van de prikkelarme opvang gebruik maken, het beter dan nu werkt. Te vaak is te zien dat organisaties langs elkaar heen werken en dat mensen dan niet geholpen worden. Wat hem betreft moet dat goed bij elkaar komen.

1970

Hij is het eens met de heer Gilissen die zegt dat dit in principe ook in de regio zou moeten plaatsvinden door de regio er op een goede manier bij te betrekken.

Richting mevrouw Assen bevestigt hij het belang van een goede organisatie van de participatie zodat dit op lokaal niveau draagvlak heeft. Dan kan het CDA steunen dat in principe gewerkt wordt naar een structurele opvang, maar dan wel met een goede evaluatie van de stap die nu wordt gezet.

De beantwoording

Wethouder Van Ooijen dankt de commissie voor haar brede steun aan dit voorstel. Dit draagvlak stemt hem hoopvol ook voor een volgende stap.

1980

Het college deed hieraan vooraf meer ervaring op. Skaeve Huse werd al genoemd. Er zijn ook andere voorzieningen die bekend zijn. Een les is getrokken namelijk alvorens volgende stappen te zetten vroegtijdig de raad te betrekken. Dit doet het college met dit voorstel.

De wethouder zet uiteen dat dit opgebouwd is als een tweetrapsraket. Het college ontwikkelt een structurele aanpak (besluitpunt 1). En ondertussen gaat het college door middel van een pilot ook aan de slag en wacht het niet met de structurele aanpak. Het college vraagt de raad daarin mee te gaan. Wanneer dit voorstel wordt aangenomen, gaat het college direct aan de slag op een aantal locaties waar het mogelijkheden ziet. Daar zet het college stappen ook voor de urgentie die er nu is.

1990

Hij refereert hierbij aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Assen, namelijk dat het college daar tijd voor nodig heeft totdat die structurele aanpak er is. Het kan goed zijn dat de plekken die nu als tijdelijk worden gezien, daarmee structureel zouden worden, afhankelijk van de ruimtelijke situatie ter plaatse. Het zou ook kunnen zijn dat de tijdelijke locatie daar te niet handhaven is en dat verder gegaan wordt op een andere plek. Dat kan per locatie verschillen.

Mevrouw Assen (PvdA) hoort de wethouder zeggen dat hij daarover niets kan zeggen. Zij kan zich voorstellen dat het college wel enige inschatting kan maken van al of niet permanent. Zij vraagt meer toelichting.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat een heel ander gesprek ontstaat met de omgeving wanneer ook werkelijk een permanente locatie in beeld zou kunnen komen;

2000

dat zou betekenen dat elke tijdelijke locatie ook in potentie een permanente locatie zou kunnen zijn. Hij vraagt hoe dat precies werkt.

Wethouder Van Ooijen bedoelde te zeggen dat per locatie er wel iets over te zeggen is maar niet in algemene zin. Dat is ook het antwoord op de vraag van de heer Gilissen. Daarover zal duidelijkheid worden gegeven ook richting de bewoners.

De wethouder loopt vervolgens de verschillende vragen af:

Gevraagd is naar brede aanpak en niet alleen een dak boven het hoofd, het netwerk vasthouden. De wethouder bevestigt dat het over veel meer gaat. Dat ontwikkelt het college ook met de structurele aanpak. Ook van de huidige locaties maakt het

2010

college een gecombineerde aanpak.
De wethouder vindt het punt van D66 over het betrekken van Werk & inkomen een hele terechte constatering. Hij wil die nadrukkelijker toevoegen aan het voorstel. Hij zegt dit toe.

De vraag van GroenLinks is of het gaat lukken om de daadwerkelijke prikkelarme plek te vinden. De wethouder bevestigt dat het om een zoektocht gaat, dat het niet per definitie gemakkelijk is. Zo door de oogharen heen denkt het college dat er plekken zijn te vinden. En als het college echt dacht dat ze er niet zijn, had het college dit voorstel niet gedaan. Het college geeft geen succesgarantie.

2020

De wethouder noemt de participatiestructuur een harde voorwaarde bij elk van de plekken om het goed in te richten. Wanneer het echt prikkelarm is, is het ook verder weg. Soms is het ook dichterbij. Zo zijn de burens direct betrokken bij Skaeve Huse. Daarvoor heeft het college goede ervaring opgedaan en ook goede vormen gevonden.

De ChristenUnie vroeg of de partijen ook werkzaam zijn in de regio en wat de regio is. De wethouder gaat in principe uit van de regio als de U16-regio. Utrecht met 15 gemeenten rondom. Hij noemt in dit verband de termijn *vormgeving van decentralisatie van beschermd wonen en op termijn ook de maatschappelijke opvang en waarmee ook financiële afspraken gemaakt worden* waarover de heer Gilissen sprak als het om de toekomst gaat van beschermd wonen.

2030

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of de wethouder ook risico's ziet als het gaat om de samenwerking.

Wethouder Van Ooijen acht het waarschijnlijk dat deze voorziening door de centrumgemeente gefinancierd zal blijven. Hij loopt hiermee vooruit op de te maken financiële afspraken, maar de kans lijkt hem aannemelijk. In dat geval werkt de gemeente Utrecht sterk samen met de regiogemeenten, maar is Utrecht aan zet als het gaat om het mogelijk maken van de financiering. Er zijn opvangorganisaties die vooral gericht zijn op de regio.

D66 stelde de vraag hoe te voorkomen dat mensen te snel naar deze opvang gaan. De wethouder vindt dat een punt van aandacht. Dit is een zeer nadrukkelijk onder zijn aandacht. Hij schetst de afwegingen die gemaakt zou moeten worden.

2040

Mevrouw Podt (D66) ziet ook de optie dat de stad het wel gemakkelijk vindt om mensen naar de regio te verwijzen.

Wethouder Van Ooijen begrijpt dat dat een ander perspectief is met een netto zelfde resultaat. Hij herhaalt zijn afweging die gemaakt moet worden. Hij is het nadrukkelijk eens met D66. Ook dat zal in de tekst aangescherpt moeten worden. Hij zegt dit toe.

De wethouder bevestigt richting de VVD dat dit samen met de regio plaatsvindt. Hij bevestigt ook dat de samenwerking steeds intensiever wordt. In de loop van dit jaar zullen financiële samenwerkingsafspraken gemaakt worden over de doordecentra-

- 2050 lisatie. Dat is een intensief traject. De wethouder benadrukt dat het college in de stad begint. Als het gaat om de structurele aanpak gaat het college ook in gesprek met de regio over de beschikbare plekken. De stad zal moeten laten zien hoe het er uitziet, wat het kan zijn en hoe het succesvol kan zijn om het goede voorbeeld te geven om de regio in de structurele aanpak verder te betrekken. Dit is niet direct morgen geregeld. De stad loopt net een stapje vooruit ten opzichte van de regio.
- De heer Gilissen** (VVD) begrijpt het goed. Hij verwacht dat het spannend gaat worden. Partijen zullen hieraan moeten bouwen. Het voelt voor hem niet goed dat op voorhand gezegd wordt dat de stad het in eerste aanleg zelf gaat oplossen. Hij vraagt wat er op tegen zal zijn ook in het kader van de zoektocht om de direct aangrenzende gemeenten te vragen of er laaghangend fruit is, of potentiële locaties die op termijn ook aangemerkt kunnen worden als permanent. Hij stelt voor die vraag te stellen aan de U16 gemeenten. Hij vraagt of de wethouder daartoe bereid is.
- 2060 **Wethouder Van Ooijen** noemt in dit verband het Living Lab, samen met de regio. De gemeenteraad van Utrecht diende daarover een motie in; ervoor te zorgen dat in elke Wmo-regio er een plek is waar dat plaatsvindt. Ondertussen is gebleken dat het gaat lukken en dat elke regio gaat meedoen en in sommige regio's zelfs meerdere gemeenten binnen de regio. Dit wordt ook gedaan met het Living Lab. Het college merkt dat in dit opzicht stappen gezet worden in de goede richting. Dit is een meer complexe vorm. Dit is een uitdagender vraag. Wat de wethouder betreft moet dit worden doorontwikkeld, maar niet geforceerd. Hij zegt toe richting de heer Gilissen dat nadrukkelijker onderstreept moet worden dat die structurele aanpak ook met de regio is. Hij wil voorkomen dat het iets voor de stad wordt en niet voor iedereen. Hij vindt dat dit in het raadsvoorstel moet worden verbeterd.
- 2070 **De heer Gilissen** (VVD) vindt het lastig te duiden waar partijen in de komende maanden gaan komen in het besef dat het stellen van de vraag al lastig is. Hij vraagt toch een reactie van de wethouder over wat het zo moeilijk maakt om gezien de urgentie van deze zoektocht, minimaal de vraag te stellen vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid over voor de hand liggende locaties.
- Mevrouw Assen** (PvdA) sluit zich daarbij aan. Zij gaat ervan uit dat die vraag niet als
- 2080 een verrassing kan komen.
- Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat mevrouw Assen helemaal gelijk heeft in het kader van Living Lab. Daar is die vraag ook gesteld en daar worden ook locaties aangewezen voor deze doelgroep. Hij ziet ook dat dit leidt tot een positieve beweging. Dit is een tandje complexer. Dit is de meest complexe doelgroep binnen de MOBW-doelgroep. Hij bevestigt dat vragen vrijstaat. Uiteraard verkent het college dit al. Hij schat in dat wat de commissie nu vraagt een stap te ver is op dit moment.
- De heer Gilissen** (VVD) merkt op dat hij dat niet vraagt. Hij zou de vraag op tafel willen hebben over de opgave die de gezamenlijke gemeenten hebben. Hij vindt het verder ontwikkelen van de samenwerking bij deze fase passen zo dat in ieder geval
- 2090 de vraag te stellen is of men mogelijkheden ziet. Hij vraagt niet naar een lijstje. Hij herhaalt zijn vraag of de wethouder bereid is die vraag te stellen.
- De heer Van Steeg** (CDA) sluit zich hierbij aan. Hij hoopt op de politieke finesse om dit op de juiste manier te vragen. Wat hem betreft is dit een gezamenlijke opdracht. Hij denkt dat het kan helpen wanneer er locaties ook buiten de gemeentegrenzen liggen. Hij vertrouwt de wethouder de juiste vraagstelling toe.
- Mevrouw Van Assen** (PvdA) is er nadrukkelijk voorstander van ook in de stad naar deze plekken te blijven zoeken. Voor haar is dit zeker niet iets om over de schutting te gooien, gezien de groei van de stad en de verdichting. Zij ziet ook kansen bij het

2100 ontwikkelen van nieuwe wijken; zij noemt in dit verband de Merwedekanaalzone en zij vraagt of daar te kijken is naar een permanente inbedding. Ook zij is er voorstander van die vraag naar buiten toe actief uit te zetten.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) bevestigt het belang van het nemen van de verantwoordelijkheid door de regio. Waar het voor haar fractie heel cruciaal is, is een plek in de regio gezamenlijk, zowel van de centrumgemeenten als van de gemeenten eromheen. Haar fractie wil dat die opvang heel erg goed zal zijn, de wijze waarop mensen begeleid worden en de hulp die er is. Wanneer dat niet in gezamenlijkheid te realiseren is, vindt zij de kwaliteit zwaarder wegen en dan gaat haar voorkeur uit naar de centrumgemeente omdat die het goed kan.

2110 **Wethouder Van Ooijen** denkt dat de vraag zoals de heer Gilissen die stelt al bij de regio gesteld is. Partijen zijn al verder dan dat. Hij had gedacht dat de heer Gilissen meer wilde dan dat. De vraag “als jullie iets hebben geef het dan door” ligt er al. Daarover wil hij onduidelijkheid wegnemen.

Hij is ervan overtuigd dat de plekken in de regio te vinden zijn wanneer de zoektocht in goede samenwerking opgezet wordt. Hij scherpt in het voorstel aan dat *de structurele aanpak verder ontwikkelen* en de simpele vraag zoals zojuist aan de orde gesteld, er al liggen. Wanneer die nog niet duidelijk genoeg zijn, zal hij zorgen dat die daar steviger komen te liggen.

2120 Hij vervolgt zijn beantwoording met in te gaan op de vraag of iets te doen is in nieuwe wijken voor deze groep. De wethouder houdt dat voor mogelijk. Dan moet goed nagedacht worden over hoe ervoor te zorgen dat het prikkelarm blijft.

Prikkelarm zegt iets over de omgeving. Dat is niet ondenkbaar in een nieuwe wijk. In de zoektocht is prima te kijken naar herontwikkelingsplekken. Hij benadrukt dat het hier gaat om een hele specifieke doelgroep binnen de brede doelgroep van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Hij noemt enkele voorbeelden. Het netwerk en de ketensamenwerking zijn besproken bij de vragen van D66. Buurtbewoners worden in een vroeg stadium geïnformeerd en de desbetreffende passage werd minder concreet gevonden. Hij zal daar kritisch naar kijken en de passage daarop aanpassen.

2130 Al het materiaal om de dienstverlening te verbeteren zal worden opgepakt. Student & Starter had nog een warm pleidooi voor Housing First, de aanpak in Finland. Het Living Lab is daarop geënt.

Het CDA stelde nog een vraag over de financiële afweging, dat die alleen telt wanneer de gemeente het goed doet en niet alleen efficiënt en dat betrokkenen dan pas in de situatie komen van baten. De wethouder antwoordt bevestigend. Mogelijk landt de besparing niet eens bij de gemeente, en waarschijnlijk vooral bij de verzekeraar.

De heer Vonk (GroenLinks) noemt argument 1.3 en vraagt of de wethouder dat steviger kan opschrijven.

2140 **Wethouder van Ooijen** zal daar goed naar kijken. Dit was zijn bril waar vanuit het voorstel is opgesteld. Beslispunt 1 en beslispunt 2 zijn precies de punten waar de heer Vonk naar vraagt. Hij bevestigt dat het college meteen iets doet en het stadsbestuur moet direct aan de slag en doorontwikkelen. Hij kan nagaan of het er goed genoeg in staat. De tweetrapsraket is de uitkristallisatie van beslispunten 1 en 2. Hij zal nagaan of dit tekstueel goed is geformuleerd.

Mevrouw Assen (PvdA) onderschrijft de woorden van de heer Vonk. Zij hoopt dat de wethouder er uitkomt.

De voorzitter concludeert dat de wethouder een nieuw voorstel zal leveren met een aantal wijzigingen. Zij opent de tweede termijn met de vraag hoe de commissie dit agendapunt wil doorgeleiden naar de raad.

Tweede termijn

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) geeft dit voorstel de A-status. Zij kan zich voorstellen dat het met de strekt ter vervanging in het vooruitzicht nu de B-status heeft.

De heer Gilissen (VVD) vindt het prettig te vernemen wat de reactie was op de gestelde vraag aan de regio. Hij kijkt met veel interesse uit naar de strekt ter vervanging. Wanneer er nog een brief komt, vraagt hij of de wethouder iets kan zeggen over de gedeelde zoektocht. Voor hem krijgt dit punt de B-status met 15 minuten gereserveerd voor de bespreking in de raad.

Mevrouw Podt (D66) geeft dit punt de A-status mee naar de raad.

De heer Vonk (GroenLinks) kijkt ook uit naar een strekt ter vervanging. Hij denkt aan 20 minuten behandeltijd in de raad.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgaat naar de raad en dat 15 minuten gereserveerd wordt voor de bespreking in de raad. Afhankelijk van de strekt ter vervanging is in de tussentijd aan te geven of dit onderwerp de A-status krijgt.

De voorzitter vraagt wanneer de commissie de strekt ter vervanging kan verwachten. **Wethouder Van Ooijen** denkt aan *binnen twee weken*.

Mevrouw Podt (D66) brengt in als ordepunt en vraagt of de wethouder de mogelijkheid ziet om dit binnen enkele dagen te doen. Dan zou dit onderwerp volgende week op de agenda kunnen staan.

Wethouder Van Ooijen denkt dat het hem binnen een paar dagen zal lukken.

De voorzitter concludeert dat nagegaan wordt of dit onderwerp te agenderen is voor de raadsvergadering van volgende week.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten.

8. versterken rechten van meisjes en vrouwen in Utrecht

Beleidsveld: Diversiteit - wethouder Voortman

Geagendeerd door M. Deldjou Fard (GroenLinks) en A.M. Pod (D66)

De fracties van GroenLinks en D66 willen in gesprek met het college over rechten en positi van meisjes en vrouwen in Utrecht en hoe deze een plek krijgen in beleid en uitvoering. Om de positie van meisjes en vrouwen te borgen en gelijke rechten creëren is het belangrijk dat de gemeente zich hier concreet en actief voor inspant. Het college geeft in de verschillende beantwoordingen van de Schriftelijke Vragen aan dat de positie van meisjes en vrouwen geborgd is in het beleid. De agenderende fracties denken dat er manieren zijn om dit beter te doen en zien daarvoor goede voorbeelden, onder meer in het rapport van Atria.

Fracties willen onder meer met andere partijen en de wethouder in gesprek over:

- Het gebruik van data om op verschillende terreinen expliciet(er) te kijken naar de positie van vrouwen en meisjes;
- De mogelijkheden om het effect van het beleid binnen verschillende programma's op vrouwen en meisjes structureler te monitoren
- Welke extra stappen nog meer mogelijk zijn om de rechten en positie van meisjes en vrouwen in Utrecht nog verder te versterken?

8.1 Beantwoording schriftelijke vragen 2020, nr. 119 over laat de crisis de ongelijkheid niet vergroten

8.2 Beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr. 15 over onzichtbare vrouwen in de genderdatakloof

8.3 Beantwoording schriftelijke vragen nr. 27 over Laat de crisis de ongelijkheid niet vergroten deel 2.

8.4 Atriarapport gendersensitief beleid illustratieve voorbeelden

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in met te refereren aan de annotatie bij de agenda. (zie boven) De bespreking vindt plaats in één termijn.

De commissie

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vraagt zich af hoe genderinclusief de gemeente is. Volgens het gemeentelijk beleid en de regelgeving moeten alle burgers gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn. "Stereotyperingen kunnen tot haar spijt leiden tot ongewenste gendereffecten, ook in het gemeentelijk beleid", aldus Atria. Utrecht is een stad met een grote populatie vrouwen. Haar fractie vindt het super mooi dat de gemeente Utrecht aandacht heeft voor inclusief beleid. Wat haar fractie betreft zet de gemeente Utrecht extra stappen om ook de blinde vlekken in het beleid te ontdekken en de kansengelijkheid te versterken. Utrecht is van iedereen.

Eerder dit jaar organiseerde GroenLinks twee verkennende bijeenkomsten in dit kader. Gasten waren meiden en vrouwen en diverse organisaties. De bijeenkomst werd zeer goed ontvangen. Eerder stelde haar fractie een tweetal schriftelijke vragen aan het college in dit kader. GroenLinks vindt het belangrijk aandacht te hebben voor gendersensitief beleid in alle gemeentelijke domeinen: ruimtelijk, sport, werk en inkomen, et cetera. Haar fractie vraagt vandaag de wethouder of ze bereid is te starten met de toetsing van een tweetal beleidsterreinen.

Als eerste noemt mevrouw Deldjou Fard het Jongerenwerk. Signalen uit de stad alarmeerden haar fractie over een mogelijke disbalans tussen de verdeling jongerenwerk voor meiden en voor jongens. Meiden hebben wat haar fractie betreft evenveel recht op voldoende goede begeleiding via jongerenwerk. Zij vraagt de wethouder of zij bereid is te laten toetsen of de verdeling van middelen en inzet bij jongerenwerk, gelijkwaardig is. Zij krijgt hierop graag een toezegging.

Met betrekking tot het beleidsterrein vluchtelingen is het doel om de economische positie van vluchtelingen-vrouwen te versterken. Uit diverse rapporten blijkt dat vrouwelijke vluchtelingen vaak achter blijven op de arbeidsmarkt. Het gemeentelijk beleid kan onbewust kansenongelijkheid van vrouwen in de hand werken. Zij vraagt de wethouder of ze bereid is te laten toetsen of gemeentelijk beleid gelijkwaardige kansen biedt aan deze groep. Zij krijgt hierop graag een toezegging.

Tenslotte vraagt zij welke kansen er in Utrecht zijn om in Utrecht de rechten en positie van meiden en vrouwen te versterken. Dit is voor haar fractie een enorm belangrijk onderwerp en de signalen uit de stad bevestigen haar hierin. Ze noemt als voorbeeld het opzetten van een meidencommissie in Overvecht met maar liefst 80 meiden. Ook zijn de jongeren van 030 geïnspireerd geraakt om hier werk van te maken. Deze meiden doen een hulpoproep aan het stadsbestuur en aan de gemeente. Zij heeft geen kant-en-klaar antwoord. Zij weet wel hoe belangrijk het is dat de bubbels van de stad verbroken worden en dat er netwerken ontstaan waarin diverse meiden en vrouwen elkaar ontmoeten en versterken.

Mevrouw Deldjou Fard hoopt van harte dat de wethouder de ontstane energie in de stad en van deze meiden omarmen. Zij vraagt hoe de wethouder deze oproep ziet en waar zij kansen ziet.

Mevrouw Podt (D66) vindt het heel mooi om dit samen met GroenLinks te kunnen oppakken. Zij denkt dat de aanvliegroute van D66 net iets anders is. Maar misschien kunnen die aanvliegroutes elkaar mooi aanvullen.

Vrouwen hebben ongeveer 73% meer kans om gewond te raken in een auto-ongeluk. Dat heeft te maken met de poppen van veiligheidstesten. Die zijn gemaakt op

- 2250 het lichaam van mannen. Decennialang zijn data verzameld over de impact op mannen. Dat geeft ongelukken, zo zegt mevrouw Podt.
- De Utrechtse gemeenteraad gaat niet over de impact van auto-ongelukken. De gemeenteraad gaat wel over veel andere zaken die mogelijk een andere impact hebben op vrouwen dan op mannen. Omdat veel vrouwen anders werken dan mannen, bijvoorbeeld vaker in deeltijd, ze zich vaak anders door de stad bewegen, bijvoorbeeld op de fiets, en ze soms andere sporten doen, komt dat soms heel anders uit.
- GroenLinks noemde het jongerenwerk al. Dat werk had jarenlang exclusieve aandacht voor jongenswerk omdat jongens in de problemen de neiging hebben zich af te reageren op de buitenwereld waar meisjes vaker gedrag vertonen waarvan niemand last heeft maar dat minstens even destructief is. Doordat gekeken werd naar het beleid van de gemeente door een andere bril, ontstond in Utrecht het meidenwerk. D66 wil graag vaker met die bril kijken. Juist daarom was haar fractie enigszins teleurgesteld over de beantwoording van de schriftelijke vragen.
- 2260 Zij citeert: "In het algemeen kijkt de gemeente Utrecht met data altijd naar alle inwoners ongeacht persoonskenmerken. Op het moment waarop we spiegelen en leren met data, doen we dat op basis van de hele populatie." Daarbij wordt over het hoofd gezien is dat gemiddelden weinig zeggen over het effect op mensen die soms heel verschillend gebruik maken van de stad. In de vragen wordt aangegeven dat
- 2270 uitsplitsingen soms worden gemaakt waar dat relevant is, zoals bij straatintimidatie. "Maar op terreinen waar dit minder logisch wordt geacht zoals binnen Mobiliteit, wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen, want het verkeer is voor iedereen." Juist die laatste zin doet geen recht aan de relevantie breed te kijken naar de verschillen tussen mannen en vrouwen. Zo blijkt uit onderzoek uit het buitenland dat vrouwen vaker gebruik maken van de fiets, op andere tijden reizen, en vaker een gefragmenteerd reispatroon hebben. Door data te verzamelen en uit te splitsen met oog voor gender en daarmee in de hand beleid maken, worden ongelukken voorkomen en wordt openbaar vervoer inclusiever.
- 2280 Wanneer de meeste meiden geen gebruik maken van sportvoorzieningen in de openbare ruimte, zoals onderzoek aantoonde, gaat er iets mis. Om de positie van vrouwen en meisjes in Utrecht te verbeteren en om te zorgen dat er een goed beeld ontstaat van de impact van beleid op vrouwen en meisjes, ook op terreinen waar het stadsbestuur dat minder voor de hand vindt liggen, vraagt D66 het college één toezegging: zij stelt voor in de komende tijd op drie dossiers expliciet data uit te splitsen om de impact op vrouwen en meisjes duidelijk te maken en hieruit aanbevelingen halen voor het beleid. Haar fractie zou willen voorstellen dit te doen op sport, inburgering en mobiliteit. Ze denkt concreet aan de aanpak van 50 km naar 30 km zones. Drie terreinen waarop de gemeente op korte termijn start met de implementatie van nieuw beleid en waar veel te leren is over de verschillen in impact. Vervolgens zijn de
- 2290 lessen die hieruit te trekken zijn te gebruiken om dit ook op andere terreinen inzichtelijk te maken. Zij krijgt hierop graag een toezegging.
- Zij hecht eraan te benadrukken dat met deze bril naar de stad kijken zeker niet alleen over gender gaat. D66 denkt dat wanneer vaker op deze manier naar data en beleid gekeken wordt en niet alleen op terreinen waarop het bestuur denkt dat het voor de hand ligt, dit effect zal hebben op een inclusieve stad voor iedereen.

De niet-agenderende partijen

2300 **Mevrouw Meerdling** (VVD) begrijpt welke punt de agenderende partijen proberen te maken. Tegelijkertijd zit zij met een dilemma. Dat beleid verschillend uitwerkt op verschillende inwoners is haars inziens een feit dat niet te veranderen is. Haar fractie vraagt de wethouder aanvullend of zij mogelijkheden ziet om voor onbedoelde negatieve effecten van beleid een bepaald controlemechanisme in te bouwen. Dat zou een iets meer algemene check zijn op het beleid. De andere partijen deden goede concrete voorstellen om op een andere manier naar beleid te kijken.

2310 **Mevrouw Assen** (PvdA) dankt D66 en GroenLinks voor de agendering van dit onderwerp. De positie van vrouwen en meisjes is een thema dat wereldwijd van belang is en dus ook in Utrecht. De PvdA hecht daar sterk aan: heeft het bestuur voldoende oog voor de rechten en positie van meisjes en vrouwen? Kijkend naar de antwoorden van het college op de gestelde vragen, concludeert zij dat het beter kan. De antwoorden vond zij terughoudend en soms ontkennend. Zij geeft een voorbeeld bij het vaststellen van de Toegankelijkheidsagenda, de Utrechtse uitwerking van het VN verdrag Handicap. Dit verdrag verplicht specifieke aandacht te hebben voor vrouwen en meisjes met een handicap. Toch is daarover niets opgenomen in de Toegankelijkheid. Pas na aandringen van onder andere de PvdA ging het college akkoord.

2320 Er is alle reden kritisch te kijken naar de manier waarop beleid gemaakt wordt en of dat voldoende gendersensitief is. Er zijn goede punten gemaakt over data. Zij kan zich daarbij volledig aansluiten.

Het jongerenwerk werd aangestipt, maar ook bijvoorbeeld het sociaal makelen of sportcoaches. Haar fractie krijgt signalen dat de problematiek toeneemt, maar dat structurele financiering om dat aan te pakken ontbreekt. Zij noemt online exposing, online shaming, kwetsbare posities in relaties, chantage. Dat zijn zaken waar de samenleving minder last van heeft omdat er geen publieke overlast is, maar de schade is heel groot. Zij vraagt of er voldoende aandacht is met middelen binnen het jongerenwerk en het sociaal makelen om dit ook voor meisjes aan te pakken.

2330 Afgelopen week is in Amsterdam een postercampagne gestart. Op die posters staat de tekst: "Vertel niet aan je dochter dat ze op moet passen, vertel aan je zoon hoe hij zich moet gedragen". Hoe kijkt de wethouder naar deze campagne? Is een dergelijke campagne ook in Utrecht te starten?

In coronatijd was er aandacht voor laagdrempelig melden van huiselijk geweld, onder andere door een codewoord. Zij vraagt wat daarvan overeind blijft na corona. Zij merkt op dat huiselijk geweld een maatschappelijk probleem is. Welke acties onderneemt het college meer om dit probleem bespreekbaar te maken.

2340 Een andere vorm van huiselijk geweld treft de meisjes en vrouwen die zich willen emanciperen maar daarin tegenwerking ondervinden vanuit hun familie. Burgemeester Halsema omschreef dit bij Collegetour mooi als jonge meiden en vrouwen die vrij willen zijn en hun eigen weg proberen te zoeken, maar daarin te vaak worden gehinderd. De vraag is hoe hen bij te staan.

In het kader van zichtbaarheid in de stad vroeg haar fractie eerder aandacht voor meer straatnamen van vrouwelijke hoofdrolspelers. Zij vraagt wat te denken van standbeelden. De stad zou best mogen helpen bij positieve voorbeelden. Zij beseft dat niet alle vragen op het beleidsterrein liggen van deze wethouder. Mogelijk kan het college daar schriftelijk op terugkomen.

De heer Van Steeg (CDA) dankt GroenLinks en D66 voor de agendering van dit onderwerp. Hij is het eens met D66 en GroenLinks dat waar mogelijk gekeken moet worden naar de positie van vrouwen en hoe die te verbeteren. Hij zou er geen voorstander van zijn allerlei onderzoeken te gaan doen zoals D66 bepleit. Hij zou dan vooral ook willen nagaan hoe dat landelijk toe doen. Hij ziet niet in waarom Utrecht daarvoor zelf de handschoen moet oppakken. Hij onderschrijft het belang hiervan. Ook in het licht van het bredere antidiscriminatiebeleid dat de wethouder toch al heeft om na te gaan hoe de positie van vrouwen te versterken is.

Mevrouw Podt (D66) licht toe dat zij niet extra onderzoeken bepleitte. Zij stelde voor om in het onderzoek dat gedaan wordt een duidelijker uitsplitsing te maken naar gender waardoor meer inzicht gekregen wordt in die soort van onbedoelde effecten die ook genoemd zijn door mevrouw Meeding van de VVD. Het belang om dat op Utrechts niveau te doen lijkt haar klaarblijkelijk. Dit is ook waar het gemeentebestuur beleid maakt voor de gemeente Utrecht.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt het nu iets beter. Dan nog vraagt hij zich af of dit voor de gemeente voldoende oplevert.

Hij was teleurgesteld over de antwoorden op de schriftelijke vragen, vooral waar de antwoorden betrekking hadden op straatintimidatie. Daarover zijn eerder vragen gesteld. Zijn fractie wacht nog steeds op een coherent plan van het college. Hij hoopt dat de brief snel komt en dat Utrecht daarop een stevige aanpak krijgt.

Gisteren ontving hij een rapport waaruit bleek dat 10% van de studentes zegt verkracht te zijn in haar studententijd. Hij vraagt de wethouder hoe zij daar naar kijkt; wat dat voor de Utrechtse context betekent en wat het college op dat vlak kan doen.

Mevrouw Oosters (Student & Starter) kan zich aansluiten bij wat zij heeft gehoord van haar collega's. Zij is benieuwd naar de stand van zaken in de aandacht voor menstruatiearmoede in de stad en wat het bestuur daarin nog kan betekenen. Hetzelfde geldt voor haar voor het punt dat mevrouw Assen aandroeg over de campagne die in Amsterdam wordt gevoerd voor vrouwen en meisjes die het gevoel hebben dat ze door de familie worden tegengehouden. Dat vanuit het bestuur van de stad deze vrouwen en meisjes ondersteund kunnen worden.

De heer Van Steeg refereerde aan het punt over het onderzoek dat zojuist naar buiten is gekomen. Zij kijkt uit naar de reactie van het college op de mondelinge vragen die haar fractie vanmiddag gaat stellen. Hiermee wil haar fractie in ieder geval aan de slag. Zij noemt organisaties als Friends for Freedom of Pretty Woman die cursussen en trainingen geven, bijvoorbeeld ook aan studentenverenigingen ook in de tijd waarin zij in de kennismaking meedoen. Misschien kan de gemeente daarin meer aandragen bij bijvoorbeeld het veiligheidsoverleg dat een dergelijke vereniging heeft. Haar fractie vindt het een heel belangrijk thema om bestuurlijk over te spreken. Zij dankt de agendeerders daarvoor. Zij hoopt met meer resultaten of op een ander moment nog uitgebreider hierover te kunnen spreken.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) dankt de agenderende partijen voor het agenderen. Dit is haars inziens een ontzettend belangrijk onderwerp om over te spreken.

Zij nam de schriftelijke vragen nog eens door met de antwoorden daarop. Ook haar fractie vond die teleurstellend.

Heel veel van wat zij wilde zeggen is al gezegd. Zij is benieuwd naar de beantwoording door de wethouder.

Ook zij vraagt aandacht voor menstruatiearmoede. Zij is blij met de inbreng daarover van Student & Starter. Zij vraagt zich daarbij af hoe dat zit met menstruatieproducten op scholen bijvoorbeeld; of de gemeente daarin nog iets specifiek kan doen en ze vraagt hoe het college kijkt naar duurzame menstruatieproducten zoals de menstruatiecup.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) lijkt het goed om in gesprek te gaan met organisaties en initiatieven die zich hiermee bezighouden vanuit de praktijk en vanuit de maatschappij over de versterking van deze positie. Zij sluit zich graag aan bij Student & Starter. Zij vraagt daarop een toezegging.

De heer Sungur (DENK) denkt zich te kunnen aansluiten bij alle voorgaande sprekers.

Wethouder Voortman dat de raadsleden voor de vele ingediende vragen en in het bijzonder mevrouw Deldjou Fard.

Vandaag liepen twee mensen met haar mee, namelijk Banou en Baisa. Twee meiden van OBS De Schakel in Overvecht. Zij liepen mee in het kader van de Baas van Morgen vanuit de gedachte dat de wethouder de baas is. Dat is te relativiseren.

Hun werkdag is vandaag weer voorbij. Het was in de beleving van de wethouder een mooie dag. Zij realiseerde zich hoe belangrijk het is om jonge vrouwen en meisjes te laten zien welke mogelijkheden zij hebben. De vraag die de commissie vandaag op tafel heeft liggen, is of de gemeente Utrecht voldoende gendersensitief is.

De wethouder denkt dat er verschillende onderwerpen zijn waar het onbewust goed gaat. Zij heeft niets horen zeggen over het personeelsbeleid. De gemeente heeft veel vrouwelijke medewerkers; in de hogere schalen zijn er zelfs meer vrouwen dan mannen.

Aan de andere kant denkt zij dat er onderwerpen zijn waarin het onderwerp dat nu besproken wordt wel een factor is, bijvoorbeeld het jeugdbeleid. Zij is een tijd geleden in Overvecht op bezoek geweest bij een meidengroep. Daar hoorde zij verschillende van de sprekers aangeven dat het verschil in problematiek anders is tussen jongens en meiden. Mevrouw Podt schetste dat goed. Eerder was daar te weinig oog voor en dat destijds ook het meidenwerk in de stad kwam. Ook de wethouder vroeg zich af hoe de huidige verdeling tot stand kwam. Zij zou niet willen zeggen het budget van jongens naar meisjes te verschuiven. Zij zou niet per se daarin concurrerend willen zijn. Op zich zou zij zich kunnen voorstellen dat het college uiteenzet voor de raad hoe dit zo tot stand is gekomen, welke keuzes daaraan ten grondslag liggen. De wethouder is niet de enige die het belangrijk vindt. Ook haar collega Eerenberg is ook op bezoek geweest bij de meiden. De wethouder legt dit voor aan haar collega Eerenberg omdat zij het van belang vindt dat inclusief gehandeld wordt. De lijn in Utrecht is *generiek waar mogelijk en specifiek waar nodig*. Zij zou hetzelfde willen doen richting mevrouw Deldjou Fard als het gaat om vluchtelingen/asielbeleid/ inburgering: wat doet de gemeente om het zichtbaar te maken? Zij kan zich voorstellen dat dit te weinig verteld wordt. Het zou kunnen dat

de gemeente meer doet op dit onderwerp dan zij zichtbaar maakt. Ze noemt het rapport van Atria in dit verband over wat Amsterdam doet als het gaat om vrouwelijke vluchtelingen. Dat leek op iets wat de gemeente Utrecht ook doet. Zij wil het zichtbaar maken samen met haar collega wethouder Van Ooijen. Zij zal met haar collega Van Ooijen bespreken of hij daarop kan ingaan. Zij zegt dit toe.

Zij bevestigt mevrouw Assen dat niet alles op haar terrein ligt. Het gaat om een verantwoordelijkheid van het hele college. Het college voelt zich hiervoor gezamenlijk verantwoordelijk. Er zijn geen wethouders of burgemeester in deze stad die zeggen dat dit een onbelangrijk onderwerp is.

De wethouder loopt de vragen van de fracties bij langs.

2450 Mevrouw Deldjou Fard dacht als het ware hardop na: wat de gemeenteraad kan doen om de bubbels te doorbreken van vrouwen die de politiek minder gemakkelijk bereiken. De wethouder vindt dat interessant en zou haar willen aanmoedigen daarmee bezig te gaan. Zij kan zich bijvoorbeeld voorstellen dat een bijeenkomst wordt georganiseerd met niet per se de geijkte groepen, maar juist ook met mensen die minder georganiseerd zijn en minder de weg weten te vinden naar de politiek. Zij stelt zich beschikbaar wanneer zij daarin iets kan betekenen.

2460 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) vraagt of de wethouder bereid is om samen met raad en college na te gaan hoe aan die oproep gehoor te geven. De meiden willen heel graag gehoord worden, niet alleen door de raad maar ook door het college. Het is mooi om na te gaan welke ideeën zij hebben en wat zij willen doen op dit vlak. Het zou supermooi zijn wanneer partijen gezamenlijk er de schouders onder kunnen zetten. Zij vraagt hoe de wethouder dit ziet.

Wethouder Voortman benadrukt *gezamenlijk*. Dit past wat haar betreft ook heel goed bij de volksvertegenwoordiging. Zij wil daarin graag meedenken. Zij vervolgt haar beantwoording in haar termijn.

Niemand heeft expliciet gepleit voor een afzonderlijk vrouwenbeleid. Dat lijkt haar ook niet handig.

2470 Mevrouw Podt sprak over data en dat data kunnen leiden tot meer inzicht in hoe bepaalde groepen benadeeld worden. Dan is ook te zien of daarop specifieke maatregelen genomen moeten worden. Zij kan zich dat voorstellen als het gaat om inburgering. Zij vraagt zich dat meer af bij mobiliteit. Langzaam Verkeerdeelnemer is kwetsbaar. Zij kan zich voorstellen dat het dan meer gaat over het vervoermiddel dan over gender. Zij is er voorstander van dit aan te vliegen vanuit het inhoudelijk onderwerp.

2480 **Mevrouw Podt** (D66) merkt op dat dit de crux is. Iedereen ziet sport en inburgering voor zich. In het boek Invisible Women wordt een en ander uit elkaar getrokken; het gaat ook om de vraag waarvoor de fiets of de auto gebruikt worden. Wordt de auto gebruikt om direct naar het werk te rijden 's ochtends om 7:00 uur, of wordt de fiets gebruikt om 's ochtends om 7:00 uur via de mantelzorg, naar de kinderopvang naar de trein te rijden. Dan gaat het om verschillende dingen. Zij herhaalt haar informatie over de verschillen tussen mannen en vrouwen. Zij zou de wethouder willen uitdagen het toch te proberen juist op de terreinen waar het niet direct zichtbaar is. In het buitenland zitten daar daadwerkelijk verschillen tussen.

Wethouder Voortman zet uiteen dat het verschil erin zit dat de één de auto pakt om naar haar werk te gaan en de ander de fiets om via een bepaalde route uiteindelijk naar het werk te gaan. Zij houdt eraan vast dat het verschil zit in het vervoersmiddel.

Mevrouw Podt (D66) antwoordt ontkennend. Juist de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn groot als het gaat om de inzet van het vervoermiddel. Dit zou ook af te pellen zijn binnen inburgering. Juist door het verschillend gebruik, worden vrouwen benadeeld in het beleid zoals dat is ontwikkeld.

2490 **Wethouder Voortman** noemt dat apart vrouwendatabeleid dat eigenlijk gevraagd wordt. Dan wordt het niet aangevlogen vanuit het onderwerp dat men wenst te behandelen. Zij vreest dat mevrouw Podt en zij het niet eens worden.

Mevrouw Assen (PvdA) heeft het idee dat de wethouder zoekt naar iets dat al openlijk een probleem is om het kunnen oplossen, terwijl volgens haar het punt is dat iets nog niet zichtbaar is als dat probleem en dat dat wordt uitgezocht. Daarin moet het bestuur dan toch een onderzoekende open houding kunnen hebben.

Wethouder Voortman merkt op dat het wat haar betreft gaat om wat het doel is in het beleid. Het doel in het verkeersbeleid is dat de beleidsmaker rekening houdt met iedereen. In Utrecht is vooral oog voor de fiets en de voetganger. Vervolgens is dan de vraag wat er nodig is om dat beleid zo goed mogelijk te realiseren. Dan wordt gekeken naar de meest kwetsbare deelnemers. De wethouder volhardt in haar stellingname tegenover de inbreng van mevrouw Podt.

Zij zal de afdeling onderzoek vragen wat mogelijk is om uit te splitsen en of dat relevant is. Zij zal de afdeling onderzoek vragen of het technisch mogelijk is. Als het technisch mogelijk is of het uitzoeken daarvan meerwaarde heeft, doet zij dat op de onderwerpen inburgering en sport. Zij deelt mee daarover haar twijfels te hebben. Het is ook mogelijk geïnteresseerd te zijn in de sociaal economische status van iemand; dat heeft ook te maken met het inkomen. Mogelijk is dat interessanter om uit te splitsen dan man-vrouw. Dit zegt de wethouder hierop toe.

De voorzitter verneemt desgevraagd dat **de wethouder** hierover terugkomt bij de commissie in het najaar. Zij vervolgt haar beantwoording.

Wat mevrouw Meerding zei is hoe het college het momenteel doet: er is beleid en vervolgens een toets van hoe dit uitpakt voor bepaalde kwetsbare groepen of er groepen zijn waaraan expliciet aandacht besteed moet worden om de kansen gelijk te maken. Zij ziet dat als een aanmoediging om daarmee door te gaan.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt verduidelijking. Zij vraagt of dit echt geldt voor alle beleid of dat dit geldt voor de specifieke beleidsterreinen die worden aangewezen.

Wethouder Voortman antwoordt dat het voor die onderwerpen geldt waarbij te verwachten is dat er te weinig oog is voor specifieke groepen. Zij komt hierbij terug op het uitgangspunt “generiek waar mogelijk en specifiek waar nodig”. Eerder in de schriftelijke vragen gaf het college op tal van terreinen aan wat het doet, op welke onderwerpen specifieke aandacht wordt geschonken aan vrouwen.

Mevrouw Assen sprak over de campagne in Amsterdam over straatintimidatie.

Utrecht is vandaag begonnen met de campagne over straatintimidatie. Daarin besteedt het college expliciet aandacht aan vrouwen en aan LHBTI. Zij kent de boodschap daarin niet.

Mevrouw Assen sprak ook over straatnamen van vrouwen. Zij meent zich te herinneren dat in de wijk Rijnvliet straatnamen genoemd worden naar vrouwen. Zij kent geen concrete namen. Zij zal terugkomen bij de commissie op de stand van zaken daarin. Zij zal dit snel na de zomer (september/oktober) naar de raad sturen.

Zij zal op zoek gaan naar de stand van zakenbrief over het project straatintimidatie. Momenteel ligt een wetsvoorstel in consultatie voor de behandeling in de Tweede Kamer.

De heer Van Steeg (CDA) verwacht nog een brief over de lokale aanpak in Utrecht, ook naar aanleiding van het pilot die heeft plaatsgevonden.

De wethouder zal nagaan waar die brief blijft.

Zij gaat in op verkrachting onder studenten met op te merken dat zij dat schokkende cijfers vindt. Als er vandaag mondelinge vragen gesteld worden, verwijst de wethouder naar het vragenuur.

De wethouder zal in de eerstvolgende dashboardbrief Werk & Inkomen ingaan op de stand van zaken menstruatiearmoede.

Gemiste vragen

Mevrouw Assen (PvdA) brengt haar vraag voor het voetlicht over het codewoord om bij de apotheek huiselijk geweld te melden en zij heeft de app met hulpverlening gemist; wat daarvan beklijft na corona. Ook vraagt zij aandacht voor hoe vrouwen bijgestaan worden die vrij willen zijn en de emancipatie zoeken maar daarin gehinderd worden door de thuissituatie.

2550 **Wethouder Voortman** weet het antwoord niet op de vraag over de app na corona en het codewoord. Zij zal daarover bij de commissie terugkomen. Ze kan zich voorstellen dit te doen in een coronabrief. Zij heeft begrepen dat mevrouw Assen de app wil handhaven na corona. Zij zal hierover ruggespraak houden en schriftelijk op terugkomen in het najaar via haar collega wethouder Eerenberg.

Zij krijgt staande de vergadering een bericht binnen over straatintimidatie. Medio 2021 ontvangt de gemeenteraad informatie over de stand van zaken van de aanpak van straatintimidatie. De nadruk ligt op preventie: zoveel mogelijk voorkomen van straatintimidatie door zich te richten op mogelijke slachtoffers en daders, toezicht, weerbaarheid en een veilige inrichting van de openbare ruimte. Dat zijn de highlights uit het plan van aanpak. Zij zal nagaan wanneer precies de raad dit kan ontvangen.

2560 **De voorzitter** recapituleert de gedane toezeggingen en stelt vast dat hiermee agendapunt acht is behandeld. De commissie heeft dit agendapunt zelf geagendeerd en kent de middelen om eventueel hiermee iets meer te doen.

Toezeggingen

De wethouder zal

- de afdeling onderzoek vragen of het technisch mogelijk is om data te verzamelen op de terreinen van inburgering en sport en of dit relevant zou zijn en zal in het najaar terugkomen hierover bij de Raad door middel van een brief.
- Na de zomer schriftelijk terugkomen bij de raad op de vernoeming van straten in de wijk Rijnvliet.
- In de eerstvolgende dashboardbrief Werk & Inkomen terugkomen op de vraag over menstruatiearmoede.
- Schriftelijk in het najaar terugkomen op het codewoord voor het melden van huiselijk geweld en hoe het voortzetting krijgt na corona.
- Aan wethouder Eerenberg vragen of hij bereid is om uiteen te zetten welke keuzes ten grondslag liggen aan verdeling tussen jongens- en meidenwerk op het terrein van jeugd. Hetzelfde zal ze ook doen op het terrein van vluchtelingen aan wethouder van Ooijen. En zij komen hier via een brief in het najaar bij de raad op terug.

2580

De voorzitter schorst de vergadering om 15.53 uur tot 20.00 uur.

Avondvergadering

9. Raadsvoorstellen zienswijzen VRU

9.1 Raadsvoorstel zienswijze VRU – voorlopige jaarstukken 2020

Beleidsveld: Openbare orde en Veiligheid - Burgemeester Dijkssma

Zienswijze voorlopige jaarstukken 2020 VRU

2590 De voorlopige jaarstukken 2020 sluiten aan bij de eerdere zienswijzen en kennen een positief resultaat van 2,1 mio. Het voorstel is dit resultaat te storten in een tijdelijke bestemmingsreserve, een OMS (openbaar Meld Systeem) fonds, overeenkomstig de zienswijze op de kadernota 2022, onder voorwaarde dat het gaat om een tijdelijke reserve die niet hoger mag zijn dan de gedeelde inkomsten in de desbetreffende periode.

Zienswijze ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021 VRU

De ontwerpbegroting 2022 is in lijn met de zienswijze op de concept kadernota 2022. Aandachtspunten: 1. de huidige context van financiële onzekerheid en krapte in de gemeentefinanciën dwingt gemeenten en hun verbonden partijen om extra kritisch te zijn op de kosten en daarmee de bijdrage van de gemeente. 2. Kostenstijging FLO-overgangsrecht (Functioneel leeftijdsontslag)

9.2 Raadsvoorstel zienswijze VRU ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021

2600 **De voorzitter**, mevrouw Podt, leidt de bespreking in en refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda. (zie boven) De raadsvoorstellen die aan de orde zijn moeten afzonderlijk doorgeleid wordt naar de raad. Dit onderwerp zal worden besproken in twee termijnen.

De commissie

Burgemeester Dijkstra antwoordt allereerst op een aantal hoofdpunten die vanuit de commissie is aangereikt.

2610 Zij sluit zich aan bij alle complimenten aan de medewerkers van de VRU. De burgemeester bevestigt dat zij een pittig jaar achter de rug hebben met heel veel organisatie rondom veiligheidsberaad, ook in de richting van alle gemeenten. Binnen de VRU is heel veel ondersteunend werk verricht. En dan ligt er een programma-verantwoording die behoorlijk inzichtelijk is als het gaat om te laten zien wat in het afgelopen jaar is gedaan.

2620 De begroting komt overeen met de zienswijze die ingediend is door de gemeente. Op termijn wordt een tekort verwacht. Dat tekort was al voorzien voor 2024 maar komt nu iets eerder. Daarom is een tijdelijke oplossing gekozen. Het bestuur werkt ook aan een structurele oplossing. Velen van de commissie hebben gezegd bij dat proces graag betrokken te worden en of de raad daarover mee kan praten. Zij kan daarop bevestigend antwoorden. Het college zal de raad betrekken bij de structurele afweging om uit het openbare meldsysteem de opbrengsten ervan ook daadwerkelijk te kunnen financieren. Dat proces start in 2022. Bestuurlijke overeenstemming is nodig vanaf 2024. In die zin is er de tijd om goed naar te kijken. Vanuit verschillende gemeenten wordt richting de VRU gewaarschuwd scherp aan de wind varen in financieel opzicht. Er wordt voor gepleit lean and mean te blijven en geen geld uit te geven dat niet noodzakelijk is. Dat neemt niet weg dat er af en toe extra taken komen. De heer Van der Zweth vroeg over de stand van zaken in het klimaatbestendig zijn van het beleid, of goed in te spelen is op natuurrampen, droogte. Ook daarop antwoordt de burgemeester bevestigend. Er is fors geïnvesteerd op het risicoprofiel op dat punt in natuurbrandbestrijding. Daarvoor zijn aparte buswagens. Dat kost geld. Het mee blijven doen met de tijd en de goede voorbereiding op potentiële realistische risico's gaan niet vanzelf. De burgemeester kan toezeggen dat het college tijdig de keuzes zal voorleggen. De gemeenteraad wordt hierbij betrokken.

2630 **De voorzitter** vraagt wanneer het college deze toezegging gestand doet.

Burgemeester Dijkstra antwoordt dat zij dit zal doen in de in de aanloop van 2022 bij de behandeling van de concept kadernota 2024 of in de aanloop naar het nieuwe beleidsplan in 2022. Desgevraagd zet zij uiteen dat in die kadernota de keuzes komen die gemaakt worden om financieel deugdelijk te blijven opereren.

2640 De burgemeester gaat in op een tweede hoofdpunt aan de orde gesteld door de heer Van Deún over de hervorming van de brandweer. Zij geeft de heer Van Deún na dat hij gelijk heeft dat het ene zinnetje wel heel summier is en ook dat zijn analyse voor een belangrijk deel juist is. De burgemeester zet uiteen dat ook de Utrechtse brandweer te maken heeft met regelgeving vanuit Europa. Die zegt, op zichzelf begrijpelijk, dat mensen die gelijk werk doen, gelijk betaald moeten worden. Dat heeft in grote

mate consequenties van hoe in Nederland het systeem van de vrijwillige brandweer in de toekomst vorm zal krijgen. Daarover is begrijpelijkerwijs onrust. Op dit moment is er nog geen concreet voorstel. Er is een commissie van burgemeesters onder leiding van burgemeester Kolf uit Dordrecht aan de slag gegaan. Die heeft een aantal denkrichtingen vastgesteld. Daarover is twee keer gesproken in het veiligheidsberaad. Dan is te zien hoe ingewikkeld het is. Te merken is dat er geen unaniem draagvlak voor is en wel een grote zorg dat dit in potentie ook voor de gemeente een extra forse financiële bijdrage kan betekenen. De minister van Justitie is bij de overleggen aanwezig. De burgemeesters hebben gezegd dat wanneer de landelijke overheid de gemeenten ertoe dwingt de rekening daarvoor ook bij de landelijke overheid ligt. De minister is het daarmee in principe eens. Hij heeft het geld alleen niet op zijn begroting. Dat betekent dat dit voor de formatie een belangrijk punt is dat daarover ook wordt nagedacht dat dit er eventueel aan zit te komen en dat er ook een financiële inschatting gemaakt moet worden van wat dat echt betekent. Dat alles is meegegeven. Daarvoor wordt ook gelobbyd. De burgemeester gaat er vanuit dat het departement hierop iets voorbereidt om op enig moment in te brengen.

De heer Van Deún heeft wel gelijk dat dit geen zekerheid is. Het is nu nog niet bekend hoe de nieuwe modellen er precies gaan uitzien. Dat komt nog. Dan staan de partijen aan de voorkant van het proces. Wel is bekend dat dat in potentie geld gaat kosten, en ook niet weinig. De burgemeesters moeten beducht zijn dat de rekening niet bij de gemeenten komt te liggen. Deze burgemeester zit er boven op. De summier tekst heeft ermee te maken dat niet alles op schrift te zetten is omdat het gaat om een werkelijkheid die in beweging is. De burgemeester hoopt met deze toelichting tegemoet te komen aan de informatiebehoefte in de raad.

Eerder beantwoordde zij al schriftelijke vragen van de heer Bos. De Utrechtse bezetting op de posten is formatief op orde. Te zien is dat het werven van nieuwe vrijwilligers onder druk is komen te staan. Dat is in deze Covid-tijd in ieder geval een behoorlijke uitdaging. Het landelijk traject kwam recentelijk in de media omdat ook de vrijwilligers zich zorgen maken. De burgemeester begrijpt die zorgen. Zij benadrukt dat het hier gaat om een complex traject. Het bestuur is zich er zeer van bewust dat dit zo mogelijk iedereen gaat raken. Het dagelijks bestuur van de VRU hecht aan een zorgvuldig proces. De regio kent relatief veel vrijwillige brandweermensen. Het bestuur heeft vastgesteld de vrijwilligheid en de gelijkwaardige brandweezorg als uitgangspunten te willen houden.

De heer Van Corler (GroenLinks) begrijpt dat heel veel nog onduidelijk is en dat ook een beroep gedaan wordt op het Rijk. In de begroting staat de kans van 75% dat het zich voordoet. En er staat al een PM post genoemd. Hij vraagt zich af of er iets van een orde van grootte te geven is waarover nu gesproken wordt als het gaat om de PM-post. Of dit is mee te nemen in de zienswijze; dit beter in beeld te brengen. Ook dat kan hij zich voorstellen dat wanneer de informatie die niet gegeven is. Hij pleit ervoor die PM-post zo scherp mogelijk te krijgen.

Burgemeester Dijkstra vindt dat het bestuur daar naar toe moet werken. Zij is ook voorzichtig en beseft dat alles politiek is. Zij is beducht voor het scheppen van een eigen werkelijkheid. De suggestie dit in de komende tijd scherp te krijgen, vindt zij prettiger. De heer Van Corler heeft daar gelijk in. Het bestuur doet dat ook.

De heer Van Corler (GroenLinks) begrijpt dat. Hij denkt dat het goed is dit op te nemen in de zienswijze: eraan te werken dat dit scherper in beeld komt.

Burgemeester Dijkstra antwoordt dat te zullen doen. De voorzitter concludeert dat dit ook een toezegging is: dit komt terecht in de zienswijze.

De heer Van Deún (PVV) dankt de burgemeester; het was zijn intentie dat de Utrechtse raad in de zienswijze zijn zorgen uitspreekt. Hij heeft het volste vertrouwen dat de voorzitter van de Veiligheidsregio hiervoor alle aandacht heeft. Hij benadrukt dat vrijwilligers zeker ook in Utrecht opereren.

Burgemeester Dijkstra antwoordt bevestigend. Zij kent ook locaties waar men afhankelijk is van vrijwilligers. Zoals het haakje naar de financiën is ook een haakje te maken naar een meer inhoudelijke reactie zoals de heer Van Deún zojuist suggereerde. Zij onderstreept dat de vrijwilligers superbelangrijk zijn.

Met deze beantwoording richt zij zich ook richting mevrouw Meerding wat het bestuur wel en niet verwacht van het Rijk.

De vraag van mevrouw Sturkenboom over de jeugdbrandweer beantwoordt de burgemeester in afstemming met de ambtelijke ondersteuning. De burgemeester weet niet zeker of de ontwikkelingen en de hervormingen op de samenhang die mevrouw Sturkenboom ziet een groot effect hebben. Het is voor het bestuur wel belangrijk dat de jeugdbrandweer gebruikt wordt als een goede kweekvijver voor doorstromen. Hiermee verwacht de burgemeester alle vragen te hebben beantwoord.

Gemiste vragen

Mevrouw Zwinkels (CDA) noemt twee vragen:

- of al eerder de raad de toenemende kosten inzichtelijk had kunnen krijgen.
- of er impliciet verwachtingen zijn bij de gemeentelijke bijdrage die nu nog niet op papier staat; welke verwachtingen bestaan rondom de werkelijkheid die in beweging is.

Burgemeester Dijkstra licht toe dat de tekorten wel verwacht werden maar dat ze plotseling zich eerder voordeden. Het college zag die wel degelijk aankomen, al kwamen ze net iets sneller dan verwacht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage is de druk vanuit de gemeente heel erg groot om die niet te laten stijgen. Dat was ook te zien in de afgelopen discussie, niet alleen vanuit de zienswijze vanuit de gemeente Utrecht; alle andere gemeenten hebben daarbij geen ander geluid gegeven. Dat neemt niet weg dat er situaties denkbaar zijn waarbij er nieuwe taken ontstaan, dan wel dat nooit meer een beroep gedaan wordt op de gemeenten. Het bestuur gaat dat proberen te voorkomen. Het zou onrechtvaardig zijn wanneer een systeemwijziging als een financieel risico wordt doorgeschoven naar de gemeenten. Zij benadrukt dat het bestuur scherp aan de wind vaart in financieel opzicht. Geprobeerd wordt om vanuit de organisatie te voorkomen dat de VRU onnodig extra bijdragen moet vragen. Zij verzekert de commissie dat dat de opdracht is intern.

De voorzitter verneemt dat er geen behoefte is aan de tweede termijn.

Zij recapituleert de gedane toezeggingen.

De burgemeester zal

- De raad in de kadernota 2022 informeren over de keuzes die gemaakt zijn om financieel deugdelijk te kunnen opereren.
- De financiële ontwikkelingen op het onderwerp taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepskrachten van de brandweer aan de zienswijze toevoegen.

De voorzitter verneemt desgevraagd dat de commissie geen behoefte heeft om verder te spreken in de raad over *De zienswijze voorlopige jaarstukken VRU*. De voorzitter verneemt desgevraagd dat de commissie een zin wil toevoegen aan de *Zienswijze ontwerpbegroting 2020 VRU*. En dat die zienswijze formeel met de B-status naar de raad gaat, maar zonder tijd voor behandeling. Zij concludeert dat vanuit de commissie aan de bel getrokken zal worden wanneer de commissie van mening is dat de toegezegde toevoeging niet beantwoordt aan de verwachtingen.

2750

Hiermee sluit **de voorzitter** dit debat en daarmee de vergadering van 10 juni van Mens & Samenleving om 20.30 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Klein

zal met betrekking tot agendapunt 5, Raadsvoorstel Actieprogramma Samen stad maken, Initiatief

- 2760
- In de rapportage Samen stad maken het onderdeel Initiatief ook meenemen in de toekomst en komt dus iedere 6 maanden met een terugkoppeling over de voortgang bij de raad terug.

Wethouder Voortman

Zal met betrekking tot agendapunt 8. Versterken rechten en positie meisjes en vrouwen in Utrecht

- 2770
- De afdeling onderzoek vragen of het technisch mogelijk is om data te verzamelen op de terreinen van inburgering en sport en of dit relevant zou zijn en zal in het najaar terugkomen hierover bij de Raad door middel van een brief.
 - Na de zomer schriftelijk terugkomen bij de raad op de vernoeming van straten in de wijk Rijnvliet.
 - In de eerstvolgende dashboardbrief Werk & Inkomen terugkomen op de vraag over menstruatiearmoede.
 - Schriftelijk in het najaar terugkomen op het codewoord voor het melden van huiselijk geweld en hoe het voortzetting krijgt na corona.
- 2780
- Aan wethouder Eerenberg vragen of hij bereid is om uiteen te zetten welke keuzes ten grondslag liggen aan verdeling tussen jongens- en meidenwerk op het terrein van jeugd. Hetzelfde zal ze ook doen op het terrein van vluchtelingen aan wethouder van Ooijen. En zij komen hier via een brief in het najaar bij de raad op terug.

Burgemeester Dijkma

Zal met betrekking tot agendapunt 9, Raadsvoorstel Zienswijze VRU voorlopige jaarstukken 2020 en Raadsvoorstel Zienswijze VRU ontwerpbegroting 2022 en geactualiseerde begroting 2021

- 2790
- De raad in de kadernota 2022 informeren over de keuzes die gemaakt zijn om financieel deugdelijk te kunnen opereren.
 - De financiële ontwikkelingen op het onderwerp taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepskrachten van de brandweer aan de zienswijze toevoegen.